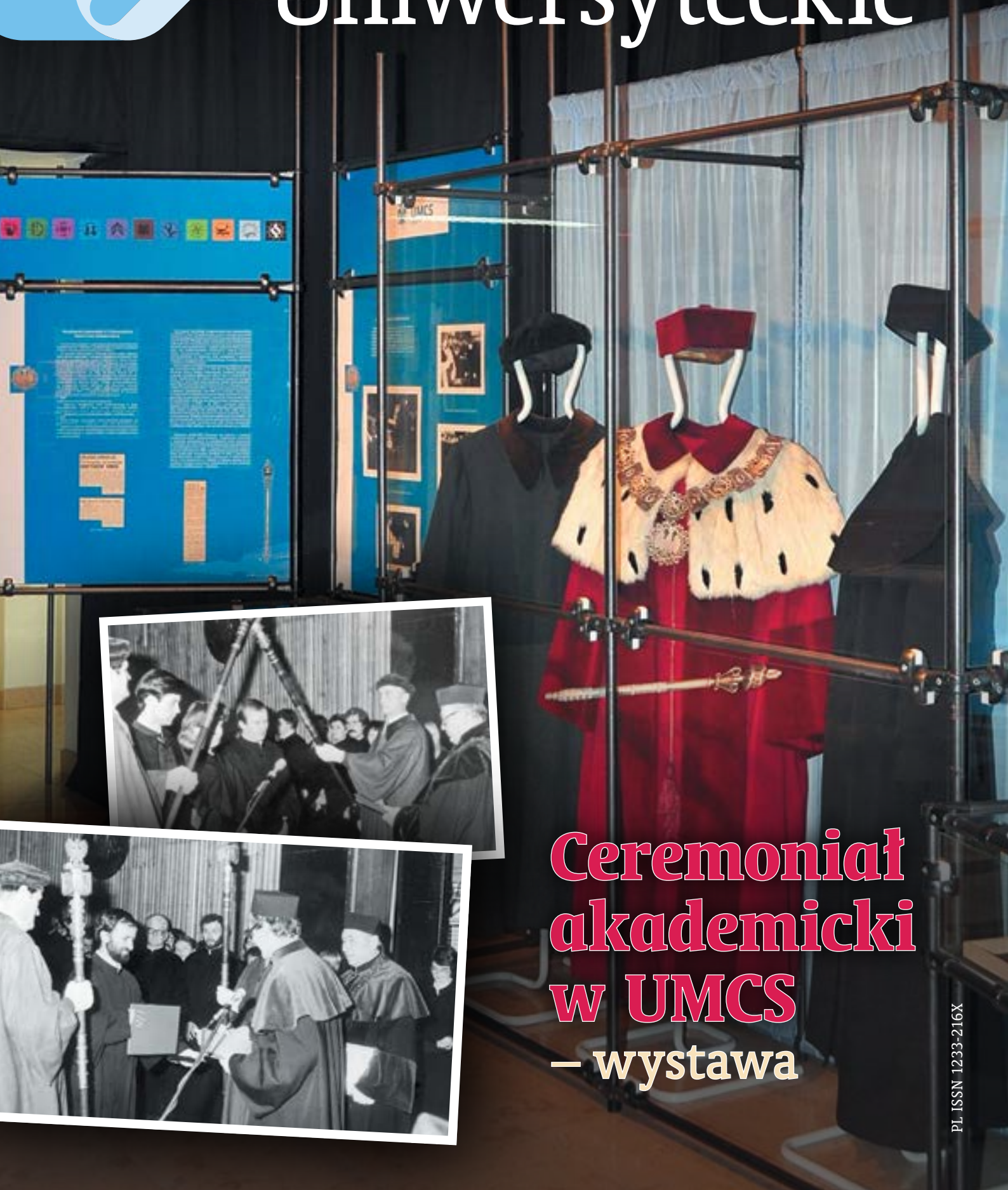

Wiadomości Uniwersyteckie

**Ceremoniał
akademicki
w UMCS
– wystawa**

UROCZYSTA INAUGURACJA ROKU AKADEMICKIEGO 2012/2013

23 PAŹDZIERNIKA 2012 R. Fot. Agnieszka Galczyńska, Aneta Śliwińska

Wydawca: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

Adres redakcji:
pl. Marii Curie-Skłodowskiej 5,
p. 1313, 20-031 Lublin

Dyżury: pon.–pt., godz. 9–13;
tel. 81 537 54 19

e-mail: wiadomosci@umcs.lublin.pl
www.wiadomosci.umcs.lublin.pl

Redakcja: Ewa Kawałko-Marczuk
(redaktor wydania),
Aneta Śliwińska, Agnieszka
Galczyńska

Współpracownicy: Tomasz
Bielecki, Karolina Bronisz, Bożena
Czech, Rafał Czekaj, Izabela
Ejtel, Monika Gabryś-Sławińska,
Jolanta Jarzyńska, Jerzy
Kasprzak, Wacław Kostko,

Beata Kozłowska, Paweł
Kucharski, Kamila Łucjan,
Monika Mielko-Remiszewska,
Maria Młynarska, Izabela
Pietras, Małgorzata Samujło

Okladka: Wystawa „Ceremoniał
akademicki. Promocje
doktorów habilitowanych
i doktorów w UMCS”. Fot.
A. Galczyńska; Muzeum UMCS

Druk: Drukarnia
Attyla SJ, Zamość
Nakład: 600 egz.

Projekt graficzny i skład: Idealit
& Grzegorz Zychowicz,
idealit@idealit.pl, www.idealit.pl
**Redakcja zastrzega sobie prawo
do skracania i korekty nadesłanych
tekstów. Ma również prawo do
wyboru tekstów do publikacji.**

SPIS TREŚCI

Inauguracja roku akademickiego

Przemówienie inauguracyjne Rektora
prof. Stanisława Michałowskiego... 4

Inauguracja roku akademickiego
2012/2013... 7

Nagroda „Marii Curie”... 8

Nagroda im. Jerzego Giedroycia... 9

Nagrody i odznaczenia... 9

Wydarzenia

Z życia Uczelni... 10

Na Wydziałach... 17

Kartka z kalendarza

Adam Wąsik (1937–2012)... 26

Wacław Wasilewski (1929–2012)... 28

Wspomnienie: Prof. dr hab. Jerzy

Matysik (1928–2012)... 29

Nauka i ludzie

Prof. Mykoła Krykun doktorem
honoris causa UMCS... 32

Ceremoniał akademicki. Promocje
doktorów habilitowanych i doktorów
w UMCS... 36

Historyzacja, muzealizacja i historia
współczesna... 39

Sacrum w krajobrazie... 40

Polsko-białoruskie związki
kulturowe, literackie i językowe... 42

Zarabiać w kryzysie... 43

Konferencja „Biblioteka, Książka,
Informacja i Internet 2012”... 44

Międzynarodowa konferencja
glottodydaktyczna... 45

XXVI Letnia Szkoła Młodych
Pedagogów... 46

Archiwa Przełomu 1989–1991... 48

Izrael w cieniu religii... 49

Konferencja „Statystyka publiczna
źródłem wiedzy o regionie”... 51

Muzyk i muzykolog – prof.

Breckenridge... 52

Sprawy studenckie

Infobrokerzy z UMCS... 54

Regionalistyka w praktyce... 55

Sekcja Geologiczna SKN Geografów
w ramach IX LFN... 56

I Lubelska Jesień Historyczna... 57

Radar 2012... 58

Akademia Finansów

Open Finance... 59

Intensywny kurs języka polskiego
(EILC) dla studentów Programu

Erasmus – Lublin 2012... 60

Rachunkowość w teorii i praktyce... 61

Naukowy obóz SKNG UMCS... 62

V Dzień Historyka... 63

W świecie książek

Dzieje Instytutu Geograficznego
w Uniwersytecie Lwowskim... 64

Joseph Conrad and the Orient... 65

Komunikacja niewerbalna. Płeć
i kultura... 65

Reprint książki Majera Bałabana

„Żydowskie miasto w Lublinie”... 66

Promocja książki „Między
literaturą a polityką. O Józefie

Łobodowskim”... 66

Życie kulturalne

Powrót „Srebrnego konia”... 67

Wystawa malarstwa „Absolwenci”
w Galerii Zajeżdźnia... 68

Koncert Zespołu Tańca Ludowego
UMCS w CJKP... 69

„Maria Skłodowska-Curie w służbie
nauki wczoraj i dziś”... 70

PRZEMÓWIENIE INAUGURACYJNE JEGO MAGNIFICENCJI REKTORA PROF. STANISŁAWA MICHAŁOWSKIEGO

Dostojni Goście, Prześwietny Senacie, Szanowni Państwo – Pracownicy UMCS, Drogie Studentki, Drodzy Studenci!

Rozpoczynamy 69. rok akademicki w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Dzisiejsza uroczystość jest dla mnie, dla władz rektorskich i dziekańskich wydarzeniem szczególnie ważnym, gdyż wiąże się z początkiem naszej służby na tak odpowiedzialnych stanowiskach w naszej Alma Mater. Podkreślam służbę, gdyż tak rozumiem łacińskie *ministrare*. Dzisiejsza uroczystość jest także okazją, by w tak dostojnym gronie znamienitych gości, pracowników, a także studentów i doktorantów złożyć wyrazy wdzięczności tym wszystkim, którzy udzielili nam kredytu zaufania i powierzyli odpowiedzialność za losy Uniwersytetu w kadencji 2012–2016.

Szanowni Państwo,

Uczelnia wyższa to wielka wspólnota uczonych, pracowników administracji, obsługi, kadry inżynierjno-technicznej oraz studentów. Studenci są dla nas szczególnie ważni. Cieszy fakt, że niedawno mury naszej Uczelni opuścił dwustutysięczny absolwent, a właściwie absolwentka, która w dalszej części inauguracji zostanie nagrodzona.

W tym kontekście warto zaprezentować statystyki dotyczące liczby naszych studentów oraz tendencje, które występują w procesie rekrutacji. W roku akademickim 2011/2012 w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej na 11 Wydziałach kształciło się 25 192 studentów na 40 kierunkach, w tym na studiach stacjonarnych 18 829 osób, a na studiach niestacjonarnych 6 363 osoby. Na studiach III stopnia kształciło się łącznie 780 doktorantów, w tym 320 osób w for-

Fot. Agnieszka Galszczyńska

Rektor Stanisław Michałowski

mie niestacjonarnej. W tym roku studia rozpoczęła niewiele mniej liczba studentów, czyli 24,5 tysiąca, w tym na studiach stacjonarnych ponad 19 300, natomiast na niestacjonarnych – 5150. Generalnie, odnotowujemy w ostatnim czasie zwiększone zainteresowanie studiami stacjonarnymi, w tym takimi nowymi kierunkami, jak: bezpieczeństwo wewnętrzne, gospodarka przestrzenna, matematyka i finanse, kognitywistyka. Warto zwrócić również uwagę na zwiększenie liczby studentów z zagranicy – w 2011 r. było ich 258, natomiast teraz studia rozpoczyna 465 cudzoziemców. Do tego należy dodać blisko 2,5 tysiąca uczestników studiów podyplomowych oraz 220 najwspanialszych naszych studentów, czyli uczestników zajęć realizowanych od tego roku akademickiego w Uniwersytecie Dziecięcym. Zainteresowanie Uniwersytetem przerosło zdecydowanie nasze oczekiwania. Jestem przekonany, że niekonwencjonalne metody prezentacji wiedzy i wyników badań naukowych oraz stały, bezpośredni kontakt dzieci z wysoce wykwalifikowaną kadrą akademicką do-

skonałe wpisują się w kompleksowy program promocji UMCS i realizacji idei kształcenia przez całe życie.

Działalność naszego Uniwersytetu nie byłaby możliwa bez profesjonalnego i bardzo zaangażowanego grona pracowników. I za to zaangażowanie w tym miejscu szczególnie serdecznie dziękuję, zwłaszcza w sytuacji, gdy zarobki w naszej Uczelni nie są konkurencyjne w stosunku do innych uniwersytetów polskich, a także uczelni lubelskich. Warto podkreślić, że w roku akademickim 2011/2012 UMCS zatrudniał ogółem 2870 osób w pełnym wymiarze czasu pracy, w tym 1844 nauczycieli akademickich, wśród których pracownikami naszego Uniwersytetu było 360 profesorów (w tym 146 tytułarnych), 107 doktorów habilitowanych, 22 docentów, 903 doktorów, 357 magistrów oraz 6 bibliotekarzy dyplomowanych.

W ciągu roku, jaki upłynął od ostatniej Inauguracji, dziewięciu osobom – pracownikom UMCS Prezydent RP przyznał tytuł profesora. Przeprowadzono także 27 przewodów habilitacyjnych oraz 127 doktorskich. Tytuł doktora *honoris causa* UMCS nadano dwóm wybitnym naukowcom: podczas czerwcowej uroczystości – profesorowi Xavierowi Coqueret oraz we wrześniu – laureatowi Nagrody Nobla w dziedzinie fizyki w 2004 r. – profesorowi Frankowi Wilczkowi.

Szanowni Państwo,

Wielką nadzieję wiążemy z naszą największą inwestycją pod nazwą „ECOTECH-COMPLEX – Człowiek, Środowisko, Produkcja”. Realizacja tego kompleksu analityczno-programowego dla wysoko zaawansowanych technologicznie badań naukowych będzie kosztowała ponad 140 mln zł, w tym sam unikalny w skali światowej rezonans magnetyczny będzie wart bli-

sko 30 mln zł. Nie ukrywamy, że ta inwestycja ma zdecydowanie poprawić pozycję UMCS oraz innych uczelni lubelskich w badaniach naukowych. Stanowi dla nas także wielkie wyzwanie. Nakłady na radykalną poprawę naszej bazy naukowo-dydaktycznej, wspomniane przeze mnie tylko skrótowo, mają doprowadzić do zdecydowanej aktywizacji pracowników w zakresie zwiększenia liczby aplikacji o granty naukowe finansowane przez różne agendy krajowe i zagraniczne, a zarazem do budowania coraz lepszej marki naukowej naszego Uniwersytetu. Osiągnięcia w minionym roku w postaci odkryć archeologicznych w Czerminie dokonanych przez zespół prof. Andrzeja Kokowskiego czy sukces zespołu pod kierunkiem prof. Nikodema Grankowskiego w pracach nad antygenem malarii świadczą dobitnie, że pracownicy mogą zdobywać prestiżowe nagrody i uznanie w środowisku naukowym.

Szanowni Państwo,

W ostatnim okresie nasza Uczelnia poczyniła zdecydowany postęp w rozbudowie i modernizacji infrastruktury naukowo-badawczej oraz poprawie warunków studiowania. Na ten cel uzyskaliśmy blisko 500 mln zł ze źródeł zewnętrznych. Szczególnie wiele zyskały Wydziały: Chemii, Biologii i Biotechnologii, Matematyki, Fizyki i Informatyki, a także Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej. Naszymi wizytówkami są obecnie: nowe imponujące obiekty naukowo-dydaktyczne Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej oraz Instytutu Informatyki (budynek ten został uznany za jeden z najciekawszych architektonicznie budynków w 2011 r. w Polsce).

Modernizacją objęto też ACK „Chatka Żaka”, które od nowego semestru stanie się nie tylko centrum kultury akademickiej, ale i miejscem wprowadzania innowacji w procesie nauczania i promocji naszej Uczelni dzięki Inkubatorowi Medialno-Artystycznemu, na który składają się m.in.: profesjonalne studio radiowo-telewizyjne, nowoczesna sala kinowo-widwiskowa, wiele pracowni i specjalistycznych pomieszczeń.

Wielką nadzieję wiążemy z naszą największą inwestycją pod nazwą „ECOTECH-COMPLEX – Człowiek, Środowisko, Produkcja”. Realizacja tego kompleksu analityczno-programowego dla wysoko zaawansowanych technologicznie badań naukowych będzie kosztowała ponad 140 mln zł, w tym sam unikalny w skali światowej rezonans magnetyczny będzie wart bli-

sko 30 mln zł. Nie ukrywamy, że ta inwestycja ma zdecydowanie poprawić pozycję UMCS oraz innych uczelni lubelskich w badaniach naukowych. Stanowi dla nas także wielkie wyzwanie.

Nakłady na radykalną poprawę naszej bazy naukowo-dydaktycznej, wspomniane przeze mnie tylko skrótowo, mają doprowadzić do zdecydowanej aktywizacji pracowników w zakresie zwiększenia liczby aplikacji o granty naukowe finansowane przez różne agendy krajowe i zagraniczne, a zarazem do budowania coraz lepszej marki naukowej naszego Uniwersytetu. Osiągnięcia w minionym roku w postaci odkryć archeologicznych w Czerminie dokonanych przez zespół prof. Andrzeja Kokowskiego czy sukces zespołu pod kierunkiem prof. Nikodema Grankowskiego w pracach nad antygenem malarii świadczą dobitnie, że pracownicy mogą zdobywać prestiżowe nagrody i uznanie w środowisku naukowym.

W tym miejscu pragnę podkreślić, że wielką wagę przywiązujemy do działalności naukowej studentów. Cieszy fakt, że systematycznie rozwijają się koła naukowe i organizacje studenckie, których liczba przekroczyła już 150. Aktywność studentów zaowocowała także otrzymaniem przez nich 44 stypendiów Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za wybitne osiągnięcia naukowe i sportowe w roku akademickim 2011/2012. Warto podkreślić, że trzech naszych studentów wygrało konkurs na „Diamentowy Grant”: Adam Kasperski z Wydziału Chemii, Olga Kielak z Wydziału Humanistycznego oraz Iwona Rzucidło z Wydziału Prawa i Administracji.

Swoistą wizytówką naszej Uczelni staje się działalność na polu sportowym. Plasujemy się na III–IV miejscu wśród uniwersytetów oraz VIII–IX miejscu wśród wszystkich uczelni w Polsce. Jesteśmy też bezkonkurencyjni w rywalizacji sportowej w środowisku akademickim w naszym województwie. Coraz lepiej radzą sobie też nasze pierwszoligowe drużyny futsalistów, koszykarek i piłkarek ręcznych.

Szanowni Państwo,

Nasza Uczelnia posiada również wiele innych atutów (np. coraz nowocześniejsze domy akademickie, z jednym z najlepszych w Polsce DS „Femina”). Nie oznacza to jednak, że władze Uniwersytetu nie dostrzegają zagrożeń, które będą rzutować na jego funkcjonowanie w najbliższych latach. Możemy do nich zaliczyć:

- ♦ postępujący kryzys gospodarczy, który ma bezpośredni wpływ na kształt budżetu Państwa, w tym na nakłady na szkolnictwo wyższe,
- ♦ wspomniany już niż demograficzny – który w następnych latach może prowadzić do znaczącego spadku liczby studentów,
- ♦ dynamiczne zmiany na rynku pracy, które wymagają modyfikacji oferty dydaktycznej tak, aby odpowiadała potrzebom obecnego i prognozowanego rynku pracy w regionie, w kraju i za granicą oraz poszerzała możliwości edukacyjne dla osób starszych.

Sprostanie tym wyzwaniom wymaga precyzyjnej realizacji wizji *Uniwersytetu nowoczesnego, życzliwego ludziom i otwartego na otoczenie*.

Wymaga stosowania koncepcji Dobrego Zarządzania, która jest odzwierciedleniem ewolucji najnowszych tendencji, wiodących od modelu biurokratycznego, poprzez menedżerski, do modelu zarządzania partycypacyjnego. Cechy, które określają Dobre Zarządzanie, to z jednej strony: profesjonalizm, neutralność polityczna, uczciwość, unikanie konfliktu interesu, zaś z drugiej: stosowanie zasady przejrzystości, wysokie standardy etyczne, respektowanie prawa, odpowiedzialność, przystępność i solidarność obywatelska.

Uniwersytet to wspólnota nauczających i nauczanych, dlatego Jego funkcjonowanie musi opierać się na mądrości pracowników i studentów oraz tworzeniu wspólnoty akademickiej.

Jednym z priorytetów władz rektorskich w nowej kadencji jest wypracowanie przejrzystych zasad nagradzania i awansów, a zarazem ▶

wyeliminowanie elementów uznaniowości. Aby zrealizować założone cele, postanowiliśmy wprowadzić zmiany w Regulaminie Organizacyjnym, które pozytywnie zaopiniował Senat UMCS. W ich wyniku utworzone zostały cztery Centra:

- Centrum Promocji – którego poszczególne biura będą odpowiedzialne m.in. za: kreowanie wizerunku, kontakty z mediami, komunikację wewnętrzną, pośrednictwo pracy i doradztwo zawodowe oraz rozwój sportu i rekreacji;

- Centrum Badań Naukowych i Współpracy Międzynarodowej – zajmujące się badaniami naukowymi, współpracą międzynarodową oraz programami inwestycyjnymi i rozwojowymi Unii Europejskiej;

- Centrum Kształcenia i Obsługi Studiów – skupiające jednostki odpowiedzialne m.in. za: tok studiów, analizy jakości kształcenia, kształcenie ustawiczne, obsługę studentów zagranicznych oraz pomoc materialną dla studentów i doktorantów;

- Centrum Kadrowo-Płacowe – zajmujące się kompleksową obsługą kadrowo-płacową oraz socjalną pracowników UMCS.

Wprowadzone zmiany mają na celu pogłębienie współpracy i koordynacji działań pomiędzy poszczególnymi komórkami w ramach każdego z czterech Centrów, a tym samym optymalizację ich pracy i efektywniejszą realizację powierzonych im zadań.

Szanowni Państwo,

Zaprezentowana wizja i model zarządzania wskazują, jak ważną rolę w Uniwersytecie odgrywają studenci. Poszerzymy nasze działania na rzecz promocji naszej oferty edukacyjnej w kraju i za granicą oraz poprawy medialnego wizerunku Uniwersytetu (m.in. w ramach programów *Study in Poland* i *Study in Lublin* oraz umów z instytucjami, które mają doświadczenie w naborze młodzieży na studia w Polsce). Położymy też nacisk na poszerzenie oferty kierunków studiów w języku angielskim oraz wzbogacenie oferty studiów podyplomowych.

Zaprezentowane działania wymagają zdecydowanie lepszej obsługi studentów zagranicznych, którzy podejmują u nas naukę w ramach studiów stacjonarnych czy podyplomowych lub przyjeżdżają w ramach programu Erasmus oraz wymiany bilateralnej. Te działania będzie koordynować Biuro Obsługi Studentów Zagranicznych.

Wiemy jednak dobrze, że podstawą funkcjonowania naszego Uniwersytetu pozostają nadal studenci polscy, którym musimy oferować coraz lepsze warunki do studiowania na atrakcyjnych kierunkach. Na ich popularność wśród osób ubiegających się o indeks największy wpływ będą miały jakość kształcenia oraz dostosowanie oferty dydaktycznej do coraz trudniejszego rynku pracy, m.in. poprzez uruchamianie kierunków o profilu praktycznym i kierunków unikatowych. Swoją działalność w zakresie doradztwa zawodowego, dostarczania studentom i absolwentom informacji o rynku pracy i możliwościach podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz stażach absolwenckich zintensyfikuje Biuro Zawodowej Promocji Studentów i Absolwentów – Biuro Karier UMCS.

Nasi studenci muszą znać swoje prawa i móc je w pełni egzekwować. Muszą się też czuć bezpieczni w obiektach dydaktycznych, sportowych i kulturalnych Uczelni. Powołamy zatem Rzecznika Praw Studenta i Doktoranta, a system bezpieczeństwa zostanie poprawiony w wyniku rozwoju systemu monitoringu we współpracy z władzami Miasta Lublin oraz prawnego uregulowania kwestii związanej z patrolowaniem przez Policję terenu Miasteczka Akademickiego UMCS.

Wyzwaniem dla nowych władz będzie realizacja projektu utworzenia Wirtualnego Dziekanatu – systemu informatycznego służącego zarządzaniu tokiem studiów.

Ważnym elementem polityki naukowej władz Uniwersytetu jest właściwe do badań najlepszych magistrantów i doktorantów. Połączenie badań z dydaktyką stworzy szansę realizacji nie tylko tematów aplika-

cyjnych, ale da możliwość ubiegania się o fundusze badawcze w ramach programów wspierających rozwój regionalny oraz budowy innowacyjnej gospodarki opartej na wiedzy z udziałem przedsiębiorstw i organizacji z otoczenia Uniwersytetu. W tym zakresie należy zwiększyć liczbę tematów w obszarze badań stosowanych, których wyniki będą służyły nie tylko przyspieszaniu awansu naukowego kadry, ale także ich transferowi do otoczenia społeczno-gospodarczego. Będzie to szczególnie ważne zadanie w kontekście kolejnej perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2014–2020, w której przewiduje się nowe programy wspierające rozwój regionów i kraju w oparciu o posiadany kapitał intelektualny, materialny i finansowy.

Potrzebne jest ponadto wzmocnienie i rozszerzenie działań na rzecz popularyzacji nauki i promocji najlepszych badaczy oraz zespołów badawczych. Dzisiaj nie wystarczy już tylko Nagroda Naukowa „Marii Curie” czy festiwal nauki. Niezbędne są: analiza i wskazanie specjalności, w których UMCS jest wiodącą instytucją, wzmocnienie tych zespołów w zakresie obsługi administracyjno-finansowej, wprowadzenie uproszczeń proceduralnych tam, gdzie jest to możliwe, likwidowanie barier, które ograniczają efektywne działanie oraz wprowadzenie systemu grantów rektora, które wspierać będą m.in. zespoły twórcze i nowatorskie, podejmujące współpracę międzynarodową.

Podjęmiemy działania zmierzające do usprawnienia procesu komercjalizacji wyników badań, w tym zainicjowanie i rozwinięcie przedsiębiorczości akademickiej, poszukiwanie i nawiązywanie efektywnych kontaktów do realizacji badań zlecanych przez firmy i instytucje zewnętrzne czy też udzielanie know-how.

Szanowni Państwo,

Aby zrealizować wszystkie zamierzone cele, którym przyświeca jeden nadrzędny – dobro Uniwersytetu, a więc nas wszystkich, potrzebny będzie wysiłek nie tylko władz rektorskich i dziekańskich, ale

całej społeczności naszej Uczelni, o co serdecznie proszę. Jednocześnie życzę wszystkim pracownikom, aby w rozpoczętym roku akademickim mieli więcej satysfakcji z realizowanych zadań, także tej materialnej, gdyż są zapowiadane skromne podwyżki w przyszłym roku, oraz radości w życiu osobistym.

Studentom natomiast życzę, aby zdobywali niezbędną wiedzę i umiejętności tak bardzo przydatne dla przyszłej pracy zawodowej, a jednocześnie realizowali swe pasje i młodzieńcze ideały.

Szczególnie serdeczne słowa kieruję do studentów I roku, którzy rozpoczynają swe studenckie życie. Życzę, aby ich marzenia i wyobrażenia zyskały wsparcie pracowników naukowych i starszych kolegów. Bądźcie odważni, ale zarazem bardzo mądrzy w tym coraz bardziej komplikującym się świecie. Świetny poeta ludowy Jan Pocek napisał kiedyś:

nie jest ten świat jagodą

– nie jest wiśnią –

więc trzeba być bardzo mądrym
aby przejść pięknie i prosto
życie ogromne:

nie schamieć pośród chamów
nie zdziżyć pośród zbrodniarzy
i mając serce dziecięce

i duszę czystą
nie dać się za nie przybić tłumom
do krzyża
jak Chrystus...

Moi Drodzy, tej mądrości życzę Wam z całego serca. Tej mądrości życzę nam wszystkim.

Szanowni Państwo,

Niech mi będzie wolno na koniec podziękować wszystkim przyjaciółom z gospodarki i biznesu, którzy wspierali i wspierają naszą aktywność na rzecz studentów, aktywność na polu sportowym i kulturalnym. Za pomoc i wsparcie w rozwiązywaniu różnych problemów naszej Uczelni pragnę też serdecznie podziękować władzom samorządowym Lublina i województwa lubelskiego, a także Pani Wojewodzie. Dziękuję za uwagę.

INAUGURACJA ROKU AKADEMICKIEGO 2012/2013

23 października 2012 r. Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie zainaugurował 69. rok akademicki. Uroczystość rozpoczęto mszą św. w intencji społeczności akademickiej, celebrowaną przez Arcybiskupa Stanisława Budzika – Metropolite Lubelskiego w Kościele Duszpasterstwa UMCS. Zasadnicza część inauguracji odbyła się tradycyjnie w Auli Uniwersyteckiej na Wydziale Prawa i Administracji UMCS.

Wśród liczego grona dostojnych gości, którzy zaszczyli UMCS swoją obecnością, znaleźli się m.in.: Jego Ekscelencja Arcybiskup Stanisław Budzik – Metropolita Lubelski, prof. Józef Zając – Senator RP i Rektor Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie, Mark Wenig – Attaché ds. Kultury Ambasady Stanów Zjednoczonych Ameryki, Witalij Bilyj – Wicekonsul Generalny Ukrainy w Lublinie, prof. Jolanta Szołno-Koguc – Wojewoda Lubelski, Paweł Pikula – Starosta Lubelski, Piotr Kowalczyk – Przewodniczący Rady Miasta Lublin, Jacek Sobczak – Wicemarszałek Województwa Lubelskiego, dr Katarzyna Mieczkowska-Czeriak – Zastępca Prezydenta Miasta Lublin, Dariusz Wróbel – Burmistrz Opola Lubelskiego, Krzysztof Babisz – Lubelski Kurator Oświaty, Alina Pitura – Dyrektor Kancelarii Marszałka Województwa Lubelskiego, Dariusz Tracz – Asystent europoseł Jolanty Hibner, ksiądz protojerej Andrzej Łoś – proboszcz Katedry Przemienienia Pańskiego, rektorzy uczelni wyższych w tym rektorzy UMCS ubiegłych kadencji, przedstawiciele władz sądowych i służb mundurowych oraz przedstawiciele instytucji życia publicznego, kulturalnego i gospodarczego Lubelszczyzny. W uroczystościach inauguracyjnych uczestniczyli także honorowi profesorowie UMCS: prof. Jiri Cerny, John Marshall, prof. Andrzej Bogucki oraz goście z Ukrainy: prof. Mykoła Grygorowicz Krykun, prof. Leonid O. Zaszkilniak, prof. Leonid Tymoszenko, prof. Oleksandr Wołodimirovich Dobrzański, prof. Mark Jurij Iwanowicz, prof. Andrij Zając i prof. Roman Szust.

Po przywitaniu zgromadzonych gości JM Rektor UMCS prof. Stanisław Michałowski wygłosił przemówienie inauguracyjne. Następnie prof. Ryszard Dębicki odczytał listy gratulacyjne, które nadesłali m.in.: Bronisław Komorowski – Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, Donald Tusk – Prezes Rady Ministrów, prof. Barbara Kudrycka – Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Marek Kuchciński – Wicemarszałek Sejmu, a także rektorzy uczelni wyższych z całej Polski.

Podczas inauguracji tradycyjnie odbyła się również immatrykulacja studentów oraz doktorantów, wystąpienia ich przedstawicieli oraz wręczenie nagród i odznaczeń pracownikom, studentom i absolwentom UMCS. Kolejnym punktem programu było wręczenie dwóch prestiżowych nagród naukowych, przyznawanych przez UMCS: Nagrody im. Jerzego Giedroycia oraz Nagrody Naukowej „Marii Curie”. Podczas uroczystości Rektor wręczył również specjalną nagrodę dla dwustutysięcznej absolwentki Uniwersytetu, którą otrzymała Sylwia Kozłowska z Zamościa.

Wykład inauguracyjny pt. „Nadprzewodnictwo – od badań podstawowych do zastosowań” wygłosił prof. Tadeusz Domański z Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki

Na zakończenie 69. Inauguracji Roku Akademickiego w Sali Widowiskowej ACK „Chatka Żaka” UMCS odbył się uroczysty koncert, który uświetniła gra na fortepianie Yuko Kawai, opera japońska w trzech opowieściach Naomi Utamakura oraz wystawa obrazów z cyklu 108 Bonno autorstwa dr. Włodzimierza Pastuszaka.

Aneta Śliwińska

Wręczenie Nagrody „Marii Curie”. Od lewej: rektor prof. Stanisław Michałowski, prof. Jerzy Bartmiński, prorektor prof. Ryszard Dębicki

NAGRODA „MARIi CURIE”

Podczas uroczystej inauguracji roku akademickiego 2012/2013 wręczono drugą Nagrodę Naukową „Marii Curie”, przyznaną przez Kapitułę, której przewodniczy Jego Magnificencja Rektor UMCS dr hab. Stanisław Michałowski, prof. nadzw., a obowiązki sekretarza pełni Prorektor ds. Badań Naukowych i Współpracy Międzynarodowej, prof. dr hab. Ryszard Dębicki. Z założenia nagroda przyznawana jest za wyjątkowo ważne dla danej dyscypliny indywidualne lub zespołowe osiągnięcia i odkrycia naukowe uzyskane w ostatnim roku, do których w szczególny sposób zalicza się m.in. oryginalne prace naukowe czy monografie, wyróżniające się w danej dziedzinie wiedzy.

Nagrodę Naukową „Marii Curie” za rok 2011 przyznano zespołowi pod kierunkiem prof. dr hab. Jerzego Bartmińskiego z Wydziału Humanistycznego UMCS za publikację *Lubelskie*. W skład zespołu weszli: dr Agata Kusto, mgr Beata Maksymiuk-Pacek, mgr Anna Michalec, prof. Jan Adamowski, mgr Grażyna Żuraw-Bączkowska, dr Zenon Koter, prof. Stanisława Niebrzegowska-Bartmińska, Włodzimierz Dębski, mgr Agnieszka Kościuk, dr Mariola Tymochowicz, mgr Agata Bielak, dr Iwona Bielińska-Gardziel, dr Ewa Paclawska, dr Katarzyna Prorok, dr Urszula Majer-Baranowska, dr Joanna Szadura, mgr Sebastian Wasuta, mgr Helena Choraczyńska, dr Janina Petera-Górak, dr Tomasz Rokosz oraz dr Marta Wójcicka.

Nagrodzona publikacja stanowi IV tom serii *Polska pieśń i muzyka ludowa. Źródła i materiały*, powstającej pod redakcją prof. Ludwika Bielawskiego. Składa się z części: *Pieśni i obrzędy doroczne; Pieśni i obrzędy rodzinne; Pieśni i teksty sytuacyjne; Pieśni powszechne; Pieśni stanowe i zawodowe; Muzyka instrumentalna*. Monografia wydana została w 2011 r. przez Instytut Sztuki Polskiej Akademii Nauk, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej i Wydawnictwo Muzyczne Polihymnia. Powstała w wyniku współpracy badaczy z Instytutu Sztuki PAN, Instytutu Filologii Polskiej, Instytutu Kulturoznawstwa i Instytutu Muzyki UMCS oraz Muzeum Wsi Lubelskiej. Warto także zaznaczyć wkład studentów Instytutu Filologii Polskiej, którzy współtworzyli lubelskie archiwum, zbierając materiały terenowe w czasie wypraw indywidualnych oraz zespołowych.

Praca nad *Lubelskiem* trwała wiele lat, których zwieńczeniem jest dzieło imponujące. Jego wartość można uchwycić w czterech wymiarach. Pierwszy związany jest z zakresem dokumentacji: zawartość nagrodzonych sześciu tomów jest dziś najpełniejszym źródłem folkloru Lubelszczyzny i znacznie przewyższa ilościowo i jakościowo materiały zgromadzone w regionie lubelskim przez Oskara Kolberga i jego następców. Po drugie, monografia nawiązuje do pracy O. Kolberga w zakresie układu czy łączenia tekstu i muzyki, jednakże metodologicznie je przekracza, choćby ze względu na to, że zbiera możliwie wszystkie warianty tekstów, znajdujące się w dotychczasowych publikacjach i archiwach. Po trzecie, zawiera kompletną bibliografię materiałów i opracowań kultury tradycyjnej regionu. Na koniec dodajmy, że uniwersalność *Lubelskiego* objawia się także w tym, że tom doskonale daje się wykorzystać zarówno w pracy badawczej, dydaktycznej, jak i w praktycznych działaniach animatorów kultury ludowej. Nie będzie zatem przesadą powiedzieć, że Laureaci tegorocznej Nagrody „Marii Curie” stworzyli dzieło wiekopomne, które długo nie miało i nie znajdzie sobie równych w skali co najmniej Słowiańszczyzny. Gratulujemy Nagrody, dziękując za pomnik wystawiony kulturze tradycyjnej Lubelszczyzny.

Katarzyna Smyk

Laureaci Nagrody „Marii Curie”

NAGRODA IM. JERZEGO GIEDROYCIA

Podczas inauguracji roku akademickiego w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie po raz 12. wręczono Nagrodę im. Jerzego Giedroycia. Laureatem został prof. Dariusz Kosiński za książkę pt. „Teatra polskie. Historie”, Wydawnictwo PWN i Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszeńskiego, Warszawa 2010. Przed wręczeniem Nagrody przez Rektora UMCS prof. dr hab. Stanisława Michałowskiego, sekretarz Kapituły Nagrody prof. dr hab. Iwona Hofman odczytała następujące uzasadnienie: „Książka prezentuje historię polskich działań przedstawieniowych od średniowiecza do współczesności. Pięć równoległych historii o teatrze świąt, teatrze przemiany, teatrze władzy, teatrze narodowym oraz teatrze kulturalnego miasta tworzy ciekawą opowieść o kulturze polskiej ze szczególnym uwzględnieniem jej aspektów widowiskowych. »Teatra polskie« rozumie autor jako ogół praktyk, które zostały rozpoznane i wykorzystane w sposób znaczący do kształtowania życia zbiorowości i jednostek.

Rektor Stanisław Michałowski i laureat Nagrody im. J. Giedroycia prof. Dariusz Kosiński

Dodać należy, że Kapituła Nagrody podczas posiedzenia w dniu 29 maja 2012 r. spośród 17 zgłoszonych książek wyłoniła siedem nominacji, wśród których oprócz laureata znaleźli się: Piotr Filipkowski, „Historia mówiona i wojna. Doświadczenie obozu koncentracyjnego w perspektywie narracji biograficznych”, Wrocław 2010; Piotr Forecki, „Od Shoah do strachu. Spory o polsko-żydowską przeszłość i pamięć w debatach publicznych”, Poznań 2010; Hans Hennig Hahn,

„Stereotypy – tożsamość – konteksty. Studia nad polską i europejską historią”, Poznań 2011; Grzegorz Motyka, „Od rzezi wołyńskiej do akcji »Wisła«”. Konflikt polsko-ukraiński 1943–1947”, Kraków 2011; Andrzej Sakson, „Od Kłajpedy do Olsztyna. Współcześni mieszkańcy byłych Prus Wschodnich: Kraj Kłajpedzki, Obwód Kaliningradzki, Warmia i Mazury”, Poznań 2011; Natalia Jakowenko, „Druga strona lustra. Z historii wyobrażeń i idei na Ukrainie XVI–XVII wieku”, Warszawa 2010.

Nagroda im. Jerzego Giedroycia została ustanowiona w 2001 r. przez Senat UMCS. Co roku wyróżniani są nią autorzy książek, którzy tworzą kontynuując przesłanie Redaktora lub prowadzą badania nad dziedzictwem paryskiej „Kultury”. Oprócz dyplomu laureat otrzymuje 20 tys. zł. Dotychczas prestiżową nagrodę otrzymali m.in. Daniel Beauvois, Andrzej Friszke, Aleksandra Hnatiuk, Mariusz Mazur, Timothy Snyder.

Justyna Maguś

Pracownia Badań nad Instytutem Literackim w Paryżu

NAGRODY I ODZNACZENIA

Podczas uroczystej inauguracji roku akademickiego (23 października) oraz 26 października pracownikom naszej Uczelni zostały wręczone nagrody i odznaczenia.

Za wybitne zasługi w pracy naukowo-badawczej i działalności dydaktycznej, za zasługi na rzecz rozwoju nauki prof. Ryszard Szczygieł został odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, a prof. Maria Cymborska-Leboda, prof. Henryk Gmiterek i prof. Jan Pomorski zostali odznaczeni Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Za zasługi w działalności na rzecz rozwoju nauki Krzyżem Zasługi odznaczonych zostało 19 pracowników naszego Uniwersytetu.

Złoty Krzyż Zasługi: dr Henryk Kowalski, prof. Halina Pelc

Srebrny Krzyż Zasługi: mgr Jacek Brzeziński, prof. Dariusz Chemperek, prof. Antoni Hanusz, dr Katarzyna Krzywicka, prof. Andrzej Machocki, dr hab. Czesław Maj

Brązowy Krzyż Zasługi: dr Piotr Chilimoniuk, dr hab. Aleksandra Chomiuk, dr Jarosław Dymara, dr Beata Kasperowicz-Stążka, dr Anita Lorenc, dr hab. Mariusz Mazur, dr Leszek Mikrut, dr Jakub Niedoborek, dr hab. Andrzej Niewiadomski, dr Jakub Nowak, mgr Jadwiga Wieszczycka

Za wzorowe, wyjątkowo sumienne wykonywanie obowiązków wynikających z pracy zawodowej Medalem Złotym Za Długoletnią Służbę odznaczonych zostało 83 pracowników naszego Uniwersytetu, Medalem Srebrnym Za Długoletnią Służbę odznaczono 27 pracowników naszego Uniwersytetu, Medalem Brązowym Za Długoletnią Służbę odznaczono 24 pracowników naszego Uniwersytetu. 38 pracowników otrzymało Medal Komisji Edukacji Narodowej.

Wszystkim odznaczonym i wyróżnionym gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów.

Prof. Barbara Sadownik i Prezydent RP Bronisław Komorowski

NOMINACJE PROFESORSKIE

W dniach 29 czerwca, 9 października oraz 24 października Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Bronisław Komorowski wręczył akty nominacyjne nauczycielom akademickim oraz pracownikom nauki i sztuki. Wśród osób, które otrzymały nominacje profesorskie, znaleźli się naukowcy z naszej Uczelni: Bogusław Kaszewski, profesor nauk o Ziemi, Piotr Lech, profesor sztuk plastycznych, Barbara Sadownik, profesor nauk humanistycznych oraz Tadeusz Domański, profesor nauk fizycznych. Gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów.

Nominacja prof. Piotra Lecha

Z ŻYCIA

Uroczyste inauguracje

Październik to tradycyjnie miesiąc, w którym szkoły wyższe uroczystie inaugurują nowy rok akademicki. W tym roku władze rektorskie naszego Uniwersytetu uczestniczyły w inauguracjach w następujących uczelniach: Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie (1 X) – rektor Stanisław Michałowski, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach (2 X) – prorektor Ryszard Mojak, Uniwersytet Medyczny w Lublinie (3 X) – rektor Stanisław Michałowski, prorektor Ryszard Dębicki, Politechnika Lubelska (4 X) – rektor Stanisław Michałowski, Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie (4 X) – prorektor Urszula Bobryk, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach (4 X) – prorektor Ryszard Dębicki, Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie (5 X) – prorektor Urszula Bobryk, Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza (5 X) – prorektor Ryszard Dębicki, Puławska Szkoła Wyższa (11 X) – prorektor Urszula Bobryk, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Zamościu (12 X) – prorektor Ryszard Dębicki, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II (21 X) – rektor Stanisław Michałowski, prorektor Ryszard Mojak, prorektor Barbara Hlibowicka-Węglarz oraz Metropolitalne Seminarium Duchowne w Lublinie (28 X) – prorektor Urszula Bobryk.

Konferencja nt. synergii nauki i biznesu w Lublinie

Departament Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego zorganizował 2 października debatę nad założeniami aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Lubel-

skiego (SRWL) na lata 2006–2020 oraz dyskusję nad przyszłością Lubelszczyzny. Spotkanie, którego uczestnikami byli przedstawiciele szkół wyższych, jednostek badawczo-rozwojowych oraz reprezentanci jednostek zrzeszających podmioty gospodarcze, dotyczyło problemów wzajemnych relacji sektorów nauki i biznesu, przedsiębiorczości akademickiej oraz skuteczności wdrażania wyników badań do gospodarki. Konferencję otworzył marszałek Krzysztof Hetman. Dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej Bogdan Kawałko zaprezentował Założenia aktualizacji SRWL na lata 2006–2020. Główny konsultant – metodolog aktualizacji SRWL prof. Grzegorz Gorzelak dokonał analizy lubelskiego potencjału badawczo-naukowego i edukacyjnego, wykorzystując m.in. ekspertyzy zlecone przez UMWL. Głos w dyskusji, moderowanej przed marszałka Krzysztofa Hetmana, zabrał rektor Stanisław Michałowski. W spotkaniu uczestniczył także prorektor Ryszard Dębicki.

100-lecie IV LO w Lublinie

5 października zorganizowano obchody Jubileuszu 100-lecia IV Liceum Ogólnokształcącego im. Stefanii Sempołowskiej w Lublinie. W uroczystej gali uczestniczył rektor Stanisław Michałowski.

Współpraca Lublina z Granadą

W dniach 7–10 października władze Lublina – prezydent Krzysztof Żuk, wiceprezydenci – Katarzyna Mieczkowska-Czeraniak i Stanisław Kalinowski oraz przedstawiciel naszego Uniwersytetu prorektor Ryszard Dębicki złożyli oficjalną wi-

UCZELNI

Opracowała
Ewa Kawałko-Marczuk

zytę w Granadzie w celu rozwinięcia współpracy w kilku obszarach, m.in. w zakresie zarządzania strategicznego i bezpieczeństwa w mieście, rozwoju infrastruktury oraz współpracy kulturalnej i akademickiej. Organizatorem wizyty była firma ALDESA. Odbyły się liczne spotkania z władzami miasta Granada, władzami Uniwersytetu w Granadzie oraz w parku naukowo-technologicznym. Uniwersytet w Granadzie powstał w 1531 r., jest więc jedną z najstarszych uczelni w Hiszpanii. Czerpie z bogatego międzykulturowego dziedzictwa Granady, miasta przez wieki znajdującego się w kręgu wpływów kultur iberyjskiej, romańskiej, żydowskiej i islamskiej. UMCS współpracuje z Uniwersytetem w Granadzie od początku lat 90. poprzez wymianę studentów i pracowników, zwłaszcza w ramach programu Erasmus. Planowany jest dalszy rozwój współpracy w zakresie badań w obszarach nauk ścisłych i humanistycznych. Szczegóły zostaną uzgodnione podczas rewizyty delegacji hiszpańskiej w Lublinie.

Drużyna VIP-ów

Inauguracja rozgrywek koszykówki kobiet

5 października w Centrum Sportowo-Rekreacyjnym UP w Lublinie odbyła się inauguracja rozgrywek koszykówki kobiet w Lublinie połączona z charytatywnym Mechem Gwiazd, któremu towarzy-

zyła licytacja piłki z autografem Marcina Gortata na cele charytatywne. W drużynie VIP-ów zagrał rektor Stanisław Michałowski.

Posiedzenie KRUP

W dniach 9–11 października w Uniwersytecie Zielonogórskim odbyło się pierwsze w kadencji 2012–2016 plenarne posiedzenie Konferencji Rektorów Uniwersytetów Polskich, w którym uczestniczył rektor Stanisław Michałowski. Obrady poprowadził nowy przewodniczący KRUP prof. Bronisław Marciniak, rektor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. W programie znalazły się m.in. następujące tematy: problematyka jakości kształcenia w kontekście Krajowych Ram Kwalifikacji; prace nad nowelizacją ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym; kontrola zarządzania w uniwersytetach; informacja o pracach Międzyuniwersyteckiego Centrum Informatyzacji – Ogólnopolski System Antyplagiatowy; finansowanie szkolnictwa wyższego w 2013 r.; powołanie UKA i prezydium UKA oraz przystąpienie Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach do UKA.

Komitet Nauk Organizacji i Zarządzania PAN

10 października w Sali Senatu UMCS odbyło się posiedzenie Plenarne Komitetu Nauk Organizacji i Zarządzania Polskiej Akademii Nauk poświęcone prezentacji dorobku lubelskiego środowiska naukowego związanego z naukami o zarządzaniu.

W imieniu władz Uczelni gości przywitała prorektor Urszula Bobryk. Uroczystość prowadził Przewodniczący KNOiZ PAN prof. Bogdan Nogalski z Uniwersytetu Gdańskiego. W posiedzeniu wzięło udział 30 członków KNOiZ z uczelni wyższych

całego kraju oraz przedstawiciele środowiska naukowego Lublina. Zaprezentowano osiągnięcia ośrodków akademickich związanych z naukami o zarządzaniu. Podczas spotkania wystąpili: prof. Zbigniew Pastuszak, Dziekan Wydziału Ekonomicznego UMCS, prof. Ewa Bojar, Dziekan Wydziału Zarządzania Politechniki Lubelskiej, prof. Marek Pawlak, Prodziekan Wydziału Nauk Społecznych KUL oraz prof. Elżbieta Skrzypek z UMCS. Interesującym aspektem dyskusji była możliwość integracji środowiska naukowego na rzecz wspólnych przedsięwzięć naukowych. Dorobek uczelni Lublina w naukach o zarządzaniu został oceniony bardzo wysoko. W części organizacyjnej zajmowano się m.in. paradygmatami w nauce o zarządzaniu oraz organizacją Szkoły Letniej. Członkami komitetu ze środowiska lubelskiego są prof. Elżbieta Skrzypek i prof. Agnieszka Sitko-Lutek z Instytutu Zarządzania Wydziału Ekonomicznego UMCS. Obrady zakończył uroczysty obiad w Dworcu Kościuszków.

Agnieszka Sitko-Lutek

Dzień Edukacji Narodowej

Tegoroczny Dzień Edukacji Narodowej marszałkowskie jednostki oświatowe świętowały 12 października w Medycznym Studium Zawodowym im. prof. Stanisława Liebharta w Lublinie – największej wielokierunkowej policealnej szkole medycznej w naszym regionie i kraju. Uroczystość, w której uczestniczył rektor Stanisław Michałowski, była okazją do złożenia życzeń i podziękowań dla nauczycieli i pracowników niepedagogicznych za pracę na rzecz rozwoju edukacji w województwie lubelskim.

Wojewódzkie uroczystości Dnia Edukacji Narodowej organizo-

Podpisanie porozumienia. Od lewej: prof. Stanisław Michałowski, Rektor UMCS, prof. Zenobia Tkanko z Lwowskiej Narodowej Akademii Sztuki i He Shuifa, Honorowy Dyrektor Międzynarodowego Centrum Sztuki w Handzhongu „Art. Museum”

PODPISANIE UMOWY O WSPÓŁPRACY Z UCZELNIAMI Z CHIN I UKRAINY

12 października w Dworcu Kościuszków (Ogród Botaniczny UMCS) z inicjatywy Wydziału Artystycznego UMCS podpisano umowę o współpracy pomiędzy Uniwersytetem Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Lwowską Narodową Akademią Sztuki we Lwowie oraz Międzynarodowym Centrum Sztuki w Handzhongu „Art.

Museum” (Chiny). Sygnatariuszami porozumienia są Rektor UMCS prof. Stanisław Michałowski, Przewodnicząca Rady Senatu LNAS prof. Zenobia Tkanko i Honorowy Dyrektor Międzynarodowego Centrum Sztuki w Handzhongu „Art. Museum” He Shuifa.

Umowa została podpisana w celu prowadzenia wymiany akademi-

ckiej; podjęcia współpracy w dziedzinie nauki, kultury i edukacji; prowadzenia wspólnej pracy badawczej i/lub dydaktycznej; wymiany informacji, materiałów, publikacji naukowych w dziedzinach pozostających w sferze zainteresowania stron; wymiany pracowników naukowo-dydaktycznych, głównych pracowników uniwersyteckiej administracji; rozwijania wzajemnej współpracy; realizacji programów kulturalnych i wymiany studentów.

W spotkaniu udział wzięli m.in.: prof. sztuk plast. A. Popek – Dziekan Wydziału Artystycznego UMCS, R. Studnicki – Dziekan Wydziału Wzornictwa LNAS we Lwowie, A. Korowicki – Kierownik Wydziału Projektowania Odzieży LNAS we Lwowie, Guo Kai – Zastępca Dyrektora Chińsko-Ukraińskiego Stowarzyszenia do Spraw Nauki i Sztuki, Zbigniew Wojciechowski – b. wiceprezydent Lublina oraz dr hab. Maria Sękowska z Wydziału Artystycznego UMCS.

wano natomiast 13 października w Sali Błękitnej Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego. Wojewoda lubelski Jolanta Szołno-Koguc wręczyła pracownikom oświatowym z województwa lubelskiego Krzyże Zasługi, Medale za Długoletnią Służbę, Medale Komisji Edukacji Narodowej oraz nagrody Ministra Edukacji Narodowej. Rozstrzygnięto również czwartą edycję konkursu Związku Nauczycielstwa Polskiego na samorząd przyjazny oświacie. W spotkaniu udział wzięła prorektor Urszula Bobryk.

Inauguracja w Lubelskim Uniwersytecie Trzeciego Wieku

15 października Lubelski Uniwersytet Trzeciego Wieku zainaugurował kolejny rok akademicki. Uroczystość otworzyła prorektor Barbara Hlibowicka-Węglarz. W LUTW studiuje około 900 słuchaczy. Uniwersytet ma też swoje filie w 15 miastach Lubelszczyzny.

Księga poświęcona prof. Henrykowi Groszykowi

Studenckie Koło Naukowe Prawników UMCS zorganizowało 17 października uroczystość związaną z wydaniem publikacji „Państwo – Prawo – Polityka. Księga poświęcona pamięci Profesora Henryka Groszyka”. W spotkaniu udział wzięła prorektor Ryszard Mojak.

Zmarł prof. H. Maruszczak

12 października zmarł śp. prof. Henryk Maruszczak, emerytowany profesor zwyczajny. Urodzony 1 października 1922 r. w Lublinie. Absolwent Wydziału Przyrodniczego UMCS. Zawodowo związany z Instytutem Nauk o Ziemi UMCS od 1946 r. do 1993 r. na stanowiskach: rysownika, asystenta, adiunkta, docenta, profesora nadzwyczajnego, a ostatecznie profesora zwyczajnego. W 1952 r. otrzymał stopień naukowy doktora nauk przyrodniczych, a 1955 r. tytuł naukowy docenta. W 1967 r. uzy-

skał tytuł profesora nadzwyczajnego, a w 1977 r. tytuł profesora zwyczajnego. Prof. Henryk Maruszczak w latach 1958–1960 pełnił funkcję prodziekana Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi UMCS, ponadto kierował Zakładem Geografii Fizycznej i Paleogeografii, a w latach 1972–1978 był dyrektorem Instytutu Nauk o Ziemi UMCS. Wybitny geograf i specjalista problematyki lessowej o międzynarodowym uznaniu. Wielokrotnie odznaczany m.in. Krzyżem Kawalerskim OOP, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem KEN, Medalem 30-lecia Polski Ludowej, odznaką Zasłużony dla Lubelszczyzny. Uroczystości pogrzebowe odbyły się 19 października na cmentarzu przy ul. Lipowej w Lublinie.

Konferencja „Roślina – źródło materiału badawczego”

Lubelskie Towarzystwo Wspierania Nauk Farmaceutycznych, Ogród Botaniczny UMCS i Polska Akademia Nauk Oddział w Lublinie zorganizowali w dniach 18–20 października w Hotelu Victoria w Lublinie II Międzynarodową Konferencję Naukowo-Szkoleniową „Roślina – źródło materiału badawczego” – „Plant – the source of research material”. Patronat honorowy objęli rektorzy lubelskich uczelni: UMCS, Uniwersytetu Medycznego i Uniwersytetu Przyrodniczego. W uroczystym otwarciu konferencji uczestniczył prorektor Ryszard Dębicki.

Konferencja „Sen o potędzie”

18 października na Wydziale Politologii UMCS odbyła się międzynarodowa konferencja „Sen o potędzie”. Rzeczpospolita Polska 1918–1939”, zorganizowana przez Zakład Myśli Politycznej Wydziału Politologii UMCS oraz Stowarzyszenie „Lubelszczyzna w Europie”. Tematem spotkania były idee i wartości obecne w polityce Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1918–1939 oraz praktyka

działania państwa w poszczególnych obszarach spraw wewnętrznych i zagranicznych. Konferencję uroczystie otworzył prorektor Ryszard Dębicki.

Statystyka publiczna źródłem wiedzy o regionie

19 października na Wydziale Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS odbyła się konferencja „Statystyka publiczna źródłem wiedzy o regionie”, zorganizowana przez Urząd Statystyczny w Lublinie, Zakład Geografii Społeczno-Ekonomicznej Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS oraz Polskie Towarzystwo Statystyczne. Patronat honorowy nad wydarzeniem objęli: Janusz Witkowski, prezes GUS, Krzysztof Hetman, marszałek województwa lubelskiego, Jolanta Szołno-Koguc, wojewoda lubelski oraz Krzysztof Żuk, prezydent Lublina. W konferencji uczestniczył rektor Stanisław Michałowski. Więcej o wydarzeniu na s. 51.

UMCS nagrodzony za wyniki sportowe

Podczas Gali Sportu Akademickiego, zorganizowanej w dniu 19 października w Poznaniu, wręczone zostały nagrody dla polskich uczelni wyższych, które uzyskały najwyższe wyniki sportowe w corocznych ogólnopolskich zawodach sportowych – Akademickich Mistrzostwach Polski, rozgrywanych w ponad 40 dyscyplinach sportowych.

W podsumowaniu rywalizacji od kilkunastu lat jesteśmy w pierwszej czwórce wśród 23 uniwersytetów i w pierwszej dziesiątce wśród wszystkich typów uczelni na ponad 200 sklasyfikowanych. W klasyfikacji generalnej Akademickich Mistrzostw Polski w roku akademickim 2011/2012 Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie zajął wysokie dziewiąte miejsce, natomiast w klasyfikacji Uniwersytetów – miejsce czwarte, uzyskując 1781 punktów i tym samym tra-

Fot. Anna Słowińska

Od lewej: rektor prof. Stanisław Michałowski, dziekan Wydziału Humanistycznego prof. Robert Litwiński, prof. Henryk Gmiterek oraz doktor honorowy prof. Mykoła Krykun

DOKTORAT HONORIS CAUSA DLA PROF. MYKOŁY KRYKUNA

24 października w Auli im. prof. dr. Leona Kaczmarka na Wydziale Humanistycznym odbyło się uroczyste posiedzenie Senatu UMCS, podczas którego nadano tytuł doktora *honoris causa* prof. Mykole Grygorowiczowi Krykunowi. W uroczystości udział wzięły władze rektorskie i dziekańskie UMCS. Oprawę muzyczną zapewnił Chór Wydziału Artystycznego UMCS pod dyрекcją ad. I st. Barbary Pazur. Więcej o prof. M. Krykunie można przeczytać na s. 32–35.

cąc jedynie 8,5 punktu do będącego na trzecim miejscu Uniwersytetu Gdańskiego. W klasyfikacji generalnej nasi zawodnicy najlepiej spisali się w drużynowej wspinaczce kobiet, zdobywając trzecie miejsce oraz w ergometrze mężczyzn i koszykówce kobiet, w których to dyscyplinach uzyskali piąte lokaty. Nagrody w imieniu Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej odebrali kierownik Centrum Kultury Fizycznej UMCS oraz pełnomocnik rektora ds. sportu.

22 października w Wyższej Szkole Społeczno-Przyrodniczej im. W. Pola w Lublinie odbyła się Lubelska Gala Sportu Akademickiego, na której nagrodzeni zo-

stali zwycięzcy Akademickich Mistrzostw Województwa Lubelskiego 2011/2012. W klasyfikacji generalnej nasza Uczelnia zajęła pierwsze miejsce, przed Uniwersytetem Przyrodniczym oraz Politechniką Lubelską. W gali wzięły udział władze samorządowe oraz przedstawiciele władz lubelskich uczelni wyższych, wśród których znalazł się rektor Stanisław Michałowski. Spotkanie było również okazją do rozpoczęcia obchodów 90-lecia AZS w Lublinie.

Nagroda im. prof. Z. Hołdy

Pierwszą Laureatką Nagrody im. prof. Zbigniewa Hołdy została

red. Ewa Milewicz. Nagroda została wręczona podczas uroczystej Gali Nagrody im. prof. Zbigniewa Hołdy w dniu 20 października, w której uczestniczyli rektor Stanisław Michałowski i prorektor Ryszard Mojak. Gala została zorganizowana przez Stowarzyszenie im. prof. Z. Hołdy we współpracy z Festiwalem „Konfrontacje Teatralne” i przy wsparciu ze strony Prezydenta Miasta Lublin, Rektora Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie oraz Służby Więziennej. Galę poprzedziła premiera spektaklu teatralnego „Sen nocy letniej” według Williama Szekspira, w reżyserii Joanny Lewickiej, w którym obok zawodo-

KONFERENCJA PRASOWA Z WŁADZAMI UMCS

Fot. Agnieszka Galczyńska

22 października w Sali Senatu UMCS odbyła się konferencja prasowa, podczas której rektor Stanisław Michałowski zaprezentował władze rektorskie i dziekańskie naszego Uniwersytetu w kadencji 2012–2016. Podczas spotkania poruszone zostały kwestie dotyczące zewnętrznych oraz wewnętrznych uwarunkowań funkcjonowania Uczelni w najbliższych latach. Rektor odniósł się m.in. do problemu pogłębiającego się niżu demograficznego, konieczności dostosowania oferty edukacyjnej do potrzeb biznesu i rynku oraz podjęcia szerokiej współpracy polskich szkół wyższych z otoczeniem międzynarodowym. Przedstawione zostały również dane dotyczące tegorocznej rekrutacji oraz informacje na temat nowej struktury organizacyjnej Uniwersytetu, w ramach której powstały centra skupiające biura i zespoły wyspecjalizowane w poszczególnych obszarach.

Fot. Agnieszka Galczyńska

SPOTKANIE ORGANIZACJI STUDENCKICH I KÓŁ NAUKOWYCH Z REKTOREM

22 października w sali Obrad Rady Wydziału Humanistycznego odbyło się coroczne spotkanie reprezentantów wszystkich kół naukowych i organizacji studenckich funkcjonujących na naszym Uniwersytecie z rektorem Stanisławem Michałowskim i prorektorem Urszulą Bobryk. Celem spotkania, w którym udział wzięli przedstawiciele Samorządu Studentów i administracji uczelnianej, było wypracowanie obszarów współpracy Uczelni z organizacjami studenckimi w zakresie realizowania wspólnej i spójnej polityki promocyjnej. Omówiono następujące tematy: zmiany w strukturze organizacyjnej UMCS oraz jednostki administracyjne odpowiedzialne za obsługę i współpracę z organizacjami studenckimi; zmiany w systemie finansowania organizacji studenckich; założenia projektu „Studenci dla uczniów”; zasady przyznawania środków finanso-

wych w ramach organizowanych konkursów grantowych dla organizacji studenckich (Samorząd Studentów UMCS); zmiany w systemie przyznawania świadczeń pomocy materialnej oraz zasady przyznawania stypendium rektora; zasady współpracy organizacji studenckich z Centrum Promocji w zakresie: realizowanych warsztatów i szkoleń, promocji przedsię-

wzięć organizowanych przez koła naukowe i stowarzyszenia studenckie, uczestnictwa przedstawicieli kół naukowych w targach i spotkaniach edukacyjnych w szkołach ponadgimnazjalnych w roku akademickim 2012/2013; pomysł utworzenia Rady Kół Naukowych UMCS.

Fot. Agnieszka Galczyńska

wych aktorów wystąpili osadzeni z Zakładu Karnego w Opolu Lubelskim. Nagroda im. prof. Zbigniewa Hołdy jest szczególnym wyróżnieniem dla osoby lub instytucji, których aktywność zawodowa, naukowa czy społeczna odzwierciedla wartości, którymi żył i kierował się prof. Zbigniew Hołda w swojej działalności naukowej, publicznej i społecznej.

Zbigniew Hołda (1950–2009) był adwokatem oraz pracownikiem naukowym Uniwersytetu Jagiellońskiego i Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. W latach 1980–1981 doradzał „Solidarności”, w stanie wojennym był internowany we Włodawie i Lublinie. Był członkiem Komitetu Helsińskiego, a następnie członkiem i wiceprezesem Zarządu Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka. W ramach swojej praktyki adwokackiej prowadził pro bono szereg spraw zgłaszanych do HFPC.

Wideokonferencja inauguracyjna Virgin Academy

24 października ruszyła Virgin Academy – program akademicki wspierający przedsiębiorczość i biznes wśród młodych ludzi. Szczegóły przedsięwzięcia owiane są jeszcze tajemnicą, jednak już wiadomo, że jednym z jego punktów będzie konkurs na najlepszy biznesplan, w którym studenci będą mogli wygrać wartościowe nagrody. Projekt rozpoczęła wideokonferencja z udziałem Richarda Bransona, podczas której jedno z pytań zadała przedstawicielka studentów UMCS.

Wystawa o ceremoniale akademickim w UMCS

25 października w Muzeum UMCS odbyło się oficjalne otwarcie wystawy pt. „Ceremoniał akademicki w UMCS. Promocje doktorów habilitowanych i doktorów”, którego dokonał rektor Stanisław Michałowski. W wernisażu wziął udział także prorektor Ryszard Dębicki. Więcej o wystawie na s. 36–38.

Inauguracja w Kolegium w Biłgoraju

26 października odbyła się uroczysta inauguracja roku akademickiego w Kolegium Licencjackim UMCS w Biłgoraju, w której uczestniczyli rektor Stanisław Michałowski i prorektor Ryszard Mojak. Wykład inauguracyjny pt. „Mniejszości narodowe jako społeczności lokalne” wygłosił prof. Grzegorz Janusz.

Uniwersytecka Komisja Akredytacyjna w Odrzysku

W dniach 25–26 października w Odrzysku odbyło się posiedzenie Uniwersyteckiej Komisji Akredytacyjnej, w którym udział wzięła prorektor Barbara Hlibowicka-Węglarz. Podczas spotkania przeprowadzono seminarium nt. „Collaboration at European level: Possibilities and benefits for national University Lifelong Learning networks”. Przyjęto także: informacje z posiedzenia KRASP i posiedzenia EDATU oraz informację dotyczącą zadań UKA na kadencję 2012–2016 oraz założeń Akademickiej Komisji Akredytacyjnej. Dyskutowano także nad projektem standardów dla kierunku europeistyka oraz przyjęto raport końcowy dot. ewaluacji Programu MOST i sprawozdanie dotyczące stanu aktualnego kwalifikacji na Program MOST na semestr zimowy oraz cały rok akademicki 2012/2013.

Współpraca polsko-szwedzka w programie „Tempus”

W dniach 27–30 października prorektor Ryszard Dębicki złożył wizytę w dwóch uniwersytetach w Szwecji: w Malmö oraz w Växjö. Wyjazd dotyczył możliwości nawiązania współpracy przy realizacji programu UE „Tempus”, którego koordynatorem jest UMCS, głównie w zakresie kształcenia i transferu zasad krajowych i europejskich ram kwalifikacji do partnerów w krajach NIS, w dziedzinie nauczania informatyki i jej zastosowań w różnych dyscyplinach.

V Gala Przedsiębiorczości w Lublinie

29 października w Hotelu Focus w Lublinie zorganizowano V Gala Przedsiębiorczości. W spotkaniu wzięli udział przedsiębiorcy, parlamentarzyści, władze samorządowe, przedstawiciele rządu, środowiska naukowego oraz instytucji otoczenia biznesu. Naszą Uczelnię reprezentował rektor Stanisław Michałowski. Patronat nad imprezą objęło Ministerstwo Gospodarki oraz Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Jednym z głównych punktów uroczystości było rozstrzygnięcie konkursu „Nagroda Gospodarcza Prezydenta Miasta Lublin”. Najbardziej wyróżniające się firmy i pracodawcy z Lublina otrzymali nagrody w czterech kategoriach: Innowacyjność (Verano Ryszard Miazga), Obecność na Rynku Globalnym (Pol-Inowex S.A.), Ład Korporacyjny i Społeczna Odpowiedzialność Biznesu (brak nagrody, wyróżnienie dla MUSI Lublin) oraz Zielona Gospodarka (KOM-EKO). Laureaci poszczególnych kategorii zostaną zarekomendowani do Nagrody Prezydenta RP, dzięki czemu będą mogli dołączyć do grona kandydatów starających się o wyróżnienie krajowe.

Spotkanie było również okazją do ogłoszenia wyników konkursu na najlepszą pracę dyplomową poświęconą tematyce rozwoju gospodarczego Lublina oraz konkursu na Pracodawcę Roku. Wyróżnienie w konkursie na pracę dyplomową otrzymała studentka naszej Uczelni Joanna Prokopiuk za pracę pt. „Aspiracje edukacyjne lubelskich abiturientów”, napisaną pod kierunkiem dr hab. Agnieszki Kolasy-Nowak i obronioną na Wydziale Filozofii i Socjologii UMCS. Podczas Gali zaproszonym gościom zaprezentowano założenia programu Strategia Lublin 2020. Odbył się również panel dyskusyjny pt. „Działalność i perspektywa Specjalnych Stref Ekonomicznych na przykładzie podstrefy Lublin”.

NA WYDZIAŁACH

WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY

Doktoraty

27 września w Collegium Jana Pawła II KUL miała miejsce publiczna obrona pracy doktorskiej mgr. Rafała Rozmusa z Zakładu Teorii Muzyki IM WA. Promotorem rozprawy zatytułowanej „Kołoda jako źródło inspiracji w twórczości kompozytorów polskich w latach 1945–2005” był dr hab. Antoni Zoła, prof. nadzw. (KUL), zaś recenzentami dr hab. Tomasz Jasiński, prof. nadzw. (UMCS) oraz ks. dr hab. Rastislav Adamko (KUL). Rada Wydziału Teologii KUL na posiedzeniu w dniu 9 października podjęła decyzję o nadaniu mgr. Rafałowi Rozmusowi stopnia naukowego doktora w zakresie historii – muzykologii.

Konferencje

W dniach 13–14 września w Kазimierzu Dolnym n. Wisłą odbyła się konferencja naukowa poświęcona „Politycznym kontekstom sztuki”, zorganizowana pod auspicjami Wydziału Artystycznego UMCS oraz Wydziału Nauk Społecznych WSPiA w Lublinie. W sesji, z założenia noszącej interdyscyplinarny i poniekąd komparatystyczny charakter, wzięli udział historycy i socjologowie sztuki, estetycy, a także medioznawcy – przedstawiciele prestiżowych ośrodków akademickich całego z kraju. Godną oprawę zapewniły obradom piękne przestrzenie Muzeum Nadwiślańskiego w Kamienicy Celejowskiej. Pokłosie konferencji stanowić będzie – podobnie jak w wypadku poprzedniej kazimierskiej sesji „Komunikacja

artystyczna” z 2010 r. – recenzowana publikacja książkowa. Funkcję kierownika konferencji pełniła dr Małgorzata Stępnik.

18 października ad. Barbara Pazur z Zakładu Muzykoterapii i Edukacji Muzycznej uczestniczyła w Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Dźwięk w pedagogice i terapii” w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej we Włocławku. W ramach konferencji przedstawiła referat pt. „Improwizacja muzyczna w szkole wg Teorii uczenia się muzyki E. E. Gordona”.

Dr Małgorzata Stępnik (Instytut Sztuk Pięknych) wzięła udział w międzynarodowej konferencji naukowej pod hasłem „Creativity and Democracy”, współorganizowanej w dniach 18–19 października przez John Moores University w Liverpoolu, University of Chester, Tate Liverpool oraz National Society of Education in Art And Design. Dr Stępnik wygłosiła referat poświęcony politycznym wątkom we współczesnej sztuce polskiej pt. „Artistic freedom: oxymoron or tautology? On politically contextualized contemporary art in Poland”.

Wyjazdy zagraniczne

W dniach 20–22 sierpnia dr Krzysztof Stachyra przebywał w Wielkiej Brytanii na konsultacjach badawczych z prof. Leslie Buntem z University of West of England. Od kilku lat wspólnie pracują nad opracowaniem systemu edukacji muzykoterapeutów w krajach Europy.

W październiku dr Krzysztof Stachyra, jako przedstawiciel Komisji Edukacji i Szkolenia Muzykoterapeutów Światowej Federacji Muzykoterapii, otworzył pierwsze studia w zakresie muzykoterapii na Uni-

versity of Zagreb w Chorwacji. Prowadził wykład inauguracyjny na temat zróżnicowania modeli, metod i podejść w muzykoterapii. W przyszłości planowane jest zacieśnienie współpracy w zakresie prowadzenia badań oraz kształcenia muzykoterapeutów między Wydziałem Artystycznym UMCS a University of Zagreb.

W dniach 23–27 sierpnia dr Krzysztof Stachyra ukończył w Irlandii 5-letnie szkolenie w zakresie psychoterapii muzycznej metodą Guided Imagery and Music. Tym samym jest pierwszą osobą w Polsce, która posiada uprawnienia do prowadzenia terapii tą metodą.

Koncerty jubileuszowe

Chór Kameralny Towarzystwa Muzycznego im. H. Wieniawskiego uroczystym koncertem w dniu 19 października uczcił jubileusz 25-lecia działalności artystycznej. Założycielem i dyrygentem zespołu jest dr hab. Beata Dąbrowska, prof. nadzw. w Instytucie Muzyki. W programie koncertu znalazła się *Missa solemnis* W. A. Mozarta, wykonana z udziałem solistów (m.in. dr. Piotra Olecha) i Orkiestry Trybunału Koronnego oraz *A Little Jazz Mass* B. Chilcotta, z partią fortepianu realizowaną przez mgr Joannę Ćwirko.

Jubileuszowy koncert odbył się także w Centrum Kongresowym Uniwersytetu Przyrodniczego w dniu 27 października. Chór Akademicki tej Uczelni świętuje 60-lecie działalności artystycznej. Od 2002 r. dyrygentem zespołu jest Mirosław Ziomek, adiunkt na Wydziale Artystycznym UMCS. Pod jego dyrekcją na koncercie galowym wykonano program *a cappella* oraz *Tryptyk Rzymski* dr. Rafała Rozmusa, z udziałem orkiestry symfonicznej ▶

Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej im. K. Lipińskiego (na co dzień prowadzonej przez prof. Lucjana Jaworskiego).

Nagrody

W ramach ogólnouniwersyteckich uroczystości inauguracyjnych, które miały miejsce 23 października nastąpiło wręczenie Nagrody Naukowej „Maria Curie Prize” za rok 2011, dla zespołu naukowców za publikację „Lubelskie”, tom 4 serii „Polska Pieśń i Muzyka Ludowa. Źródła i materiały”, część 1–6, wydanej pod redakcją prof. Jerzego Bartmińskiego.

Publikacja jest dziełem zbiorowym badaczy wielu dyscyplin: etnografów, etnolingwistów i etnomuzykologów, wśród których znaleźli się pracownicy Instytutu Muzyki Wydziału Artystycznego UMCS – dr Zenon Koter i dr Agata Kusto. Są oni, poza udziałem w pracach redakcyjnych całego tomu, autorami ostatniej, szóstej części „Lubelskiego”, poświęconej ludowej muzyce instrumentalnej Lubelszczyzny, szczegółowo opracowującej zagadnienia instrumentarium, wykonawców i repertuaru muzycznego. Całość uzupełnia bogata dokumentacja fotograficzna oraz płyta z autentyczną muzyką instrumentalną regionu.

Przyznanie powyższej nagrody jest także wyrazem poparcia dla kilkudziesięcioletniej współpracy środowisk naukowych wielu dyscyplin i zróżnicowanych poziomów kompetencji. W publikacji wykorzystano prace magistrantów, doktorantów i pracowników naukowych przez lata realizowane w ramach działań statutowych m.in. Instytutu Filologii, Instytutu Kulturoznawstwa i Instytutu Muzyki UMCS.

Karolina Filipczak, studentka III roku edukacji artystycznej w zakresie sztuki muzycznej (klasa dyrygowania prof. Zofii Bernatowicz) w październiku br. wzięła udział w Konkursie Chórów Szkolnych a Cappella Bydgoszcz 2012. Dyrygując chórem dziecięcym *La Musica*, zdobyła: Złoty

Kamerton, Puchar Ministerstwa Edukacji Narodowej za zdobycie najwyższej punktacji w swojej kategorii, Puchar i Nagrodę Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego za najlepsze wykonanie utworu obowiązkowego, Nagrodę Specjalną Prezydenta Bydgoszczy dla dyrygenta.

Publikacje

W październiku ukazały się dwie długo oczekiwane przez polskich muzykoterapeutów książki – „Podstawy muzykoterapii” oraz „Modele, metody i podejścia w muzykoterapii”. Publikacje wydane pod red. dr. Krzysztofa Stachyry przez Wydawnictwo UMCS spotkały się z wielkim zainteresowaniem czytelników. Ich wyjątkowość polega także na fakcie, iż po raz pierwszy w historii udało się zachęcić do opisanego poszczególnych metod muzykoterapeutycznych wszystkich żyjących, bezpośrednich twórców lub ich najbliższych, wieloletnich współpracowników.

Stowarzyszenie Muzykoterapeutów

We wrześniu powstało na Wydziale Artystycznym UMCS Polskie Stowarzyszenie Muzykoterapeutów (PSMT). Prezesem został dr Krzysztof Stachyra. Celem stowarzyszenia jest prowadzenie, wspieranie i propagowanie działalności związanej z muzykoterapią i muzykoprofilaktyką oraz uruchomienie w Polsce systemu certyfikacji muzykoterapeutów.

WYDZIAŁ BIOLOGII I BIOTECHNOLOGII

Habilitacje

Rada Wydziału Biologii i Biotechnologii na posiedzeniu w dniu 25 września podjęła uchwałę o na-

daniu stopnia doktora habilitowanego nauk biologicznych, dyscyplina: biologia dr. Jerzemu Wielbo, zatrudnionemu na stanowisku adiunkta w Zakładzie Genetyki i Mikrobiologii Instytutu Mikrobiologii i Biotechnologii UMCS. Dr Jerzy Wielbo przedłożył w postępowaniu habilitacyjnym cykl 13 spójnych tematycznie publikacji nt. „Struktura genetyczna populacji *Rhizobium leguminosarum* oraz czynniki konkurencji w populacjach rizobowych”. Uchwałę popierającą wniosek o nadanie stopnia doktora habilitowanego dr. Jerzemu Wielbo przedłożyła Komisja Habilitacyjna powołana przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów w składzie: prof. dr hab. Zofia Szwejkowska-Kulińska – przewodnicząca, dr hab. Iwona Wojda – sekretarz, prof. dr hab. Ewa Kurek – recenzent, prof. dr hab. Ewa Łojkowska – recenzent, dr hab. Dariusz Bartosik, prof. UW – recenzent, prof. dr hab. Janusz Szczodrak – członek, dr hab. Paweł Stączek, prof. UŁ – członek.

Doktoraty

Rada Wydziału Biologii i Biotechnologii na posiedzeniu 25 września nadała stopień doktora nauk biologicznych w zakresie biologii mgr. Mirosławowi Zagai – absolwentowi studiów doktoranckich kierunku biologia. Temat rozprawy: „Morfologia stadiów rozwojowych, biologia oraz wybrane aspekty genetyki populacyjnej myrmekofilnego gatunku *Thiasophila angulata* (Erichson, 1837) (Coleoptera; Staphylinidae)”. Promotor: prof. dr hab. Bernard Staniec z Zakładu Zoologii UMCS. Recenzenci: prof. dr hab. Dariusz Tarnawski z Uniwersytetu Wrocławskiego; dr hab. Marek Bunalski z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu; w zakresie biotechnologii mgr Ewie Ozimek – asystentce Zakładu Mikrobiologii Środowiskowej Instytutu Mikrobiologii i Biotechnologii. Temat rozprawy: „Mikrobiologiczne

uruchamianie fosforu glebowego i ograniczenie uwsteczniania tego pierwiastka wprowadzonego do gleby w formie nawozu mineralnego”. Promotor: prof. dr hab. Ewa Kurek z Zakładu Mikrobiologii Środowiskowej UMCS. Recenzenci: prof. dr hab. Teresa Kornilowicz-Kowalska z Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie; prof. dr hab. Stefan Martyniuk z Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa IB w Puławach.

WYDZIAŁ CHEMII

Habilitacje

Rada Wydziału Chemii na posiedzeniu w dniu 15 października nadała dr. Wojciechowi Gacowi stopień doktora habilitowanego w dziedzinie nauk chemicznych w dyscyplinie chemia. Tytuł osiągnięcia naukowego: „Przemiany faz tlenkowych w układach katalitycznych”. Recenzentami byli prof. dr hab. inż. Antoni W. Morawski z Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie, prof. dr hab. Zbigniew Hubicki z UMCS oraz prof. dr hab. Maria Ziółek z UAM w Poznaniu.

Doktoraty

22 października miała miejsce publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Karoliny Wójcik – uczestniczki stacjonarnych studiów doktoranckich na Wydziale Chemii UMCS, pt. „D-glucosamine as »green« substrate in synthesis of ligands for asymmetric catalysis” (D-glukozamina jako »zielony« substrat w syntezie ligandów dla potrzeb katalizy asymetrycznej), której promotorami byli prof. dr hab. inż. Kazimierz Pietrusie-

wicz (UMCS) i dr Eric Framery z Université Claude Bernard Lyon 1, Francja. Recenzentami rozprawy byli prof. dr hab. Piotr Kielbasiński z Centrum Badań Molekularnych i Makromolekularnych PAN, Łódź, oraz prof. dr hab. Bogdan Marciniak z Uniwersytetu Adama Mickiewicza, Poznań.

Wyjazdy zagraniczne

Dr Małgorzata Maciejewska oraz dr Beata Podkościelna z Zakładu Chemii Polimerów w dniach 16 października – 15 listopada prowadziły w ramach realizacji Grantu Międzynarodowego Marie Curie (PEOPLE) – IRSES na podstawie kontraktu Nr PIRSES-GA-2008-230790 badania naukowe w Chuiko Institute of Surface Chemistry, National Academy of Science, Kijów.

Mgr Sylwia Turczyniak, doktorantka w Zakładzie Technologii Chemicznej, w dniach 1 października 2012 – 28 lutego 2013 w ramach realizacji doktoratu w systemie Cotutelle prowadzi badania naukowe na Uniwersytecie w Strasburgu, we Francji.

Prof. dr hab. Stefan Sokołowski z Zakładu Modelowania Procesów Fizykochemicznych w dniach 1–15 października w ramach współpracy naukowej prowadził badania naukowe w Institute for Multiscale Simulation at the Friedrich-Alexander Universität Erlangen-Nürnberg w Niemczech.

Prof. dr hab. Małgorzata Borówko oraz dr Tomasz Staszewski z Zakładu Modelowania Procesów Fizykochemicznych w dniach 6–11 października brali udział w 26th European Symposium on Applied Thermodynamics (ESAT 2012) zorganizowanym w Poczdamie w Niemczech.

Dr hab. Ryszard Dobrowolski z Zakładu Chemii Analitycznej i Analizy Instrumentalnej uczestniczył w dniach 7–12 paździer-

nika w European Symposium on Atomic Spectrometry ESAS 2012 zorganizowanym przez Slovenská spectroscopická spoločnosť na Słowacji.

Goście

W dniach 1–31 października w Zakładzie Modelowania Procesów Fizykochemicznych gościł w ramach wymiany stypendialnej projektu STCSCMBS, zgodnie z kontraktem PIRSES-GA-2012-268498, prof. Orest Pizio z Universidad Nacional Autonoma de Mexico.

W ramach realizacji Grantu Międzynarodowego Marie Curie (PEOPLE) – IRSES na podstawie kontraktu Nr PIRSES-GA-2008-230790 z Chuiko Institute of Surface Chemistry, National Academy of Science, Kijów na Wydziale Chemii gościli dr Olena Goncharuk, dr Ievgenii Voronin oraz dr Volodymyr Illich Zarko (w dniach 1–31 października), a także M.Sc. Mikhailo Nazarkovskyj (w dniach 8 października – 7 listopada).

Na publicznej obronie pracy doktorskiej mgr Karoliny Wójcik gościli prof. Bruno Andrioletti, dr Catherine Goux-Henry, dr Eric Framery z Université Claude Bernard Lyon 1 we Francji oraz prof. Sylvian Jugé z Université de Bourgogne we Francji.

WYDZIAŁ EKONOMICZNY

Studia podyplomowe z zamówień publicznych

20 października odbyła się uroczysta inauguracja II edycji studiów podyplomowych z zakresu zamówień publicznych, objętych patronatem Prezesa Urzędu Zamówień

Publicznych. W inauguracji uczestniczyli: Jacek Sadowy – Prezes UZP oraz dr hab. Zbigniew Pastuszek, prof. nadzw. – Dziekan Wydziału Ekonomicznego. W ramach spotkania Jacek Sadowy wygłosił wykład inauguracyjny na temat: „Cele systemu zamówień publicznych w Polsce”. Ponadto odbyło się spotkanie Jacka Sadowego – Prezesa UZP z władzami Uczelni i Wydziału, w którym udział wzięli: JM Rektor UMCS dr hab. Stanisław Michałowski, prof. nadzw., Dziekan Wydziału Ekonomicznego – dr hab. Zbigniew Pastuszek, prof. nadzw., Zastępca Kanclerza ds. Ogólnych – inż. Ryszard Sołowiej, Kierownik Katedry Finansów Publicznych – dr hab. Jolanta Szołno-Kogut, prof. nadzw., Kierownik studiów podyplomowych – dr Tomasz Budzyński. Podczas spotkania poruszano problematykę współpracy pomiędzy UZP a UMCS oraz kwestie związane z udzielaniem zamówień publicznych w uczelni publicznej.

Tomasz Budzyński

WYDZIAŁ HUMANISTYCZNY

Doktoraty

3 października odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Mirosławy Kubasiewicz. Temat: „Towards Authenticity of Existence. A Heideggerian perspective on the literary works of Katherine Mansfield”. Promotor: prof. dr hab. Wiesław Krajka (UMCS). Recenzenci: prof. dr hab. Jacek Wiśniewski (SWPS w Warszawie), dr hab. Leszek Drong (UŚ).

3 października odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Ireneusza Kowalskiego. Temat: „Roz-

wój prowincji śląskiej w okresie nadprezydentury Hermanna Hatzfeldta w latach 1894–1903”. Promotor: prof. dr hab. Edward A. Mierzwa (UJK w Kielcach). Recenzenci: ks. prof. dr hab. Mieczysław Kogut (PWT we Wrocławiu), ks. prof. dr hab. Bernard Kołodziej (UAM Poznań).

10 października odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr. Jacka Kowalskiego. Temat: „Die Relevanz der Fotografie in fiktionalen und nichtfiktionalen Texten der deutschsprachigen Literatur nach 1960. Aspekte der Intertextualität und Intermedialität”. Promotor: prof. dr hab. Halina Ludorowska (UMCS). Recenzenci: prof. dr hab. Lucyna Falkiewicz-Wille (UR), prof. dr hab. Janusz Golec (UMCS).

10 października odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr. Krzysztofa Piotra Pękał. Temat: „Migracje ludności guberni chełmskiej w pierwszych latach Wielkiej Wojny (1914–1915)”. Promotor: prof. dr hab. Jan Lewandowski (UMCS). Recenzenci: prof. dr hab. Marek Przeniosło (UJK w Kielcach), prof. dr hab. Marek Mądzik (UMCS).

16 października odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Anny Gilarek. Temat: „Feminist Dreams Versus Patriarchal Nightmares: Utopia and Dystopia in Feminist Science Fiction”. Promotor: prof. dr hab. Jerzy Durczak (UMCS). Recenzenci: dr hab. Ludmiła Grzeszewska-Blaim (prof. UG), dr hab. Marek Paryż (UW).

25 października odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Elżbiety Markowskiej. Temat: „Opis zawartości jednostek archiwalnych w świetle przepisów metodycznych i literatury wybranych krajów europejskich”. Promotor: prof. dr hab. Janusz Łosowski (UMCS). Recenzenci: prof. dr hab. Halina Robótka

(UMK), prof. dr hab. Edward Kołodziej (UMCS).

Konferencje

Prof. dr hab. Zoja Mielnikawa (Zakład Białorutenistyki) wzięła udział w dniach 17–18 września w Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Twórczość Maksima Tanka w dialogu literatur słowiańskich”. Organizator: Instytut Języka i Literatury im. J. Kołasa i J. Kupały Narodowej Akademii Nauk Białorusi w Mińsku. Tytuł referatu: „Motywy filozoficzne w poezji M. Tanka ostatnich dziesięcioleci”.

W dniach 25–26 września prof. dr hab. Zoja Mielnikawa uczestniczyła w Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Spuścizna literacka J. Kupały i J. Kołasa w paradygmacie współczesnej humanistyki”. Organizator: Instytut Języka i Literatury im. J. Kołasa i J. Kupały Narodowej Akademii Nauk Białorusi w Mińsku. Tytuł referatu: „»Wieczny bojownik i prorok« – uniwersum społeczno-filozoficzne utworu »Spadczyna« J. Kupały”.

28 września prof. dr hab. Zoja Mielnikawa wzięła udział w Konferencji Naukowej „Восьмыя Каленікаўскія чытанні”. Organizator: Wydział Humanistyczny Brzeskiego Uniwersytetu Państwowego. Referat: „Czas w poezji Aleksa Kasko”.

Prof. dr hab. Halina Pelc z Zakładu Historii Języka Polskiego i Dialektologii uczestniczyła w dniach 27–29 września na Uniwersytecie Rzeszowskim w ogólnopolskiej konferencji naukowo-dydaktycznej „Kultura mówienia dawniej i dziś”, na której wygłosiła referat „Regionalizmy i dialektyzmy – błędy językowe czy dziedzictwo kulturowe regionu?”.

W dniach 2–5 października w Ołomuńcu w Czechach odbyła się

VIII protohistorická konference „Římské a germánské spony ve střední Evropě”, której organizatorem była Katedra historie (sekt archeologie) Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci we współpracy z Archeologickým ústavem AV ČR Brno i Archeologickým centrem Olomouc. W programie konferencji znalazły się następujące referaty pracowników Instytutu Archeologii: dr Piotr Łuczkiwicz (współautorzy: dr hab. Jörg Kleemann, Freie Universität Berlin/ Zakład Archeologii, Uniwersytet Szczeciński oraz Joanna Münster B.A., Ruhr-Universität Bochum): „Alte und neue Fibelfunde aus Malbork-Wielbark (Polen)”; dr hab. Eduard Droberjar, prof. UMCS (współautorzy: mgr Jan John, Katedra Archeologie Západočeské Univerzity Plzeň oraz PhDr. Petr Zavřel, Jihočeské Muzeum České Budějovice): „Římské a germánské spony ze Sedlce a z dalších jihočeských lokalit”; dr hab. Eduard Droberjar, prof. UMCS (współautorzy: mgr Balázs Komoróczy, Ph.D., Ústav archeologie a muzeologie. Filozofická fakulta MU Brno oraz PhDr. Ján Rajtár CSc., Archeologický ústav SAV Nitra): „Germánské kolínkovité spony ve středním Podunají”; dr hab. Eduard Droberjar, prof. UMCS – poster: „Przeworské a wielbarské spony starší doby římské v Čechách a na Moravě”; dr hab. Eduard Droberjar, prof. UMCS: „Römische Fibeln aus Gräbern und Siedlungen Böhmens”.

W dniach 4–5 października Uniwersytet w Szawlach (Litwa) zorganizował VII Tarptautinės Mokslinės Konferencijos „Pasaulio vaizdas kalboje”. Wykłady wprowadzające w problematykę konferencji wygłosili pracownicy Instytutu Filologii Polskiej: prof. dr hab. Jerzy Bartmiński „Kalbos pasaulio vaizdas rekonstrukcijos būdai” oraz prof. dr hab. Stanisława Niebrzegowska-Bartmińska „Stereotipai ir vertybės kalbos pasaulio vaizdyje”.

W dniach 3–7 października dr Barbara Niezabitowska-Wiśniewska, prezentując poster „The Settlement Complex in Ulów, Tomaszów Lubelski Powiat, Lublin Voivodship-Midway between Scandinavia and the Black Sea” oraz prof. Igor N. Khrapunov, autor posteru „Germanic Artefacts in the Cemetery of Neyzats”, oboje z Instytutu Archeologii, uczestniczyli w międzynarodowej konferencji „Inter ambo maria: Northern Barbarians from Scandinavia towards the Black Sea”, zorganizowanej przez Таврический национальный университет (Симферополь, Украина), Историко-археологический благотворительный фонд „Наследие тысячелетий” (Симферополь, Украина) oraz Vest-Agder Regional Council (Kristiansand, Norwegia) w Gaspra na Krymie (Ukraina).

W dniach 4–5 października prof. dr hab. Zoja Mielnikawa wzięła udział w Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Literatura rosyjska i metodyka we współczesnej przestrzeni polikulturowej: autor – gatunek – styl”. Organizator: Wydział Humanistyczny Brzeskiego Uniwersytetu Państwowego im. A. Puszkina. Referat: „Uniwersalia etyczne i obrazy – archetypy we współczesnej poezji białoruskiej”.

W dniach 4–7 października dr Marek Florek z Instytutu Archeologii uczestniczył w międzynarodowej konferencji Interethnic Relations in Transylvania – Mediaevalia Militaria in Central and South-Eastern Europe, zorganizowanej w Sibiu w Rumunii przez Guvernul dei României prin Departamentul de Relații Interetnice, przy wsparciu Universitatii Lucian Blaga din Sibiu, Muzeul National Brukenthal din Sibiu oraz Asociației pentru Înfrumusețarea Orașului Sibiu i wy-

głosił referat „Die mittelalterlichen Grabsteine mit den Darstellungen von Schwertern aus dem Sandmarrer Land (Klempoln)”.

Pracownicy Zakładu Literatury Staropolskiej Instytutu Filologii Polskiej: dr hab. Dariusz Chemperek, prof. UMCS i dr hab. Sławomir Baczewski wzięli udział w konferencji „Przyjaźń w literaturze staropolskiej”, zorganizowanej przez KUL i IBL w Kazimierzu Dolnym w dniach 8–10 października. Wygłosili tam referaty: „Przyjaźń w twierdzy Zamość (»Efemeris« Bazylego Rudomicza)” oraz „Przyjaźń w twórczości J. S. Jabłonowskiego”.

W dniach 8–10 października odbyła się międzynarodowa konferencja „Etnolingvistika – Onomastika – Etimologija”, Jekaterinburg – Čusovaja (Rosja), zorganizowana przez Uralski Federalny Uniwersytet im. Borysa Jelcyna w Jekaterynburgu, Instytut Języka Rosyjskiego RAN, Instytut Słowiański RAN. Podczas obrad referaty wygłosili pracownicy Instytutu Filologii Polskiej: prof. dr hab. Jerzy Bartmiński „Rol’ etimologii v rekonstrukcii jazykovoj kartiny mira”; prof. dr hab. Stanisława Niebrzegowska-Bartmińska „Simvoličeskie značienija v etnolingvističeskom slovar’e”; prof. dr hab. Anna Pajdzińska „Obraz VOLI v pol’skom jazyke”.

W dniach 8–12 października w Brnie w Czechach odbyło się kolejne spotkanie w ramach warsztatów krzemieniarskich „The 9th SKAM Workshop” pt. „Lithic Raw Materials – Phenomena of the Stone Age”, zorganizowane przez „Moravské zemské museum” oraz Stowarzyszenie Krzemieniarzy SKAM. W programie znalazły się następujące posterki przygotowane przez pracowników Instytutu Archeologii: mgr Marcin Szeliga „The significance of the Holy Cross Mountains Turonian flints”

in the flint raw material economy of the earliest Danubian communities on Polish lands”; dr hab. Jerzy Libera, prof. UMCS, mgr Marcin Szeliga, mgr Tadeusz Wiśniewski (współautor: dr hab. Radosław Dobrowolski, prof. UMCS z Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS): „Flints in the glaciogenic deposits of Chełm Hills (Eastern Poland) – Prehistory and Geology”; mgr Tadeusz Wiśniewski (współautor: prof. RN Dr. Antonin Přichystal z Ústav geologických věd, Masarykova Univerzita Brno): „Klementowice (Eastern Poland) – Ochozská Cave (Moravian Karst). A new data of the raw materials distribution during the Magdalenian in Central Europe”.

Prof. dr hab. Dariusz Chemperek z Instytutu Filologii Polskiej uczestniczył w międzynarodowej konferencji „Piotr Skarga and the Culture of the Grand Duchy of Lithuania” zorganizowanej przez Uniwersytet Wileński w dniach 10–12 października. Wygłosił tam referat „Piotr Skarga’s »Siedem filarów« – rhetorical aspects”.

W dniach 11–13 października dr Daria Bębeniec i dr Adam Głaz z Zakładu Języka Angielskiego wzięli udział w konferencji TIMELing 2012 – Time & Temporality in Language and Human Experience w Łodzi. Konferencja została zorganizowana przez Katedrę Anglistyki i Językoznawstwa Ogólnego Uniwersytetu Łódzkiego, a uczestniczyli w niej tak znani badacze jak: prof. Roy Ellen (University of Kent, UK), prof. Vyvyan Evans (University of Bangor, UK), prof. Katarzyna Jaszczołt (Cambridge University, UK), prof. James Pustejovsky (Brandeis University, USA) oraz prof. Rolf Ulrich (University of Tübingen, Germany). Dr Daria Bębeniec wygłosiła referat pt. „Time and space in Polish and English directional prepositions”. Dr Adam Głaz wygłosił

referat pt. „Space-time, similarity, difference, and viewpoint”.

12 października wykłady dla studentów slawistyki w Uniwersytecie w Jekaterynburgu (Rosja) wygłosili pracownicy Instytutu Filologii Polskiej: prof. dr hab. Jerzy Bartmiński „Kakie cennosti učastvujut v formirovanii jazykovej kartiny mira slavjan?” oraz prof. dr hab. Stanisława Niebrzegowska-Bartmińska „Slavjanskaja ètnolingvističeskaja leksikografija”.

Mgr Paulina Banaśkiewicz, doktorantka w Zakładzie Kultury Polskiej UMCS, uczestniczyła w konferencji „Społeczna przestrzeń Internetu. Między wirtualnością a rzeczywistością”, która odbyła się w dniach 16–17 października w Rzeszowie, podczas której wygłosiła referat „Kreacja nadawcy w portalu społecznościowym (na przykładzie facebook.com)”.

W dniach 17–19 października dr Katarzyna Pisarska z Zakładu Literatury Angielskiej wzięła udział w międzynarodowej konferencji „Scotland in Europe” w Kazimierzu Dolnym n. Wisłą, gdzie wygłosiła referat pt. „Return from the Underworld: the Hero(ine) Journey in Alan Warner’s Morvern Callar and These Demented Lands”. Konferencja została zorganizowana przez Instytut Anglistyki Uniwersytetu Warszawskiego, a wśród zaproszonych gości znaleźli się dr Margery Palmer McCulloch (University of Glasgow), prof. Alan Riach (University of Glasgow) oraz prof. dr hab. Piotr Stalmaszczyk (Uniwersytet Łódzki).

W dniach 17–19 października pracownicy Zakładu Literatury i Kultury Amerykańskiej wzięli udział w dorocznej konferencji Polskiego Towarzystwa Studiów Amerykanistycznych „Americascapes: Americans in/and their Diverse Sceneries” w Puławach, gdzie wygłosili następujące referaty: dr Izabella

Kimak „Cityscapes/Bodyscapes/ Artscapes: New York and Its People in Meena Alexander’s *Manhattan Music*”; dr Małgorzata Rutkowska „»Something like dog-vision«: Reading the city and wilderness in recent American dog memoirs”; dr Paweł Frelik „The Frenzy of the Visible – Spatial Storytelling in Contemporary Hollywood”; mgr Katarzyna Czerwiec-Dykiel „»Burning the corset and staring over« – a promise of a new life in a new place in Barbara Kinsolver’s *The Bean Trees*”.

W dniach 18–19 października odbyła się Konferencja Naukowa „Komponenty narodowe i kulturowe w języku literackim i dialektach.” Organizator: Wydział Humanistyczny Brzeskiego Uniwersytetu Państwowego im. A. Puszkina. Prof. dr hab. Zoja Mielnikawa wygłosiła referat: „Utwory Uładzimir Karatkiwicz w kontekście prozy pokolenia filologów”.

W dniach 18–19 października dr Jadwiga Kozłowska-Doda z Zakładu Białorutenistyki uczestniczyła w Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Wspólnota komunikatywna dawnego Wielkiego Księstwa Litewskiego wczoraj i dziś”. Na konferencji, która odbyła się w Warszawie, wystąpiła z referatem „Polszczyzna kilku wsi z okolic Dociszek na tle polszczyzny północnokresowej”.

W dniach 18–19 października odbyła się konferencja „Multimedia a źródła historyczne w nauczaniu i badaniach” zorganizowana przez Zakład Archiwistyki i Zakład Edukacji Historycznej i Dziedzictwa Kulturowego przy współpracy z Towarzystwem Nauki i Kultury „Libra”. Koordynatorką konferencji była dr Małgorzata Wnuk. Wystąpiło ok. 40 referentów reprezentujących prawie wszystkie większe uczelnie wyższe i ośrodki naukowe w Polsce oraz jeden z Uniwersytetu Wileńskiego.

W dniach 18–19 października Katedra Historii FF Uniwersytetu Palackého v Olomouci i Město Jevíčko w Czechach były organizatorami konferencji „Malá Haná – paměť kulturní krajiny”, w której uczestniczył dr hab. Eduard Droberjar, prof. UMCS z Instytutu Archeologii z referatem „Germáni na Malé Haně v době římské”.

Mgr Paweł Ciechan z Zakładu Literatury Staropolskiej wzięł udział w konferencji „Lektury Wacława Potockiego” (21–22 października, Supraśl), zorganizowanej przez Wydział Filologiczny Uniwersytetu w Białymstoku. Zaprezentował tam referat „Twórczość Wacława Potockiego i Stanisława Samuela Szemiota wobec twórczości czarnoleskiej”.

W dniach 22–26 października dr Sylwester Sadowski z Instytutu Archeologii uczestniczył w międzynarodowej konferencji „Древние культуры Евразии и их взаимодействие с цивилизациями”, zorganizowanej w 110. rocznicę urodzin prof. Michaiła Grjaznova, przez Państwowy Ermitaż i Instytut Historii Kultury Materialnej Rosyjskiej Akademii Nauk w Sankt Petersburgu oraz Deutsche Archäologische Institut, i wygłosił referat „New perspectives in the research of Sarmatian edged weapon on the example of swords and daggers with a ring-shaped pommel”. Materiały z konferencji zostały opublikowane w dwóch tomach pt. „Cultures of the steppe zone of Eurasia and their interaction with ancient civilizations: Materials of the International conference dedicated to the 110th birth anniversary of the outstanding Russian archaeologist Mikhail Petrovich Gryaznov” (St. Petersburg 2012).

Na konferencji „Piotr Skarga – w czterechsetlecie śmierci” (24–26 października, Łódź), zorganizowanej przez Uniwersytet Łódzki i Uniwersytet Szczeciński, wystąpił

dr hab. Sławomir Baczewski z referatem „Piotr Skarga wobec rokoszu Zebrzydowskiego w świetle literatury okolicznościowej”.

W dniach 24–26 października odbyła się w Instytucie Kulturoznawstwa UMCS międzynarodowa konferencja „Niematerialne dziedzictwo kulturowe: źródła – wartości – ochrona”, na której prof. dr hab. Halina Pelc z Zakładu Historii Języka Polskiego i Dialektologii wygłosiła referat „Gwara jako nośnik lokalnego i regionalnego dziedzictwa kulturowego”.

W konferencji „Smuta w Rosji i Potop w Rzeczypospolitej: przykłady przezwyciężenia kryzysu państwa w XVII wieku”, zorganizowanej w dniach 24–26 października w Moskwie przez Moskiewski Państwowy Instytut Spraw Międzynarodowych, Rosyjską Akademię Nauk, Federalną Agencję ds. Archiwów oraz Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia, wzięł udział prof. dr hab. Dariusz Chemperek z Instytutu Filologii Polskiej, który przedstawił referat „Wielka Smuta w literaturze polskiej początków XVII wieku: obraz Państwa Moskiewskiego i jego mieszkańców”.

25 października Polska Akademia Nauk w Lublinie oraz Lubelskie Towarzystwo Naukowe zorganizowały w swojej siedzibie w Lublinie wykład otwarty dr hab. Anny Zakościelnej z Instytutu Archeologii „Eneolityczne elity Europy w świetle badań cmentarzysk (4500–3600 przed Chrystusem)”.

25 października prof. Jerzy Kutnik wygłosił referat „(W) Co grają słowa Cage’a” na konferencji naukowej „Czy cisza jest muzyką? W stu-lecie urodzin Johna Cage’a”, zorganizowanej w Akademii Muzycznej w Łodzi.

W dniach 25–26 października dr Elżbieta Flis-Czeriak z In-

stytutu Filologii Polskiej wzięła udział w międzynarodowym seminarium „Panslawizm – wczoraj, dziś, jutro”, zorganizowanym przez Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach. Temat wystąpienia: „Panslawizm czy panrusycyzm?, czyli »Słowiańszczyzna a la fourchette«”. O idei jedności słowiańskiej w twórczości Tadeusza Micińskiego”.

W dniach 28–29 października dr Jadwiga Kozłowska-Doda uczestniczyła w Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Białoruś oczyma polskich etnografów XIX – pierwszej połowy XX wieku (z okazji 200-lecia J. I. Kraszewskiego oraz 125-lecia K. Moszyńskiego)”, która odbyła się w Mińsku. Wygłosiła tam referat „Białoruś na łamach miesięcznika »Wisła«”.

W dniach 26–29 września mgr Małgorzata Ułanek z Zakładu Literatury i Kultury Rosyjskiej XX–XXI wieku oraz mgr Dorota Głuszak (doktorantka Zakładu Języka Rosyjskiego) wzięły udział w XXI Międzynarodowej Konferencji Naukowej z cyklu „ЯЗЫК И КУЛЬТУРА” w Kijowie. Konferencja zorganizowana została przez Narodowy Uniwersytet Kijowski im. Tarasa Szewczenki oraz Narodową Akademię Nauk Ukrainy. Mgr Ułanek wystąpiła z referatem pt. „Аксиология художественного пространства в ранней прозе Бориса Пастернака”, a Dorota Głuszak „Лексемы и фразеологические обороты со значением ‘умереть’, ‘умирать’ в современном русском языке”.

W dniach 19–21 października prof. dr hab. Petar Sotirov wzięł udział w Międzynarodowej Konferencji Naukowej pt. „Tradycje, kierunki, wyzwania”. Konferencja została zorganizowana w Smolyan (Bułgaria) przez Uniwersytet Płowdiwski (filia Smolyan) z okazji 50-lecia Filii Uniwersytetu Płowdiwskiego. Profesor wystąpił z referatem pt. ▶

„Źródła bułgarskiej potocznej leksyki metaforycznej”.

W dniach 17–19 września mgr Anna Jawdosiuk-Małek (doktorantka Zakładu Literatury i Kultury Rosyjskiej XX–XXI wieku) wzięła udział w Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Świat człowieka w literaturze – metodologiczne aspekty badań antropologicznych”, organizowanej przez Uniwersytet im. Janka Kupały w Grodnie (Białoruś). Mgr Jawdosiuk-Małek wystąpiła z referatem „Спротивление бунт-несогласие как антропологическая проблема в творчестве Александра Солженицына”.

W dniach 20–22 września mgr Małgorzata Kulikowska (doktorantka Zakładu Literatury i Kultury Rosyjskiej XX–XXI wieku) wzięła udział w Międzynarodowej Konferencji Naukowej „W kręgu problemów antropologii literatury (Świat człowieka w literaturze: metodologiczne aspekty badań problematyki antropologicznej)”, organizowanej w Białymstoku. Wystąpiła z referatem „Instytucja szpitala i problem ciała okaleczonego w »Opowiadaniach kołmyjskich« Warłama Szalamowa”.

W dniach 28–30 września w Kownie odbył się II Międzynarodowy Kongres Białorutenistów, w którym uczestniczyli pracownicy Instytutu Filologii Słowiańskiej: prof. dr hab. Siarhiej Kawalou („Trzy oblicza literatury białoruskiej”), prof. dr hab. Ihar Nabytowycz („Ukraińscy badacze literatury białoruskiej”), dr Agnieszka Goral („Cechy gatunkowe »Kroniki Barkuławowskiej«”), dr Jadwiga Kozłowska-Doda („Cechy leksykalne ekumenicznego przekładu Nowego Testamentu z 2003 r.”), dr Natalia Rusiecka („Przekłady literatury białoruskiej na język polski”) oraz Instytutu Historii: dr Dariusz Taraśkiuk („Problematyka narodowa na łamach czasopisma »Wolna Bia-

łoruś«”), dr Krzysztof Latawiec („Duchowieństwo z guberni białoruskich w kościele prawosławnym w Królestwie Polskim w latach 1825–1915”), dr Mirosław Szumiło („Białorusini w parlamencie Drugiej Rzeczypospolitej w latach 1922–1939”). Ogółem w obradach wzięło udział ponad 300 osób z Litwy, Białorusi, Polski, Rosji, Ukrainy, Niemiec, Belgii i Wielkiej Brytanii. Prace przebiegały w 20 sekcjach i panelach tematycznych.

Goście

16 października prof. Rob Latham z University of California w Riverside wygłosił gościnny wykład w Instytucie Anglistyki na temat literatury science fiction w latach 60. i 70. XX w.

W roku akademickim 2012/2013 w Instytucie Anglistyki będzie gościł jako Fulbright Distinguished Scholar muzykolog i muzyk dr Stan Breckenridge z California State University w Fullerton.

Dr Paweł Frelik – prezesem SFRA

Dr Paweł Frelik został wybrany na stanowisko prezesa Science Fiction Research Association. W 42-letniej historii organizacji dr Frelik jest pierwszym przewodniczącym, a jednocześnie pierwszym członkiem Zarządu spoza USA i Kanady. SFRA jest najstarszą i największą organizacją naukową, której celem jest badanie science fiction w literaturze, filmie i innych mediach. Założona w 1970 r. przez amerykańskich naukowców i krytyków, w chwili obecnej SFRA jest organizacją międzynarodową skupiającą pracowników naukowych, badaczy, bibliotekarzy, archiwistów, jak również pisarzy, redaktorów i wydawców science fiction.

W 2002 r. po raz drugi w historii poza kontynentem amerykańskim, wydawanie biuletynu, wspieranie badań nad SF, fundowanie stypendiów na badania dla doktorantów, przyznawanie szeregu corocznych nagród (m.in. za zasługi na rzecz popularyzacji SF oraz najlepszą publikację krytyczną dotyczącą SF) oraz promowanie szeroko pojmowanego dyskursu science fiction.

Sukces studentki polonistyki

W ogólnopolskim Konkursie o Nagrodę im. Czesława Zgorzelskiego sukces odniosła praca magisterska Anny Gruzy „Językowo-kulturowy obraz WODY w języku polskim i portugalskim”, napisana pod kierunkiem prof. Stanisławy Niebrzegowskiej-Bartmińskiej z Instytutu Filologii Polskiej UMCS (recenzent: prof. Barbara Hlibowicka-Weglarz). Praca została uhonorowana drugą nagrodą za najlepsze magisterium w 2011 r. w zakresie językoznawstwa.

Celem konkursu jest wyróżnienie najzdolniejszych młodych polonistów i zachęta do dalszej pracy badawczej, a organizują go instytuty polonistyczne z całej Polski, skupione w Konferencji Polonistyk Uniwersyteckich. W tegorocznej – 11. edycji wzięło udział 21 najlepszych prac magisterskich z Białegostoku, Gdańska, Katowic, Krakowa, Łodzi, Poznania, Rzeszowa, Szczecina, Warszawy, Wrocławia i Lublina. 8 listopada 2012 r. w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II odbyło się uroczyste wręczenie nagród.

MGS

Współpraca z uniwersytetem w Charkowie

Instytut Historii podpisał porozumienie o współpracy z Charkowskim Uniwersytetem Państwowym im. W. N. Karazina. Formy współpracy odnoszą się do wy-

miany informacji dotyczących aktywności naukowej studentów, publikacji w periodykach naukowych, udziału w konferencjach i sympozjach, określenia kierunku wspólnych badań, wymiany programów kształcenia. Koordynatorami projektu są: ze strony polskiej dr Artur Górak, ze strony ukraińskiej – doc. dr Ludmiła Posochowa.

Staż studentów slawistyki i filologii rosyjskiej w Mińsku

Już od wielu lat, tradycyjnie we wrześniu, studenci slawistyki i filologii rosyjskiej wyjeżdżają na trzytygodniowy staż do Mińska. Goszczącą ich uczelnią jest Białoruski Uniwersytet Państwowy, z którym UMCS współpracuje w ramach umowy międzyuczelnianej. W tym roku do Mińska udała się 10-osobowa grupa pod opieką dr Ewy Białek z Zakładu Języka Rosyjskiego. Poza codziennymi zajęciami na uczelni studentki korzystały z bogatego programu kulturalnego. Była to wizyta m.in. w Państwowym Muzeum Literackim Jakuba Kołasa, Narodowym Muzeum Historycznym Białorusi, w Ogrodzie Botanicznym, kinie oraz w teatrze. Ogromne wrażenie na wszystkich wywarła monumentalna i zarazem bardzo nowoczesna Biblioteka Narodowa. W Muzeum Literackim odbyło się spotkanie z synem Jakuba Kołasa (Jakub Kołas – klasyk literatury białoruskiej).

Grupa z Lublina miała nie tylko okazję przemierzyć wzdłuż i wszerz stolicę Białorusi, ale także zwiedzić inne miejscowości. Głównym punktem programu kulturalnego była wycieczka do Nieświeża, w którym mieści się wspaniała, odrestaurowana rezydencja Radziwiłłów (obiekt wpisany na listę światowego dziedzictwa UNESCO).

Nad całością programu ze strony białoruskiej czuwała Olga Kriczko oraz prof. Siarhiej Ważnik, Dziekan Wydziału Filologicznego.

Ewa Białek

Przygoda z „Trylogią”

Z interesującą propozycją zwrócili się do studentów Instytutu Historii twórcy największego w Polsce Parku Historycznego „Trylogia”, budowanego w Mielniku nad Bugiem. Ochotnicy będą pomagać przy inwentaryzacji i porządkowaniu rekwizytów przekazanych przez producentów filmu „Ogniem i mieczem” w reż. Jerzego Hoffmana. Przejdą fachowe szkolenia i otrzymają stosowny certyfikat. Przede wszystkim zaś zdołają możliwość przeżycia niepowtarzalnej przygody.

WYDZIAŁ NAUK O ZIEMI I GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ

Doktoraty

W dniu 10 października odbyła się obrona pracy doktorskiej mgr. Sylwestra Wereskiego (Zakład Meteorologii i Klimatologii) pt. „Bioklimatyczne uwarunkowania wybranych form turystyki w okolicy Zbiornika Solińskiego”. Promotorem pracy był dr hab. Marek Nowosad (Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS), recenzentami – dr hab. Anita Bokwa (Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków) oraz prof. dr hab. Krzysztof Błażejczyk (Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, Warszawa).

Nagroda za pracę dyplomową z hydrologii

Studentka Agnieszka Kuflewska została laureatką I miejsca w konkursie im. prof. Kazimierza Dębskiego na najlepszą pracę dyplomową z hydrologii za pracę magisterską „Analiza sezonowej

zmienności cech fizykochemicznych wód w zlewni Bielskiej”, napisaną pod kierunkiem prof. dr. hab. Zdzisława Michalczyka z Zakładu Hydrologii.

WYDZIAŁ PRAWA I ADMINISTRACJI

Prawne i organizacyjne aspekty funkcjonowania administracji publicznej

W dniu 8 października na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego miała miejsce konferencja naukowa „Prawne i organizacyjne aspekty funkcjonowania administracji publicznej”, zorganizowana przez Katedrę Prawa Administracyjnego i Nauki Administracji Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego, Katedrę Zarządzania Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Łódzkiego oraz Studenckie Koło Naukowe Administratywistów, działające na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego. Konferencja była okazją do wymiany poglądów na temat aktualnych zagadnień dotyczących procesów zarządzania w administracji publicznej, jak i wybranych kwestii prawa administracyjnego. Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej reprezentowany był przez dr Elżbę Kosieradzką – referat „Kształt stosunków prawnych władzy wykonawczej z podmiotami spoza koncepcji trójpodziału władz. Na przykładzie relacji: Rada Ministrów – Narodowy Bank Polski”, dr Annę Ostrowską – referat „Prawno-administracyjne bariery budowy biogazowni rolniczych w Polsce” oraz dr. Sławomira Pilipca i dr. Piotra Szreniawskiego, którzy wygłosili referat „Administracja a autorytet prawa administracyjnego”.

ADAM WĄSIK (1937–2012)

Adam Wąsik

Adam Wąsik – ur. 14 listopada 1937 r. w Lublinie, związany z naszą Uczelnią od 1958 r. Po ukończeniu służby wojskowej początkowo zatrudniony w Zakładzie Fizyki Doświadczalnej, zaś od 1966 r. w Zakładzie Technologii Chemicznej Instytutu Chemii. Od 1980 r., po powołaniu Warsztatów Instytutu Chemii uczestniczył w reorganizacji i tworzeniu nowego zespołu warsztatów, pełniąc obowiązki Kierownika grupy osób z warsztatów. Po przejściu na emeryturę w okresie od 2 stycznia 2002 r. do 31 grudnia 2002 r. zatrudniony jest na pół etatu. Po rozwiązaniu stosunku pracy z Uczelnią, nie pozostaje bierny na potrzeby środowisk naukowo-badawczych. Do ostatnich dni służy nam swoimi umiejętnościami, chociaż formalnie zatrudniony jest w Uniwersytecie Medycznym.

Dzięki wrodzonym umiejętnościom szybko przystosował się do potrzeb środowiska laboratoriów doświadczalnych. Przeszedł wymagane procedury i uzyskał dyplom czeladnika, a następnie mistrza obróbki szklarskiej. W tej specyficznej specjalności był nieodłącznym i wysoce cenionym mistrzem nie tylko w naszym środowisku. Służył innym i przekazywał swoją wiedzę młodszemu pokoleniu. W latach 1964–1991 był zatrudniony w zespole Szkół Chemicznych w Lublinie w roli nauczyciela obróbki szkła.

Uczestniczył w realizacji wielu programów badawczych, służąc pomocą przy rozwiązywaniu bardzo złożonych problemów konstrukcji aparatury naukowej. „Do Adasia” przychodziło się nie tylko po pomoc związaną z wykonaniem aparatury, ale także z jej zaprojektowaniem i dobozem materiałów w sposób umożliwiający realizację założonych celów badawczych. Za swoją pracę 15-krotnie otrzymywał nagrody Rektora oraz nagrody jubileuszowe za 30, 35, 40 i 45 lat pracy. W 1979 r. otrzymał Srebrny Krzyż Zasługi.

Adam Wąsik – dla nas najbliższych po prostu Adaś – postrzegany był i pozostanie w naszej pamięci nie tylko jako bardzo dobry fachowiec, ale przede wszystkim jako przyjaciel i społecznik. Był człowiekiem bardzo aktywnym, głęboko zaangażowanym w działalność związkową. Dzielił się zarówno sukcesami, jak i porażkami podczas naszej wspólnej służby dla Solidarności. A trzeba przyznać, że tych ostatnich nie brakowało, zwłaszcza podczas okresu stanu wojennego.

Środowisko straciło znakomitego przyjaciela i specjalistę. Wynik Jego pracy – wiele konstrukcji naukowo-badawczych – nie pozostaje biernym pomnikiem i będzie nam służył przez wiele lat. Najbliżsi stracili

kolegę i druha wielu wspólnych zadań, przygód i doświadczeń.

Cześć Jego pamięci.

Wiesław Grzegorzczuk

Żeglarz Adam Wąsik

6 września 2012 r. odszedł na Wieczną Wachtę nasz kolega żeglarz Adam Wąsik. Wiadomość ta spadła na nas nagle, wywołując wstrząs i niedowierzanie. Przecież jeszcze tego lata pływał po Mazurach, a teraz dołączył do prześwietnego i liczego grona naszych mistrzów, nauczycieli i kolegów. Tworzą Tam wspaniałą załogę...

Był z nami od zawsze. Poznałam go podczas klubowego rejsu zbiorowego w 1980 r., w czasach głębokiego kryzysu, gdy wspólnie z Nim, moim przyszłym mężem Jurkiem i śp. Pawłem Drwałem pływalimy po Mazurach na wycarterowanym jachcie El Bimbo. Był to jeden z niezapomnianych rejsów dowodzonych przez pierwszego komandora Yacht Clubu UMCS Jerzego Szczypę i gromadzących liczne grono uczelnianych żeglarzy i adeptów żeglarstwa. Mimo trudnych czasów, potrafiliśmy się beztrudnie cieszyć wspólnym żeglowaniem, wieczorami przy ognisku, pitraszeniem wspaniałych potraw „z niczego” no i nieprzewidywanymi przygodami.

Wspomniany rejs był dla Adama szczególnie mokry. Pewnego razu chciał nam zademonstrować zastosowanie kupionego właśnie w Mikołajkach karabińczyka i przypiąwszy się za pasek od spodni do wanty, począł balastować, stojąc na krawędzi burty. Efekt był łatwy do przewidzenia. Innym razem, szykując się do rzucenia kotwicy, stanął z nią na burcie i w tym momencie Jurek siedzący za sterem wykonał niespodziewany skręt, chcąc ominąć jakiś kołek. Łódka nie miała kosza rufowego i Adam podzielił los kotwicy. Od tego wydarzenia został mianowany Majtkiem Kotwicznym.

Adam nie raz nas jeszcze zaskoczył, a lubił to robić. Pracowity, dokładny, czasem wręcz pedantyczny, wymagający od innych, ale i od siebie, miał duże poczucie humoru, zaprawione czasem szorstką, chociaż życzliwą uszczypliwością. W owych czasach, gdy nam, wówczas palaczom, braki rynkowe dokuczały szczególnie, Adam, sam niepalący, z błyskiem w oku wyciągał z kieszeni papierosa, proponując korzystny dla obu stron interes. Zwykle dobijaliśmy targu.

Z kuchnią jachtową radził sobie znakomicie, wyczarowywał wspaniałe potrawy, których nie mogliśmy nie pochwalić, mimo olbrzymiej zawartości w nich czosnku.

Potem każdego lata spotykaliśmy Adama na Mazurach, przez pewien okres pływał z wnukiem, lubił przekazywać swe umiejętności żeglarskie i „patenty”. Jeszcze rok, dwa lata temu spotykaliśmy się na basenie w AOS-ie, gdzie przychodził z owym, wyrosniętym już i wysportowanym, nastoletnim chłopakiem. Ze swoją świetną formą wcale nie wyglądał na dziadka takiego młodzieńca.

Co roku pracował przy łódkach, można go było spotkać na placu przy ul. Narutowicza, gdy jako opiekun Korwety, dopieszczał orionka przed sezonem. Na wielu klubowych jachtach do dziś przypominają nam Adama szklane żeglarskie „niezbędniki” precyzyjnie wykonane ręką szklarza artysty.

Przez lata uświetniał nasze spotkania klubowe przepysznym grogiem własnej produkcji. Uśmiechając się

pod wąsem, hojnie nalewał gorący, bijący zapachem przypraw trunek wprost z niebieskiego, dużego termosu. Ach, jak czekaliśmy zawsze na koniec części oficjalnej zebrania...

Odpowiedzialny i sprawiedliwy, precyzyjny i rzeczowy, a kiedy trzeba – rozluźniony, roześmiany, koleżeński. Takim go pamiętam. Na naszych klubowych spotkaniach przy ognisku w Ogrodzie Botanicznym zawsze będą nam brzmiały w uszach dźwięki Jego ulubionej piosenki: „A maszynka okopana i ukryta gdzieś w terenie jest jak para zakochana...”

Krystyna Mojejko-Kotlińska

Mowa pożegnalna autorstwa prof. Stanisława Hałasa, wygłoszona podczas pogrzebu Adama Wąsika przez dr. Andrzeja Trembaczowskiego

Droga Rodzino Mistrza Adama, Szanowni Uczestnicy dzisiejszej smutnej uroczystości.

Żegnamy dziś najwybitniejszego Mistrza szklarskiego w Lublinie, a właściwie w całym naszym regionie. Jego zasługi dla pracy wielu laboratoriów uczelnianych w Lublinie są nie do przecenienia. Wiedzą o tym chyba wszyscy z wydziałów eksperymentalnych. Pójść do Pana Wąsika oznaczało pozytywnie rozwiązać problem aparaturowy, nawet bardzo skomplikowany. Jeszcze przez wiele lat będą używane szklane elementy aparatury wykonane przez Pana Adama.

Adam Wąsik i Paweł Drwał (w tle) podczas klubowego rejsu zbiorowego po Mazurach w czerwcu 1980 r.

Drogi Panie Adamie, Byłeś nie tylko Mistrzem w swoim zawodzie, ale również nauczycielem. Uczyleś nas, użytkowników aparatury szklanej, jak obchodzić się z różnymi rodzajami szkła, jak samemu obrabiać rurki szklane, jak wykonywać oliwki, trójniki itp.

Twoja tragiczna śmierć jest dla nas ogromnym ciosem. Zginąłeś podobnie jak Piotr Curie pod kołami pojazdu. Bardzo nam będzie Ci brakowało, będziemy Ci jednak mieć w naszej życzliwej pamięci. Odpoczywaj w pokoju!

prof. Stanisław Hałas
Instytut Fizyki UMCS

6 września 2012 r. zginął śmiercią tragiczną Adam Wąsik,

nasz Kolega związkowy, chorąży Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” UMCS.

W okresie swej aktywności zawodowej był bardzo cenionym pracownikiem Instytutu Chemii, a następnie Wydziału Chemii UMCS.

W 1980 r. uczestniczył w pracach Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność” Instytutu Chemii i CLAU i jako delegat wziął udział w Uczelnianym Zebraniu Założycielskim. W listopadzie 1980 r. na zebraniu członków „Solidarność” Instytutu Chemii i CLAU został wybrany na przewodniczącego Komisji Wydziałowej. Funkcję tę pełnił do listopada 1981 r.

Po zdelegalizowaniu „Solidarności” z wielkim zaangażowaniem i odwagą wykonywał zadania powierzane Mu przez Podziemną Komisję Zakładową NSZZ „Solidarność” UMCS.

W 1989 r. po relegalizacji Związku był członkiem Tymczasowej Komisji Wydziałowej NSZZ „Solidarność” na Wydziale Chemii UMCS.

W grudniu 2005 r. po poświęceniu sztandaru NSZZ „Solidarność” UMCS został mianowany przez Komisję Zakładową chorążym. Wziął udział wraz ze sztandarem kilkadziesiąt razy w różnych związkowych i niepodległościowych uroczystościach rocznicowych, a także pogrzebach kolegów związkowych.

Pogrzeb śp. Adama Wąsika odbył się w dniu 13 września 2012 r. o godzinie 13.00 na Cmentarzu Rzymskokatolickim przy ul. Unickiej w Lublinie.

NSZZ „Solidarność” UMCS

WACŁAW WASILEWSKI

(1929–2012)

13 września 2012 r. odszedł do Pana po długich i ciężkich cierpieniach dr Wacław Wasilewski. Urodził się 23 lutego 1929 r. w Smarklicach k. Siemiatycz. Od wiosny 1944 r. należał do AK, a w latach 1945–1947 do organizacji niepodległościowej WiN. Podczas nauki w gimnazjum i liceum w Drohiczynie był jednym z założycieli Harcerskiej Drużyny Żeglarskiej, która utrzymywała kontakt z oddziałem Zygmunta Szendzielarza „Łupaszki”.

Studiował biologię na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi UMCS. W latach 1952–1992 pracował w Instytucie Biologii UMCS w Zakładzie Biologii Komórki jako pracownik naukowy. W 1961 r. uzyskał stopień doktora nauk biologicznych. Był autorem kilkudziesięciu prac naukowych z dziedziny biologii, które dotyczyły wpływu różnych czynników na komórki wątroby i krwi oraz szpiku wybranych zwierząt laboratoryjnych. Zwierzęta modelowe w jego badaniach to przede wszystkim: chomik złocisty, szczury szczepu Wistar i myszki Balb C. Badał m.in. wpływ głodu na morfologię i wskaźniki biochemiczne hepatocytów chomika złocistego oraz zmiany w szpiku i krwi obwodowej podczas rozwoju osobniczego chomika. W ostatnich latach pracy zainteresował się mikroelementami. Współuczestniczył w badaniach wpływu wanadu i jego interakcji z cynkiem oraz etanolem na proces hemopoezy i układ antyoksydacyjny szczurów. Wyniki jego badań zostały opublikowane w licznych czasopismach krajowych i zagranicznych.

Dr Wacław Wasilewski był wybitnym specjalistą od badań szpiku kostnego. Tej trudnej analizy uczył chętnie i z dużym zaangażowaniem swoich współpracowników, czego nigdy nie zapomnimy. I stało się. Ten wspaniały człowiek, specjalista m.in. od badań szpiku, odszedł od nas pokonany przez chorobę hematologiczną szpiku.

Wacław Wasilewski

Był inicjatorem utworzenia NSZZ „Solidarność” UMCS. Już 23 września 1980 r. skierował do JM

Rektora Wiesława Skrzydło pismo z Wydziału BiNoZ w tej sprawie. Był wiceprzewodniczącym Tymczasowego Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność” na Wydziale BiNoZ UMCS, od maja 1981 r. – członkiem Komisji Zakładowej NSZZ „S” UMCS. Od jesieni 1980 r. jako lektor NSZZ „S” brał udział w zakładaniu organizacji związkowych w wielu zakładach pracy regionu lubelskiego.

Podczas stanu wojennego bardzo aktywnie uczestniczył w pracach solidarnościowego podziemia: zbierał składki związkowe, współorganizował pomoc dla internowanych i więzionych działaczy „S”, kolportował prasę związkową i podziemne wydawnictwa. Udostępniał swoje mieszkanie dla

Komitet Zakładowy „S” UMCS, 1981. Wacław Wasilewski w środkowym rzędzie pierwszy od prawej

zebrań podziemnych struktur „Solidarności”, m.in. organizatorom „Wakacji z Bogiem”. W dniu 13 maja 1985 r. został zatrzymany przez SB w momencie przewożenia samochodem kilku tysięcy egzemplarzy podziemnego Informatora Regionu Środkowowschodniego NSZZ „Solidarność”. Dzięki poręczeniu ze strony pracowników Wydziału BiNoZ, a szczególnie ówczesnego dziekana prof. Eugeniusza Gąsiora, nie został wyrzuty z pracy. Został jednak skazany na dwa lata więzienia i utratę zatrzymanego samochodu.

Wyrok odsiadywał m.in. w ciężkim zakładzie karnym w Barczewie (przez pół roku w celi z Adamem Michnikiem!). Na wolność wyszedł w kwietniu 1986 r. W 1991 r. Sąd Najwyższy wydał w jego sprawie wyrok uniewinniający.

Był członkiem grupy roboczej ds. relegalizacji NSZZ „Solidarność” UMCS. Grupa ta była jawnym reprezentantem NSZZ „Solidarność” do czasu prawnego uregulowania statusu Związku. Po relegalizacji NSZZ „S” w 1989 r. kontynuował działalność związkową na Wydziale BiNoZ UMCS. Był członkiem Komisji Rewizyjnej NSZZ „S” UMCS. Od 1994 r., po przejściu na emeryturę, działał w Kole Emerytów i Rencistów NSZZ „S” UMCS oraz w Regionalnej Sekcji EiR Regionu Środkowowschodniego NSZZ „S”. Od 1999 r. był członkiem Stowarzyszenia Osób Represjonowanych w Stanie Wojennym.

Dr Wacław Wasilewski był odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi (1973), Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1997) oraz Statuetką za Zasługi dla NSZZ „S” Regionu Środkowowschodniego (2010).

Pogrzeb odbył się w dniu 17 września 2012 r. na Cmentarzu Rzymskokatolickim przy ul. Unickiej w Lublinie.

Skromny, zawsze służący pomocą, pozostawił po sobie wdzięczną pamięć nie tylko w gronie najbliższych przyjaciół, ale także w społeczności akademickiej UMCS.

Józef Kaczor

Prof. dr hab.
Jerzy Matysik

WSPOMNIENIE: PROF. DR HAB. JERZY MATYSIK

(1928–2012)

27 września 2012 r. odszedł od nas do lepszego ze światów prof. dr hab. Jerzy Matysik – chemik, żeglarz, alpinista, miłośnik piękna przyrody, które umiał w niezwykle sposób uchwycić i utrwalić fotografią, filozof i marzyciel o nienagannych manierach – dobry człowiek po prostu.

Urodził się 25 października 1928 r. w Rutkach k. Łomży, dokąd rodzice będący nauczycielami, po ukończeniu SN-u zostali oddelegowani w celu utworzenia od podstaw szkoły podstawowej i podjęcia tam pracy pedagogicznej. Po kilkuletnim pobycie w Rutkach rodzina przeniosła się do Lublina, gdzie Jerzy Matysik ukończył szkołę podstawową i średnią, uzyskując maturę w Gimnazjum Męskim im. Hetmana Jana Zamoyskiego, po czym rozpoczął studia w sekcji

chemicznej Wydziału Przyrodniczego Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. W roku 1951, jeszcze w trakcie studiów (ukończył je w 1952 r.), został zatrudniony na stanowisku młodszego asystenta w Katedrze Chemii Nieorganicznej, kierowanej przez prof. Włodzimierza Hubickiego. Kontynuując jeden z nurtów naukowych uprawianych przez prof. Hubickiego, zajął się badaniami polarograficznymi w ciętych amoniakach, co było o tyle istotne, iż pomiary te są bardzo trudne ze względu na ▶

Fot. Archiwum rodzinne Państwa Matysików

Podczas pracy w laboratorium chemicznym w budynku Małej Chemii

jego fizyczne właściwości (bardzo niska temperatura), natomiast ciekłe amoniaki przejawiają wiele cech ciekłego amoniaku, z tym jednak, że można w nich wykonywać pomiary w temperaturze normalnej. Po stażu naukowym u prof. Heyrovsky'ego w Czeskiej Akademii Nauk w Pradze przywiózł skonstruowaną przez siebie (we współpracy z dr. Robertem Kalvodą) przystawkę oscylopolarograficzną, dzięki której zaistniała możliwość dalszego rozwijania tej problematyki badawczej. Wyniki prowadzonych prac były podstawą kilku doktoratów, publikowały je renomowane czasopisma o obiegu światowym, a także przedstawiano je na wielu zjazdach i sympozjach.

Innym kierunkiem tematyki naukowej uprawianej przez prof. Matysika były badania procesów elektrodowych zachodzących na kropłowej elektrodzie rtęciowej i na elektrodach stałych, prowadzone przy pomocy aparatury naukowej skonstruowanej w kierowanej przez niego grupie badawczej. Zbudowano aparat kontrastu fazowego i dwuwiązkowy in-

terferometr laserowy, co umożliwiło stosowanie metod optycznych do badań warstwy dyfuzyjnej na elektrodach i zmian stężeń w głębi roztworu, m.in. przy powierzchni adsorbentów i wymiennicy jonowych. Wyniki tych badań ogłoszono w kilkudziesięciu publikacjach i komunikatach, a część z nich uzyskała patenty. Na ich bazie powstały też dwie rozprawy doktorskie.

Prof. Matysik był organizatorem i pierwszym kierownikiem Centralnego Laboratorium Aparatury Uniwersyteckiej UMCS, którego uruchomienie wymagało od niego pokonania wielu trudności i przeciwności (zagospodarowanie pustych pomieszczeń, zgromadzenie odpowiedniej aparatury, zatrudnienie właściwie wyszkolonej kadry naukowej).

Jerzy Matysik pracę dokorską zatytułowaną „Oscylograficzne i polarograficzne studia nad roztworami niektórych związków organicznych w $\text{NH}_4\text{NO}_3 \cdot n\text{NH}_3$ ” obronił w roku 1961. W roku 1971, wskutek zmiany struktury Uniwersytetu, po utworzeniu zakładów, został zatrudniony

w nowo utworzonym Zakładzie Chemii Analitycznej i Analizy Instrumentalnej, kierowanym przez prof. dr. hab. Kazimierza Sykuta. Habilitował się w roku 1973 na podstawie rozprawy „Polarograficzne badania mechanizmów cyklicznych procesów elektrodowych z udziałem adsorpcji”, za którą otrzymał Nagrodę Ministra Szkolnictwa Wyższego i Techniki. Po zatwierdzeniu habilitacji został mianowany na stanowisko docenta. Wówczas to prof. Sykut, kierownik Zakładu, podzielił kadrę naukowo-badawczą na dwa zespoły, przekazując kierownictwo jednego z nich prof. Matysikowi i powierzając mu jednocześnie całą tematykę dotyczącą chemii analitycznej.

Tytuł profesora Jerzy Matysik uzyskał w 1989 r., natomiast w roku 1994 został profesorem zwyczajnym. Od roku 1994 do osiągnięcia wieku emerytalnego pełnił funkcję kierownika Zakładu Chemii Analitycznej i Analizy Instrumentalnej Wydziału Chemii. Całe swoje życie zawodowe, od 1951 r., kiedy to podjął pracę w Katedrze Chemii Nieorganicznej, aż do przejścia na emeryturę w roku 1998, związał z UMCS. Opublikował wiele prac z dziedziny chemii analitycznej i elektrochemii. Był promotorem ponad 100 prac magisterskich i 8 doktoratów, współautorem 10 patentów. Wielokrotnie nagradzany za działalność naukową i dydaktyczną, był członkiem Komisji PAN ds. Nauczania Chemii Analitycznej, członkiem PTChem oraz członkiem wielu komisji senackich i wydziałowych. Za wieloletnią pracę na rzecz Uczelni otrzymał wyróżnienie „Zasłużony dla UMCS”, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi, Medal Komisji Edukacji Narodowej, Medal „Nauka w Służbie Ludu”. Wyróżniony był też odznaką Zasłużony Pracownik Morza, Złotą i Srebrną Odznaką AZS, Ligi Obrony Kraju, zasłużony członek Lubelskiego Klubu Wysokogórskiego.

Życiorys tego skromnego, cichego człowieka obfitował w wiele dramatycznych wydarzeń, mogących niejednokrotnie stanowić kanwę scenariusza filmowego. Po kilkuletnim

pobycie w Rutkach wraz z rodzicami przeniósł się do Lublina, gdzie spędził okres okupacji hitlerowskiej. Przeżycia wojenne wywarły znaczący wpływ na całe późniejsze życie Jerzego Matysika. Nie przywiązywał żadnej wagi do materialnej strony życia, nie widział w ludziach ich wad, nigdy nie okazywał zdenerwowania. Jako jedenastoletni chłopiec zaczął pisać pamiętnik, częstokroć zawierający zdumiewające spostrzeżenia u tak młodego człowieka:

„30.05.1941 r. Kupujemy tylko kartkowy chleb. To jednak nam nie wystarcza, bo dają dziennie dla jednej osoby tylko 150 g. W sklepach nie ma prawie nic. Muszę jeść ciągle fasolę, groch i kaszę, a ja wszystkich tych trzech produktów bardzo nie lubię.”

„1.01.1943 r. Na ulicy pełno pijanych Niemców. Krzyczą, śpiewają. Trudno! My też jeszcze będziemy śpiewać i weselić się, bo jakby nie to, to nie warto byłoby żyć.”

Już w wieku 15 lat przejawiał zainteresowania chemiczne, organizując sobie tylko wiadomymi sposobami zaczątki pracowni, mimo ciężkich, wojennych warunków codziennego życia:

„29.12.1943 r. Nie wiem, czy pisałem o swoim laboratorium. Tworzyłem 8 słoików i butelek z nakrętkami. Mam w nich: H_2SO_4 , HNO_3 , HCl , Al (w pyłku), KClO_3 , KMnO_4 itd. Poza tym mam: jedną Kolbę Erlemayera – 100 cm, 1 kolbę kulistą 100 cm i jedną kulistą 50 cm, jedną rozbiłem, cylinder rozbiłem, lejek rozbiłem itd. I mam jeszcze do wymiany jedną kolbę o pojemności 1 litra.”

Góry, morze i mazurskie jeziora – to tylko niektóre z pozanaukowych pasji prof. Matysika. Uczestniczył aktywnie w działalności Yacht Klubu UMCS, wielokrotnie będąc kapitanem wychowawcą na obozach żeglarskich dla młodzieży. Jednak zanim do tego doszło, miało miejsce jedno z bardziej dramatycznych wydarzeń w jego życiu. Po zdaniu egzaminu na sternika morskiego wyruszył w pierwszy rejs po Morzu Bałtyckim na jachcie „Kaprys”, gdzie

wyznaczono mu funkcję sternika.

Fot. Archiwum rodzinne Państwa Matysików

W porcie w Sztokholmie (po uprowadzeniu, przed powrotem do Polski)

Dziwiło go bardzo, że kapitan ani na moment nie rozstawał się z poduszką, na której sypiał. Niebawem okazało się, że załoga nie zamierza wracać do macierzystego portu, lecz kieruje jacht w stronę wyspy Gotlandia (port Visby), postanawiając prosić tam o azyl. Niewtajemniczony w te plany i przygotowania Jerzy Matysik został postawiony w bardzo trudnej i groźnej w tamtych czasach sytuacji. Porwany do kapitalistycznego kraju wbrew swojej woli nie wykorzystał jednak nadarzającej się okazji i postanowił wrócić do Polski. (A kapitan nie wypuszczał poduszki z rąk, ponieważ miał w niej zaszyte dolary na początek życia w Szwecji.)

Pasję żeglowania (był instruktorem żeglarskiego) zaszczepił Profesor swojej rodzinie, odbywając wakacyjne rejsy po jeziorach mazurskich z żoną Grażyną, córką Anną i synem Jasiem. Podobnie było z umiłowaniem gór – w latach 50. XX w. zaliczany był do grona dziesięciu najlepszych polskich alpinistów. Przyszłą żonę poznał na studenckim obozie narciarskim, gdzie pełnił funkcję instruktora, a dzieci także zaraził bakcylem narciarstwa i górskiego wędrówania. Będąc już na emeryturze, wyjeżdżał jeszcze co roku do swojego ulubionego schroniska „Murowaniec” w Tatrach, gdzie końcowe kilometry wspinaczki trzeba było pokonać pieszo, dźwigając pod górę plecak.

Był doskonałym gawędziarzem, wspaniale potrafił opowiadać o swoich wyprawach w Alpy, Tatry i na

Mazury, z których przywoził piękne, artystycznie skomponowane zdjęcia (fotografia była kolejną wielką namiętnością Profesora; znał chyba wszystkie jej tajniki). Mało kto wiedział, że był międzynarodowym sędzią lekkoatletycznym, świetnie grał w siatkówkę. Przejawiał niezwykle talent plastyczny – rysując martwą naturę, a także znakomite portrety i karykatury węglem, ołówkiem lub po prostu flamastrem czy długopisem.

Zgromadził wspaniały zbiór numizmatyczny, któremu poświęcał każdą wolną chwilę i wszystkie rezerwy finansowe. Niestety, podczas ostatniego pobytu Profesora w szpitalu wszystkie monety zostały z mieszkania skradzione. Był zapalonym bibliofilem. Zebrał chyba wszystkie powieści Ernesta Hemingwaya, Williama Faulknera i Jacka Londona, a także mnóstwo książek podróżniczych o różnych sposobach poznawania świata: pieszo, jachtem, samochodem, balonem itp. Dysponował rozległą wiedzą w wielu dziedzinach, a niespieszne z nim pogawędki przy kawie były prawdziwą przyjemnością dla pracowników Zakładu.

W naszej pamięci pozostanie na zawsze jako dobry, wrażliwy, życzliwy ludziom człowiek o wielkim sercu, wspaniały nauczyciel wielu pokoleń studentów, szanujący innych i szanowany i ceniony przez pracowników i wychowanków.

Cześć Jego pamięci!

Iwonna Dąbrowska

Fot. Aneta Słowińska

Prof. Mykoła Krykun

PROF. MYKOŁA KRYKUN DOKTOREM HONORIS CAUSA UMCS

Senat naszego Uniwersytetu Uchwałą z dnia 26 września 2012 r. postanowił o nadaniu godności honorowego doktora UMCS prof. Mykole Hryhorowyczowi Krykunowi, emerytowanemu profesorowi Lwowskiego Narodowego Uniwersytetu im. I. Franki we Lwowie. Jest to już 72. osoba wyróżniona w ten sposób przez naszą Uczelnię. Inicjatorem był Wydział Humanistyczny, obchodzący w tym roku jubileusz swojego 60-lecia w strukturach Uniwersytetu. Warto dodać, że w 1970 r. podobną godność otrzymał prof. Dymitr L. Pochylewicz, naukowy mentor M. Krykuna. Do uroczystości wręczenia tego wyróżnienia jednak nie doszło, bowiem Laureat nieoczekiwanie wówczas zmarł.

Profesora Mykołę Krykuna, uwzględniając zmienione powojenne okoliczności i uwarunkowania, z pewnością zaliczyć można do grona kontynuatorów najlepszych

tradycji dawnej lwowskiej szkoły historycznej, a jednocześnie uznawać Go za jednego z czołowych przedstawicieli współczesnej, odrodzonej historiografii ukraińskiej. Na miano historyka wybitnego zasłu-

żył całym swoim dorobkiem, ważnym również z punktu widzenia historiografii polskiej. Przez całe swoje naukowe życie, poczynając od pierwszych prac z czasów studenckich, zajmował się badaniem

dziejów Prawobrzeżnej Ukrainy, zwłaszcza Podola, w stuleciach XVI–XVIII, gdy ziemie te wchodziły w skład wielonarodowościowej Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Niestrudzenie peregrynował do archiwów i bibliotek ukraińskich, polskich, litewskich, rosyjskich, by poszukiwać tam materiałów źródłowych, na podstawie których formułował treść swojej historiograficznej narracji.

Życiorys prof. M. Krykuna to przy tym nie tylko biografia historyka, uporczywie realizującego swoje powołanie i – często wbrew piętrzącym się trudnościom – trwającego przy założonej i przyjętej problematyce badawczej. To także biografia Człowieka stawiającego czoła okrucieństwom i dramatom historii. Urodził się 9 maja 1932 r. w okolicach Żytomierza, w tragicznych latach wielkiego głodu na Ukrainie. Straciwszy wówczas rodziców, od niemowlęcych lat wychowywał się w sierocińcu i w domach dziecka. Jego udziałem stała się też tragiczna epopeja dzieci ukraińskich w latach II wojny światowej, którą ostatecznie przeżył w dalekim Kazachstanie. Po powojennej reewakucji domu dziecka lata szkolne spędził w Stryju. Po ukończeniu tam szkoły średniej rozpoczął studia historyczne na Lwowskim Państwowym Uniwersytecie im. Iwana Franko. Tam zetknął się m.in. ze wspomnianym już znakomitym historykiem D. Pochylewiczem, którego zainteresowania badawcze koncentrowały się na historii Rzeczypospolitej XVI–XVIII w., zwłaszcza preferowanej wówczas problematyce historii społeczno-gospodarczej (szczególnie agrarnej) Europy Centralnej i Wschodniej, nie dziwi zatem, że udzielały się one również jego uczniom.

Od września 1958 r. M. Krykun związał się z kierowaną przez prof. D. Pochylewicza Katedrą Historii Południowych i Zachodnich Słowian na Lwowskim Uniwersytecie. Naukowy mentor ukierunkował zainteresowania badawcze młodego adepta muzy Klio na dzieje

Fot. Aneta Słowińska

Podola w XVI–XVIII w., ze szczególnym uwzględnieniem stosunków na wsi. Problematyka ta przyniosła M. Krykunowi w 1963 r. po raz pierwszy do Polski, co pozwoliło mu na przeprowadzenie kwerend w archiwach i bibliotekach Warszawy, a także nawiązanie pierwszych kontaktów z polskimi środowiskami historycznymi. Ten etap naukowej drogi uwieczniony został obronioną w 1965 r. na Uniwersytecie Lwowskim dysertacją kandydacką nt. zaludnienia województwa podolskiego w XVII–XVIII w. Autor dowodził w niej, że w drugiej połowie XVII w. liczba ludności Podola zmniejszyła się o 70%, a sytuacja gospodarcza mieszkańców pogorszyła się radykalnie w wyniku powtarzających się najazdów tatarskich i trzeba było wznawiać ciągle akcję osadniczą, osadzając na pustkach ludność chłopską pochodzącą przeważnie z województw ruskiego i wołyńskiego, ale także z głębi Rzeczypospolitej. Praca oparta była na skrzętnie zebranych materiałach z archiwów Lwowa, Kijowa, Warszawy, Krakowa i Wrocławia.

To przywiązanie do źródeł będzie charakterystyczne dla warsztat prof. M. Krykuna od początku jego badawczej drogi. Na pozór wydaje się to oczywiste, wszak dla historyka właśnie źródła historyczne stanowią zasadnicze tworzywo jego naukowych konstrukcji, interpretacji, formułowanych tez i hipotez. Na róż-

nych etapach rozwoju nauki historycznej nie zawsze tak jednak było. Źródłowy aspekt poznawczy zastępowany był nieraz schematyzmem metodologicznym, jaki np. dominował przez długi czas w ówczesnej historiografii radzieckiej, dla której również podejmowanie problematyki dawniejszych wieków uznawane było – jak zauważył prof. L. Zaszkilniak – „za sprawę zbędną, a do tego i niebezpieczną dla radzieckiej wersji zideologizowanej historii”. Choć prof. M. Krykun nie należał do – jak to określił jeden z recenzentów – „antyreżymowych dysydentów”, to w jego naukowym warsztacie trudno by się było doszukać wyraźniejszego ulegania panującemu w czasach radzieckich schematyzmowi metodologicznemu czy unikania „niemodnych” i „niepożądanych” tematów. To jednak nie zyskiwało mu poklasku u ówczesnych decydentów naukowych, co wyrażało się również trudnościami z publikowaniem rezultatów badań. Koncentrując się na pracy dydaktycznej na uniwersytecie, w której bardzo często pojawiały się kursy nawiązujące do dziejów przedrozbiorowej Rzeczypospolitej, pracował jednocześnie nad rozprawą doktorską (odpowiednik naszej habilitacyjnej) poświęconą stosunkom demograficznym na prawobrzeżnej Ukrainie w XVII–XVIII w. Wiazało się to m.in. z kolejnymi naukowymi pobytami w Polsce (Warszawa, Kraków, Wrocław i Lublin). Praca się ▶

rozrastała i ostatecznie jej planowany jako rozdział wstępny fragment dotyczący zmian ustroju administracyjno-terytorialnego Prawobrzeża stał się – ze względu na rozległość materiału – odrębną monografią „Administrativno-teritorialnyj ustrij Pravoberežnoj Ukrainy v XV–XVIII st. Kordony vojevodstv u svitli dżerel” (Kijów 1992), która z kolei stanowiła podstawę przeprowadzenia w Instytucie Historii Ukrainiejskiej Akademii Nauk przewodu doktorskiego (habilitacyjnego). Zyskała też ona pozytywne oceny ze strony polskiej jako udokumentowane źródło przedstawienie przeobrażeń Prawobrzeżnej Ukrainy w składzie Rzeczypospolitej. Warto dodać, że w latach 1984–1992 M. Krykun – jak niegdyś Jego mistrz prof. D. Pochyłowicz – kierował Katedrą Historii Południowych i Zachodnich Słowian. W 1993 r. uzyskał stanowisko profesora.

Pełnię swoich możliwości jako historyk pokazał prof. M. Krykun w nowych warunkach, w jakie Ukraina weszła 20 lat temu. Od 1992 r., gdy jego dorobek liczył nieco ponad 40 pozycji, powiększył się on do tej pory o około 150 ważnych dla dziejów Ukrainy, ale i dla historiografii polskiej prac o różnym charakterze. Ważne miejsce zajmują publikacje źródeł historycznych, w tym zaczerpniętych z archiwów i bibliotek polskich, źródeł pokazujących na funkcjonowanie Ukrainy XVI–XVIII w. w złożonych strukturach ustrojowych, społecznych, gospodarczych, politycznych ówczesnej Rzeczypospolitej. Często zaznaczał M. Krykun czytelnika ukraińskiego z rezultatami badań historyków polskich, publikując recenzje, omówienia całych serii wydawniczych, sprawozdania z konferencji w Polsce, w których uczestniczył. Przyczyniał się w ten sposób wydatnie do tego, że zachodnia granica Ukrainy nie stanowiła pełnej zapory dla źródełowych i nowych opracowań polskich. Jednocześnie Jego prace ukazywały się także w języku polskim, w tym na łamach tak renomowanego czasopisma, jak

„Studia Źródłoznawcze”. W ogóle jego refleksje źródłoznawcze, metodyczno-metodologiczne, zwłaszcza odnoszące się do źródeł masowych (rejstry podatkowe, inwentarze, lustracje) spotkały się z dużym zainteresowaniem polskich środowisk historycznych, zyskując akceptację i przełożenie na indywidualne warsztaty badawcze. Jednocześnie przez szereg lat jako redaktor serii historycznej „Visnika Lwivskiego Universitetu” oraz rocznika „Ukraina Moderna” zachęcał badaczy z Polski (w tym z Lublina) do publikowania swoich artykułów, co zaowocowało wzrostem obecności problematyki polskiej na łamach tych ważnych w ukraińskiej nauce historycznej periodyków.

W ostatnich latach ukazały się trzy – cenne także dla badaczy polskich – obszerne tomy studiów prof. M. Krykuna: „Miż vijnoju i radoju. Kozactwo pravoberežnoj Ukrainy v drugij polovini XVII – na počatku XVIII stolittia” (Kijów 2006), „Braclavskie vojevodstvo v XVI–XVIII stolittiah. Statii i materialy” (Lwów 2008) i „Podilskie vojevodstvo v XV–XVIII stolittiah” (Lwów 2011). W czerwcu bieżącego roku do rąk czytelnika trafił kolejny ważny tom studiów „Vojevodstva pravoberežnoj Ukrainy u XVI–XVIII stolittiah” (Lwów 2012), w dużym stopniu poświęconych Wołyniowi. Opracował też i opublikował dwa tomy źródeł do historii Podola. To wszystko stawia Go w rzędzie czołowych badaczy ukraińskich zajmujących się epoką wczesnonowojtną, zaliczanych do tzw. „nowej fali” historiografii ukraińskiej, odważnie przeciwstawiających się schematyzmowi interpretacyjnemu, formułującym nawet niepopularne tezy, jeśli osadzone są one w gruntownie rozpoznanym materiale źródłowym, śmiało podejmujących polemikę z przejawami ahistoryzmu, nierzadko motywowanego tendencjami nacjonalistycznymi. Zaliczyć Go też trzeba do tych badaczy, którzy w największym współcześnie stopniu starają się po stronie ukraińskiej przerzucać mosty porozumie-

nia między ukraińskimi i polskimi środowiskami historycznymi, dzięki czemu dorobek historiografii polskiej staje się coraz bliższy zainteresowanemu nią czytelnikowi po stronie naszego wschodniego sąsiada.

Wszystkie te cechy chyba najdobitniej dadzą się zauważyć w obszernej „Istorii Polščy” wydanej we Lwowie w 2002 r., której prof. M. Krykun – wspólnie z prof. L. Zaszkilniakiem – był współautorem, opracowując okres do końca XVIII w. Jest to pierwsza w ogóle historia Polski przygotowana przez historyków ukraińskich i adresowana do ukraińskiego czytelnika. Jej autorzy zostali za nią nie tylko wyróżnieni prestiżową nagrodą „Przeglądu Wschodniego”, ale zebrali też wiele pozytywnych opinii zarówno w trakcie prezentacji swej książki w różnych środowiskach w Polsce (w tym w Instytucie Historii UMCS), jak i w publikowanych recenzjach. Synteza miała w założeniu dokonać wyłomu w patrzeniu przez czytelnika ukraińskiego na sąsiada (Polskę) tylko przez ukształtowany wcześniej schematyczny pryzmat „polskiego pana, grabieżcy, wyzyskiwacza Ukrainy i Ukraińców”, przez pryzmat wyłączenia wojen, walk politycznych i przeciwieństw ideowych. „Obraz »wroga« lub »nieprzyjaciela« – pisali Autorzy w przedmowie – powinien ustąpić miejsca obrazowi obiektywnemu – kogoś »innego«, który nie musi być z góry kimś gorszym dla nas, od własnego obrazu”. Należy podkreślić, że Autorzy założony cel zrealizowali obszernie i wnikliwie. Całościowy portret przedrozbiorowej Rzeczypospolitej, jaki znajdujemy w tej syntezie, dowodzi nie tylko ogromnej kompetencji piszącego o niej Autora, znakomitej znajomości przez Niego osiągnięć badawczych historiografii polskiej, ale także szacunku dla tych rezultatów i odwagi w przenoszeniu ich na grunt własnej narracji.

Trzeba wreszcie podkreślić rozległe i od wielu lat trwające związki prof. M. Krykuna ze środowiskiem historyków UMCS. Już w 1968 r.

ukazał się na łamach „Annales UMCS” Jego artykuł poświęcony osadnictwu w województwie podolskim w końcu XVII w., na łamach tegoż pisma wiele lat później (2002) opublikował – często dziś cytowany w pracach autorów polskich – artykuł o losach kozackich insygniów hetmańskich przywiezionych w 1665 r. przez Pawła Teterę do Polski. W latach 70. XX w., gdy dostęp do archiwów we Lwowie był utrudniony, podczas wyjazdów badawczych korzystali z Jego pomocy m.in. R. Szczygieł, A. A. Witusik, H. Gmiterek i inni. Dzięki Jego autorytetowi i nieformalnym kontaktom z pracownikami archiwów i bibliotek lwowskich można było dotrzeć do materiałów, do których formalnie droga była zamknięta. Kilkakrotnie uczestniczył prof. M. Krykun w organizowanych przez Instytut Historii UMCS konferencjach, zachęcając do tego również swoich uczniów. Był recenzentem jednej z rozpraw doktorskich.

Wszystkie te naukowe osiągnięcia i zasługi dla nauki historycznej stały się podstawą przewodu o nadanie honorowego doktoratu, w którym swoje opinie o Profesorze wyrazili Profesorowie Leonid Zaszkilniak, Feliks Kiriak i Ryszard Szczygieł. Zwieńczeniem postępowania stała się uroczystość wręczenia przez Rektora UMCS prof. Stanisława Michałowskiego, Dziekana Wydziału Humanistycznego prof. Roberta Litwińskiego i promotora prof. Henryka Gmiterka dyplomu doktora honorowego, która odbyła się 24 października w Auli im. prof. Leona Kaczmarka na Wydziale Humanistycznym. Wśród licznie przybyłych gości uroczystości obecni byli m.in. dziekani wydziałów historycznych uniwersytetów we Lwowie, w Czerniowcach i Drohobyczu. Wzruszony nowy doktor honorowy, dziękując za wyróżnienie i mówiąc o swojej drodze naukowej jako historyka, zakończył wystąpienie zapewnieniem, że przyznaną godność nosić będzie z dumą i uczyni wszystko, aby okazać się godnym zaufania, którym został obdarzony.

Fot. Aneta Śliwińska

Samą uroczystość poprzedziło spotkanie w dniu 22 października prof. Krykuna ze społecznością Wydziału, przede wszystkim Instytutu Historii. Było ono połączone z prezentacją najnowszego, opublikowanego w czerwcu 2012 r. tomu studiów poświęconych województwom Prawobrzeżnej Ukrainy (podolskie, braclawskie, wołyńskie) w stuleciach XVI–XVIII. Obecni mieli też możliwość zapoznać się z przygotowanym we Lwowie na Jubileusz 80-lecia Profesora

tomem „Kriz stolittia”, w którym znalazło się również 8 szkiców historyków z UMCS.

Warto skonstatować, iż przyznanie doktoratu *honoris causa* UMCS prof. Mykole Krykunowi podkreśla wiodącą rolę naszego Uniwersytetu w budowaniu mostów naukowych na wschód od granic rozszerzonej Unii Europejskiej i ugruntowuje zainteresowanie naszych środowisk humanistycznych współpracą z Uniwersytetem Lwowskim.

Henryk Gmiterek

Fot. Aneta Śliwińska

Fot. Aneta Śliwińska

CEREMONIAŁ AKADEMICKI PROMOCJE DOKTORÓW HABILITOWANYCH I DOKTORÓW W UMCS

Co jest ważne dla budowania tożsamości i więzi w środowisku akademickim? Zachowanie i kultywowanie tradycji uniwersytetu. Temu właśnie poświęcona była wystawa przygotowana przez uniwersyteckie muzeum, którą oficjalnie otwarto 25 października 2012 r. w sali Muzeum UMCS. Ekspozycja przygotowana została pod patronatem JM Rektora UMCS prof. Stanisława Michałowskiego.

Pierwszym stopniem naukowym w karierze uczonnego jest stopień naukowy doktora. Nadaje się go w drodze przewodu doktorskiego osobie, która posiada tytuł zawodowy magistra, magistra inżyniera, lekarza, zdała egzaminy doktorskie i obroniła dysertację doktorską. Stopień naukowy doktora nadają rady wydziałów szkół wyższych i instytutów naukowych, które mają uprawnienia do jego nadawania w określonych dziedzinach i dyscyplinach naukowych. Reguluje to Ustawa z 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytułach naukowym oraz o stopniach i tytułach w zakresie sztuki (Dz. U. z 2003 r., Nr 65, poz. 595), znówelizowana 18 marca 2011 r. (Dz. U. z 2011 r., Nr 84, poz. 455).

Rozprawa doktorska stanowić powinna oryginalne rozwiązanie problemu naukowego lub artystycznego oraz pokazywać ogólną wiedzę teoretyczną doktoranta w konkretnej dyscyplinie naukowej lub artystycznej. Przygotowywana jest pod kierunkiem promotora, którym może być doktor habilitowany lub profesor. Obrona dysertacji doktorskiej jest publiczna i każdy uczestnik może zadawać doktorantowi pytania dotyczące tematu pracy. Zwyczajowo przewód doktorski jest zamknięty promocją doktorską.

Habilitacja jest najwyższym stopniem naukowym, powyżej którego uczony może uzyskać jedynie tytuł naukowy profesora, tzw. „profesurę tytułarną”. Zgodnie z obowiązującą w Polsce ustawą (cytowaną wyżej),

stopień doktora habilitowanego nadawany jest w drodze postępowania habilitacyjnego, do którego może być dopuszczona osoba, która posiada stopień doktora i uzyskała znaczny dorobek naukowy lub artystyczny, a ponadto przedstawiła rozprawę habilitacyjną.

Postępowanie habilitacyjne składa się z elementów: wszczęcia przewodu habilitacyjnego, dopuszczenia do kolokwium habilitacyjnego, przyjęcia kolokwium habilitacyjnego, które polega na zaliczeniu odpowiedzi na zadawane pytania z dziedziny nauki reprezentowanej przez habilitanta oraz przedstawieniu na odpowiednim poziomie wykładu habilitacyjnego – w odróżnieniu od doktoratu jest on niepubliczny.

Rozprawa habilitacyjna może przyjąć formy: pracy monograficznej opracowanej na potrzeby habilitacji i wydanej w nakładzie 100 egz.; pracy monograficznej w formie książki wydanej jako klasyczna pozycja wydawnicza (nakład przeważnie kilkaset i więcej egzemplarzy) lub zebranego cyklu artykułów na określony temat, zazwyczaj z pod-

sumowaniem ich treści (taka forma stosowana jest niekiedy w naukach eksperymentalnych i technicznych, np. w fizyce, chemii).

Uprawnienia do nadawania stopni doktora habilitowanego posiadają tylko te instytucje naukowe (zwykle wydziały uczelni akademickich i niektóre instytuty naukowe), które gwarantują odpowiednio wysoki poziom merytoryczny przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego w danej dziedzinie.

Od 15 grudnia 2005 r. (Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z 15 grudnia 2005 r., Dz. U. z 2005 r., Nr 252, poz. 2124 i 2125) nadanie stopnia doktora habilitowanego zostało zmodyfikowane. Rada Wydziału jednostki przeprowadzającej przewód habilitacyjny wyznacza dwóch recenzentów, Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów również dwóch. Kolokwium habilitacyjne kończy się nadaniem stopnia doktora habilitowanego. Do zdobycia stopnia nie jest już wymagane zatwierdzenie przez Centralną Komisję.

Tradycja nadawania habilitacji powstała w uniwersytetach pruskich na przełomie XVII i XVIII w. Zasadniczo stopień ten uprawniał do samodzielnego prowadzenia wykładów, nauczania i prowadzenia badań naukowych w uczelniach akademickich (stąd zwyczajowe określenie **samodzielny pracownik nauki**). Jednak w przeciwieństwie do profesora, doktor habilitowany (docent) nie miał prawa do własnej katedry.

Habilitacja i związany z nią tytuł **docenta** zostały upowszechnione w XIX w. w Niemczech, szczególnie w medycynie. Wynikało to z szybkiego rozwoju szkolnictwa wyższego i konieczności prowadzenia wykładów. Docent nie miał własnej katedry, odpadały więc koszty jej utworzenia. W Polsce do II wojny światowej było podobnie, nie istniał stopień naukowy doktora habilitowanego, ale funkcjonował tytuł docenta jako rezultat habilitacji.

W Polsce do 1951 r. habilitacja traktowana była jako uprawnienie dotyczące nauczania na danej uczelni. Ustawą z 15 grudnia 1951 r. (Dz. U.

z 1952 r., Nr 6, poz. 38) o szkolnictwie wyższym i o pracownikach nauki wprowadzono w Polsce system radziecki. Rady wydziałów pozbawiono praw samodzielnego nadawania uprawnień habilitacyjnych. Zgodnie z terminologią radziecką wprowadzono stopnie **kandydata nauk i doktora nauk**. W 1958 r. w ramach odwilży po 1956 r. zachowano strukturę stopni naukowych wzorowaną na radzieckiej, ale nadano im nazwy zgodne z polską tradycją. Stopień kandydata nauk określano mianem stopnia **doktora**, zaś stopień doktora nauk to stopień **doktora habilitowanego** (dopiero od 1968 r., ustawą z 20 grudnia 1968 r. o zmianie ustawy o szkolnictwie wyższym, Dz. U. z 1969 r., nr 46, poz. 334). Przywrócono również tytuł docenta w miejsce zastępcy profesora. Tytuł ten uzyskiwany był w wyniku tradycyjnej habilitacji.

Po wydarzeniach marcowych 1968 r. z uczelni wyższych usunięto wielu profesorów i docentów. W celu zlikwidowania wakatów, wynagradzania partyjnych nauczycieli akademickich oraz zwiększenia politycznej poprawności nauczania, wprowadzono nowe stanowisko docenta dostępne także dla doktorów. Tak zaczęli funkcjonować tzw. **marcowi docenci**. Wyróżniono przy tym docentów posiadających habilitację, nadając im prawo pisania przed nazwiskiem **doc. dr hab.**

Ceremoniał związany z uroczystym promowaniem doktorów habilitowanych i doktorów, podobnie jak w innych uczelniach w Polsce, funkcjonuje również w UMCS. W naszym

Uniwersytecie dochodzi jeszcze jeden element, który mocno oddziałuje i wzbogaca ceremoniał akademicki. Jest to data powołania do życia Uczelni – 23 października 1944 r. Wydawać by się mogło, że wokół tak istotnej daty będzie budowana określona tradycja łącząca środowisko akademickie. W dziejach naszego Uniwersytetu było jednak różnie. W latach 40. XX w. inauguracja roku akademickiego w dniu 23 października odbyła się tylko w 1946 r., potem dopiero w 1958 r. oraz w latach 1960–1968. Pierwsze próby ujednolicenia ceremoniału podjęto już w 1973 r. w redakcji Statutu UMCS, w Rozdziale VIII Uroczystości akademickie.

Do tradycji uroczystego inaugurowania roku akademickiego w UMCS w dniu 23 października powrócono w roku 1981. Ten zwyczaj kultywowany jest do dzisiaj. Zachowano też uroczysty strój akademicki i uroczysty charakter inauguracji roku akademickiego, promocji doktorów i doktorów habilitowanych.

Po raz pierwszy w pełni uroczysta promocja doktorów odbyła się 20 października 1960 r. w Sali im. J. Marchlewskiego na Wydziale Prawa. Władze Uniwersytetu, dziekani, promotorzy, a przede wszystkim doktoranci ubrani byli w przynależne im stroje akademickie. W uroczystym stroju wystąpili także peddlowie niosący laski rektorskie. Od tej pory promowani doktorzy i doktorzy habilitowani (od 1968 r.) w trakcie uroczystości występowali w tradycyjnych czarnych togach i biretach. Uroczystej ▶

Fot. Aneta Śliwińska

promocji nie powiązano jednak z ważną dla Uniwersytetu datą – 23 października. Stało się tak dopiero podczas inauguracji roku akademickiego w 1974 r. Do 2005 r. promocje doktorów habilitowanych odbywały się 23 października lub w pobliżu tej daty (dzień wcześniej lub później). Od roku 2004 promocje doktorów odbywają się najczęściej w dwóch terminach – wiosną i późną jesienią. Promocja doktorów habilitowanych od 2006 r. nie jest już powiązana z uroczystą inauguracją roku akademickiego. Być może takie rozwiązanie podyktowane jest liczbą doktoratów i habilitacji przeprowadzanych w UMCS.

Promocje doktorskie wywodzą się jeszcze z tradycji średniowiecznych uniwersytetów. Ceremoniał z nimi związany funkcjonował w świadomości ludzi tworzących uniwersytet, ale często obserwować można było sporą dowolność w tym zakresie. W naszym Uniwersytecie podczas promocji doktorskiej w 1960 r. zastosowano ceremoniał nadający temu wydarzeniu szczególnie charakter. W 1983 r. opracowany został **Regulamin akademickiego ceremoniału w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie**, w którym opisano m.in. przebieg ważnych uroczystości akademickich, w tym promocji doktorów habilitowanych i doktorów.

Promocja doktorów habilitowanych

Doktorzy habilitowani ubrani są w zwykły strój doktorski – toga i biret w kolorze czarnym. Uroczystość promocji rozpoczyna pieśń *Gaude Mater Polonia*. Następnie Rektor w krótkiej inwitacji charakteryzuje znaczenie habilitacji. Przed Rektorem stają pedlowie z laskami rektorskimi, a prorektor prezentuje sylwetkę naukową doktora habilitowanego. Po prezentacji doktor habilitowany podchodzi do Rektora, który wręcza mu dyplom i gratuluje.

Promocja doktorów

Doktoranci ubrani są w czarne togi. Rektor, przed którym

stoją pedlowie z laskami rektorskimi, wygłasza tekst ślubowania doktorskiego:

Doctorandi clarissimi. Examinibus exactis, quae ad eorum, qui in scientiis doctoris nomen et honorem assequi student, doctrinam explorandam lege constituta sunt, cum laude superatis, nos adistis, ut Vos eo honore, quem appetistis in hoc solemnem consensu ornaremus. Sed prius fides est danda, Vos tales semper futuros, quales Vos esse iubebit dignitas, quam obtinebitis, et nos quales Vos fore speramus.

Spondebitis igitur: – po tych słowach wszyscy wstają.

Dalej Rektor mówi:

Primum: Vos huius Universitatis, in qua summum in scientiis gradum ascenderitis, piam perpetuo memoriam habituros, eiusque res ac rationes, quoad poteritis, adiuturos. Deinde: Honorem eum, quem in Vos collaturus sum, integrum incolumemque servaturos, neque umquam pravis moribus aut vitae infamia commaculaturus.

Postremo: Studia scientiarum impigro labore culturos ac provecturos non sordidi lucri causa nec ad vanam captandam gloriam, sed quo magis Veritas propagetur et lux eius, qua salus humani generis continetur, clarius effulgeat. Haec Vos ex animi Vestri sententis spondebitis ac pollicebimini?

Po tych słowach doktoranci podchodzą kolejno do Rektora, kładą dwa palce prawej ręki na berle rektorskim i ślubują: *Spondeo ac polliceor*, a pedlowie krzyżują nad ręką doktoranta laski rektorskie.

Następnie dziekani wydziałów (według starszeństwa wydziałów) wywołują promotora i doktoranta. Promotor wraz z dziekanem stoją pomiędzy pedlami krzyżującymi laski rektorskie, a naprzeciw doktorant. Tekst ślubowania kontynuuje teraz promotor:

Itaque iam nihil impedit quominus honorem, quos obtinere cupitis, Vo-

bis impertiamus. Ergo ego, promotor legi time constitutus.

Te (...) civem Polonum, (...), ex decreto ordinis mei doctorem creo, creatum renuntio omniaque doctoris scientiarum iura ac privilegia in Te confiro. In eiusque rei fidem hoc diploma universitatis sigillo insignitum Tibi in manus trado.

Po tych słowach promotor nakłada doktorowi biret doktorski, a pedlowie unoszą do góry laski rektorskie. Uroczystość promocji kończy pieśń *Gaudeamus igitur*.

Ale czy tak dzisiaj wygląda uroczysta promocja doktorska w UMCS? Główne elementy ceremoniału są zachowane i kultywowane, jednak udział pedli w uroczystości był z biegiem lat ograniczany. Bierny ich udział w uroczystości można jeszcze obserwować w 1990 r. Od 1991 r. pedlowie nie uczestniczą już w tej uroczystości.

Ciekawym fragmentem wystawy było przypomnienie sylwetek kilku zasłużonych osób, które doktoryzowały się i habilitowały właśnie w naszym Uniwersytecie. Są to: śp. prof. Wiesław Chrzanowski (polityk, poseł i senator RP), prof. Zyta Gilowska (członek Rady Polityki Pieniężnej), dr Mieczysław Kseniak (dyrektor Muzeum Wsi Lubelskiej), dr Lesław Paga (pierwszy przewodniczący Komisji Papierów Wartościowych), dr Jacek Sobczak (członek Zarządu Województwa Lubelskiego), dr Aleksandra Wiktorow (Rzecznik Ubezpieczonych), prof. Jolanta Szołno-Koguc (wojewoda lubelski), dr Krzysztof Żuk (prezydent Lublina).

Na koniec wspomnieć można o niewielkiej aranżacji, gdzie prezentowane są togi rektora, doktora i pedla, czyli osób, które aktywnie uczestniczą w promocji.

Wystawa udostępniona będzie do końca listopada. Wielu osobom przypomni etapy własnej kariery naukowej, młodszym unaoczní zwyczaj, któremu sami zostaną poddani, a studentom pokaże, jaki ceremoniał akademicki obowiązuje w ich Uczelni.

Jerzy Kasprzak

Fot. Archiwum Organizatorów

HISTORYZACJA, MUZEALIZACJA I HISTORIA WSPÓŁCZESNA

Uczestnicy konferencji „Historisierung, Musealisierung und Zeitgeschichte”

Konferencja Instytutu Germanistyki i Lingwistyki Stosowanej UMCS „Historisierung, Musealisierung und Zeitgeschichte. Literatur in ihrem Verhältnis zu Geschichtsprozessen und Handlungsnormen” (Historyzacja, muzealizacja i historia współczesna. Literatura a jej stosunek do procesów historycznych i norm postępowania).

W dniach 23–26 września 2012 r. na Wydziale Humanistycznym UMCS odbyła się międzynarodowa konferencja literaturoznawcza germanistów z Niemiec, Ukrainy, Rosji i Polski. Naukowcy analizowali strategię historyzacji i muzealizacji w utworach literackich różnych autorów – od Gerharta Hauptmanna, Waltera Benjamina i Josepha Rotha po najnowsze utwory pisarzy niemieckich: *Die Mittagsfrau* (Południca) Julii Franck, *Neue Leben* Ingo Schulze czy *Der Turm* Uwe Tellkamp. Ze szczególnym zainteresowaniem przyglądano się fikcjonalizacji i fabularyzacji wydarzeń i procesów historycznych dotyczących historii najnowszej. Dyktatura Hitlera, druga wojna światowa oraz jej dalekosiężne konsekwencje, Holocaust, istnienie dwóch państw niemieckich, w końcu przełom roku 1989/1990 wraz ze zjednoczeniem Niemiec i narastającą „ostalgią” – te wydarzenia i procesy znalazły i wciąż znajdują odbicie w utworach literackich, niepokojąc i wzbudzając kontrowersje również ujęciem tematu i jego artystyczną realizacją. Sedno historyzacji – transformacja przeszłości w historię, *res gestae* w *historia rerum gestarum* – dokonuje się

również w literaturze i poprzez nią. Przekształca ona wybrane fakty historyczne w spójną opowieść, rządzącą się jednak innymi prawami niż przekaz stricte historyczny. Na specyficzne niebezpieczeństwa „amalgamacji” historii i literatury poprzez pomieszanie faktów historycznych z fikcją literacką i podanie ich w postaci literackiej groteski zwróciła uwagę w otwierającym obrady referacie *Gustloff: ein Mann, ein Schiff, ein Mythos* prof. Irmela von der Lühe (Freie Universität Berlin). Krytyczna analiza powieści Grassa *Im Krebsgang* (*Idąc rakiem*) stała się okazją do dyskusji o etycznych i artystycznych granicach ‘literaryzacji’ historii. Polskim przykładem na niebezpieczne w swojej wymowie przemieszanie faktów i fikcji był *Samuel Zborowski* J. M. Rymkiewicza, analizowany przez prof. Janusza Golca (UMCS) jako dzieło polityczne, absolutyzujące prawo do nieposłuszeństwa, a zatem anarchii.

Referaty pracowników Instytutu Germanistyki i Lingwistyki Stosowanej UMCS dotyczyły rozmaitych aspektów literatury współczesnej. Prof. Halina Ludorowska opisywała narracje historycznych przekłamań w literaturze NRD, dr Ma-

rek Dziuba przedstawił mało znaną książkę Manfreda Franke, dr Jolanta Pacyniak analizowała twórczość Uwe Timma jako literacką wersję historii codzienności, dr Anna Pastuszka omówiła zaś postrzeganie Europy Środkowo-Wschodniej w najnowszej literaturze podróźniczej autorów niemieckiego obszaru językowego. Referaty wygłosili również doktoranci: mgr Maria Korzeniewska analizowała obraz najnowszej historii Rumunii u Herty Müller, zaś mgr Konrad Łyjak zastanawiał się nad elementami fikcji i historycznej dokumentacji w powieści Arno Surminkiego.

Podsumowując lubelską konferencję, należy szczególnie podkreślić udział germanistów ukraińskich z Kijowa, Charkowa, Czerniowiec i Żytomierza. Wymiana naukowa była niewątpliwie wartością dodaną spotkania, pozwalającą na wieloaspektowe ujęcie tematyki przewodniej.

Konferencja odbyła się dzięki finansowemu wsparciu dziekana Wydziału Humanistycznego UMCS, Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej i Fundacji Inicjatyw Menadżerskich.

Anna Pastuszka

Fot. Beata Holub

Wystąpienie Prof. J. Venčalka z Uniwersytetu w Prešovie na Słowacji

SACRUM W KRAJOBRAZIE

Już od zamierzchłych czasów w świecie istnieją i przenikają się wzajemnie dwie rzeczywistości: ziemską, codzienną – sferą *profanum* oraz odnoszącą się do świata nadprzyrodzonego, świętego, duchowego – sferą *sacrum*. Człowiek, dostrzegając wyjątkowość pewnych miejsc i przypisując im znaczenie świętości, stara się wyrazić swoją cześć i szacunek wobec *sacrum*, m.in. poprzez wytwory materialne, np. wizerunki, symbole, świątynie i inne obiekty sakralne. Od wieków wzbogacają one krajobraz o nowe wartości duchowe i estetyczne i wpływają na jego różnorodność. Z krajobrazem sakralnym wiąże się też silnie obecność ciszy i harmonijnych przestrzeni dźwiękowych, które mają sprzyjać oczyszczeniu duchowemu, porządkowaniu wartości i spotkaniu z Bogiem. Krajobraz, oddziałujący multisensorycznie, pogłębia doznania religijne i nadaje im szczególny wymiar duchowy.

Niestety wraz z rozwojem cywilizacyjnym narastają wyraźne i konkretne zagrożenia dla krajobrazów sakralnych oraz całej sfery *sacrum*. Ideologie i styl życia współczesnego człowieka sprawiają, że *sacrum* traci swoje istotne miejsce i atrybuty, a jego przejawy w przestrzeni oraz życiu ludzi są tłumione i zastępowane elementami *profanum*.

Pojawiają się więc pytania: W jaki sposób i pod jakimi postaciami *sacrum* jest obecne w krajobrazach XXI w.? Jaką rolę spełniało ono w krajobrazie w przeszłości, a jaką ma obecnie? Jak człowiek wpływa na *sacrum* w krajobrazie, szczególnie – jak kształtuje krajobrazy sakralne? Jakie są współczesne zagrożenia dla sfery *sacrum*? Jak chronić i udostępniać krajobrazy sakralne, aby nie utraciły autentyczności *sacrum*?

Poszukiwanie odpowiedzi na te pytania było wiodącym celem spotkania

uczestników XV Interdyscyplinarnego Seminarium Naukowego „Sacrum w krajobrazie”, które odbyło się w dniach 25–27 września 2012 r. w Lublinie na Wydziale Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS oraz na Roztoczu. Zasadniczym zadaniem seminarium było wszechstronne spojrzenie na sferę *sacrum* i jej przejawy w krajobrazach różnych regionów Polski i świata oraz dyskusja nad możliwościami udostępniania i ochrony krajobrazów sakralnych tak, aby nie traciły autentyczności w dobie współczesnych przemian.

Główni organizatorzy seminarium to Zakład Ochrony Środowiska, Zakład Geografii Społeczno-Ekonomicznej WNoZiGP oraz Komisja Krajobrazu Kulturowego Polskiego Towarzystwa Geograficznego. Do organizacji konferencji włączył się także Oddział Lubelski Polskiego Towarzystwa Geograficznego, Fundacja im. Mikołaja z Radomia, Parafia Św. Rodziny w Lublinie oraz Roztoczański Park Narodowy.

Seminarium zostało objęte honorowym patronatem przez JE ks. prof. Stanisława Budzika, Arcybiskupa Metropolity Lubelskiego oraz JM Rektora UMCS prof. Stanisława Michałowskiego. Z uwagi na interdyscyplinarny charakter konferencji, w skład Komitetu Naukowego weszli reprezentanci różnych dziedzin i ośrodków naukowych z Polski: geografowie, architekci krajobrazu i przedstawiciele nauk humanistycznych.

Fot. Beata Holub

Zwiedzanie starego kirkutu na wzgórzu Grodzisko na Kalinowszczyźnie

W seminarium wzięły udział 63 osoby z Lublina i innych ważnych ośrodków naukowych, m.in. słowackiego Prešova oraz uczelni krajowych w Gdańsku, Olsztynie, Warszawie, Krakowie, Poznaniu, Rzeszowie i na Śląsku. Uczestnicy reprezentowali różne specjalności badawcze: od nauk humanistycznych, poprzez społeczne i przyrodnicze, aż po nauki ścisłe. W ramach seminarium odbyło się pięć sesji referatowych i sesja posterowa, podczas których wygłoszono 29 referatów oraz zaprezentowano 10 posterów. W sesjach referatowych rozważano m.in. kwestię różnego rozumienia i interpretacji pojęcia *sacrum* oraz krajobrazu sakralnego. Analizowano przejawy *sacrum* w różnych sferach życia i działalności człowieka. W wystąpieniach ukazano sposoby funkcjonowania obiektów sakralnych i przemiany, jakim są one obecnie poddawane. Ważne miejsce w dyskusji zajął problem współczesnego znaczenia i funkcji pełnionych przez miejsca sakralne. Znaczna część prezentacji, zwłaszcza w sesji posterowej była poświęcona konkretnym przykładom obiektów i krajobrazów sakralnych z Polski i zza granicy. Przedstawiane przypadki odnosiły się zarówno do *sacrum* w przyrodzie, jak i w przestrzeni osiedli ludzkich.

Cennym poszerzeniem ogólnego spojrzenia i uzupełnieniem interdyscyplinarnej wiedzy na temat sfery *sacrum*, a przy tym szansą zaprezentowania bogactwa kultury religijnej w regionie lubelskim były imprezy towarzyszące. W pierwszym dniu uczestnicy mogli zapoznać się z *sacrum* w krajobrazie miejskim Lublina, podczas wycieczki wiodącej przez najstarsze części miasta: Kalinowszczyznę, Wzgórze Czwartek oraz Stare Miasto. Wizyty w tak szczególnych miejscach, jak: stary cmentarz żydowski na wzgórzu Grodzisko, prawosławna cerkiew katedralna przy ul. Ruskiej oraz Plac po Farze na Starym Mieście, pozwoliły na poznanie wielokulturowej i wielowyznaniowej przeszłości Lublina, zapisanej w jego krajobrazie sakralnym. Profesjonalną wiedzą o obiektach słu-

żyły podczas wycieczki dr Ewa Zając z Instytutu Kulturoznawstwa KUL oraz mgr inż. arch. Anna Polska z WNoZiGP UMCS. Istotnym uzupełnieniem rozważań konferencyjnych nad współczesnym krajobrazem sakralnym, w szczególności województwa lubelskiego, były natomiast informacje, jakich podczas niezwykle gościnnej przyjął w cerkwi udzielił tamtejszy proboszcz ks. Andrzej Łoś.

Podczas drugiego dnia seminarium dla uczestników został przygotowany koncert muzyki organowej w kościele pw. Św. Rodziny w Lublinie. Gości przyjął proboszcz parafii ks. Ryszard Jurak, który przedstawił historię parafii i przykłady podejmowanych w niej inicjatyw kulturalnych. Natomiast Robert Grudzień, dyrektor Międzynarodowego Festiwalu Organowego zaprezentował brzmienie tamtejszych organów oraz wykonał specjalnie przygotowany program artystyczny, opatrzone komentarzem słownym na temat roli *sacrum* w muzyce organowej.

Ostatni dzień seminarium stanowiła sesja terenowa na Roztoczu, której celem było przybliżenie uczestnikom walorów kulturowych (w tym religijnych) i przyrodniczych regionu roztoczańskiego. Całodniowa wycieczka obejmowała wizyty w trzech ważnych sanktuariach Roztocza: Krasnobrodzie, Górecku Kościelnym oraz Radecznicy, a także w dwóch interesujących miejscowościach turystycznych: Zwierzyńcu i Szczepieszynie. Rola przewodników podczas sesji terenowej pełnili dr Jan Rodzik i mgr inż. arch. Anna Polska z WNoZiGP. Natomiast w Zwierzyńcu wsparciem merytorycznym posłużyli także pracownicy Roztoczańskiego Parku Narodowego, którzy zapoznali go-

Fot. Beata Holub

Wizyta w Sanktuarium Matki Bożej w Krasnobrodzie

Fot. Beata Holub

Spotkanie z proboszczem ks. A. Łosiem w prawosławnej cerkwi katedralnej

ści konferencji z walorami przyrodniczymi i innymi atrakcjami turystycznymi parku i miasteczka.

XV Seminarium Komisji Krajobrazu Kulturowego „Sacrum w krajobrazie” było kolejnym zorganizowanym w Lublinie, na Wydziale Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej, ale pierwszym, poświęconym tematyce *sacrum*. Szerokie zainteresowanie konferencją ze strony przedstawicieli różnych dyscyplin naukowych jest świadectwem, że istnieje potrzeba podejmowania zagadnień odnoszących się do sfery sakralnej oraz tworzenia interdyscyplinarnego forum wymiany myśli dotyczących krajobrazów kulturowych. Mamy więc nadzieję, że tegoroczna konferencja będzie początkiem do dalszych dyskusji nad miejscem, rolą i przejawami sfery *sacrum* we współczesnych krajobrazach.

Sebastian Bernat
Małgorzata Flaga

Fot. Agnieszka Goral

Sekcja literaturoznawcza. Górny rząd (od lewej): Aksana Biazlepkina (Mińsk), Tomasz Wielg (Opole), Grażyna Charytoniuk (Białystok), Zoja Mielnikawa (Brześć – Lublin), Siarhiej Kawalou (Lublin), Iryna Lappo (Lublin). Dolny rząd (od lewej): Marharyta Hrudzinawa (Mińsk), Marharyta Alaszkiewicz (Mińsk), Wolha Kawalczuk (Brześć).

POLSKO-BIAŁORUSKIE ZWIĄZKI KULTUROWE, LITERACKIE I JĘZYKOWE

W dniach 20–22 września 2012 r. na Wydziale Humanistycznym UMCS odbyła się 22. Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Polsko-białoruskie związki kulturowe, literackie i językowe”, której organizatorami byli: Zakład Białorusistyki Instytutu Filologii Słowiańskiej UMCS, Zakład Historii Krajów Europy Wschodniej Instytutu Historii UMCS, Katedra Białorusistyki Instytutu Lingwistyki Stosowanej UW, Instytut Polski w Mińsku, Polskie Towarzystwo Białorusnistyczne oraz Podlaska Fundacja Wspierania Talentów.

Konferencję otworzyli: prof. Michał Sajewicz – przewodniczący Komitetu Organizacyjnego Konferencji, prof. Małgorzata Karwatowska – prodziekan Wydziału Humanistycznego UMCS, prof. Feliks Czyżewski – dyrektor Instytutu Filologii Słowiańskiej UMCS, prof. Dariusz Ślapek – dyrektor Instytutu Historii UMCS oraz prof. Nina Barszczewska – Wiceprzewodnicząca Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Białorusnistycznego, którzy podkreślali długoletnią tradycję kontaktów polsko-białoruskich ze szczególnym uwzględnieniem roli

ośrodków naukowych w Warszawie (UW), Lublinie (UMCS), Mińsku (Białoruski Uniwersytet Państwowy) i Brześciu (Brzeski Uniwersytet Państwowy im. A. S. Puszkina).

Ogółem na konferencji wygłoszono 36 referatów uczonych z Polski (Warszawy, Lublina, Białegostoku, Opola) oraz Białorusi (Mińska, Homla, Brześcia). W części plenarnej, prowadzonej przez prof. Michała Sajewicza oraz prof. Mariusza Korzeniowskiego wystąpiło czterech prelegentów, z których każdy przedstawił odmienną tematykę i materiał źródłowy. Siarhiej Kawalou z UMCS

omówił dramaturgię pokolenia *Bum-bam-lit-u*, Aleksander Wabiszczewicz z Brześcia – dzieje i kulturę Zachodniej Białorusi i Litwy Wschodniej we współczesnej historiografii białoruskiej i polskiej, Witold Kołbuk – problem białorusizacji prawosławia w Polsce międzywojennej, z kolei Nina Barszczewska – nowe tendencje w gwarach białoruskich.

W dalszej części konferencji pracowały trzy sekcje: historyczno-kulturowa (której przewodniczyli Ryszard Radzik i Mariusz Korzeniowski z Lublina), literaturoznawcza (Zoja Mielnikawa z Brześcia i Lublina oraz Siarhiej Kawalou z Lublina) oraz językoznawcza (Maryna Swistunowa z Mińska oraz Michał Sajewicz z Lublina).

W najliczniej reprezentowanej sekcji historyczno-kulturowej wygłoszono 13 referatów, poświęconych zarówno historii dawnej, jak i współczesnej. Najliczniej reprezentowane były wystąpienia dotyczące historii ziem białoruskich na początku XX w., opracowanej przez badaczy z Lublina (m.in.: Dariusz Tarasiuk, *Relacje polsko-białoruskie w świetle wydarzeń w Mińsku w lutym 1918 r.*; Mirosław Szumiło, *Przedstawicielstwo białoruskie w Sejmie i Senacie RP w latach 1922–1927*; Sylwia Szyc, *Działalność polityczna klubu poselskiego Białoruskiej Włościańsko-Robotniczej Hramady w Sejmie RP w latach 1925–1927*; Krzysztof Latawiec, *Polacy z guberni białoruskich w placówkach szkolnictwa wyższego w Charkowie*), Warszawy (Joanna Gierowska-Kałuża, *Problem BKW w świetle materiałów przechowywanych w Fundacji Trofiejnym w RGWA w Moskwie*) oraz Białegostoku (Helena Głogowska, *Franciszek Umiasztowski i jego rola w ruchu białoruskim – od „Naszej Doli” do Katynia*).

W drugim dniu konferencji przedmiotem dyskusji były wybrane zagadnienia związane z poczuciem tożsamości narodowej Białorusinów w okresie niepodległości (Ryszard Radzik z Lublina), nazwy mniejszości oraz prawo wykorzystania języka mniejszości na północnym Podlasiu w kontekście Europejskiej Karty Języków Regionalnych lub

Mniejszościowych (Andrzej Jekaterynczuk z Lublina), doktryna ordoliberalizmu oraz współczesna koncepcja społeczno-gospodarczego rozwoju Białorusi (Wiktoria Borecka z Homla), tradycje narodowe mniejszości białoruskiej w Polsce (Magdalena Dolecka, Tomasz Kowal z Lublina), a także dawne zapisy nutowe (Natalia Dożyńska z Mińska).

W sekcji językoznawczej wygłoszono 12 referatów dotyczących wybranych zagadnień gwarowych (m.in. Zoja Zaika, Lena Lewancewicz i Michał Alachnowicz z Brześcia), nazewnictwu osobowemu (Michał Sajewicz, *Jednozgłoskowe formy skróconych imion osobowych używanych na Podlasiu wschodnim w XVI–XVII wieku*), zagadnieniom socjolingwistycznym związanym z funkcjonowaniem polszczyzny i języka białoruskiego w środowiskach katolików na Białorusi (Ewa Golachowska z Warszawy), a także wybranym aspektom współczesnego języka białoruskiego (m.in. Maryna Swistunowa, Alena Astapczuk, Wiktoria Ułasiewicz z Mińska).

W sekcji literaturoznawczej zainteresowania badaczy oscylowały wokół historii białoruskiej i polskiej literatury dawnej i współczesnej. Kilka referatów zostało poświęconych polsko-białoruskim badaniom porównawczym (m.in. Zoja Mielnikawa, Wolha Kawalczuk z Brześcia), pozostałe dotyczyły najnowszej literatury białoruskiej (m.in. Aksana Biazlepkina, Marharyta Alaszkiewicz z Mińska, Tomasz Wielg z Opola).

Konferencja „Polsko-białoruskie związki kulturowe, literackie i językowe” zasłuzenie cieszy się dużą popularnością w polskim i białoruskim środowisku naukowym. Organizowane cyklicznie sympozjum jest jednym z najważniejszych, odbywających się corocznie, tego typu spotkań naukowych. Tu mają niepowtarzalną okazję prezentacji wyników badań zarówno badacze o znanym nazwisku i wyrobionej renomie, jak i młodzi, początkujący naukowcy. Organizatorzy zapowiadają publikację tomu pokonferencyjnego.

Agnieszka Goral

Wystąpienie Dyrektora Regionalnego Oddziału Korporacyjnego PKO BP SA

ZARABIAĆ W KRYZYSIE

Dnia 17 października 2012 r. na Wydziale Ekonomicznym odbyło się seminarium dla przedsiębiorców „Zarabiać w kryzysie. Szanse i wyzwania w warunkach spowolnienia gospodarczego”. Jego organizatorami byli: Centrum Prawa Bankowego i Informacji, Wydział Ekonomiczny Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Bank PKO BP S.A. Regionalny Oddział Korporacyjny w Lublinie oraz Centrum Informacji Gospodarczej.

W ramach seminarium poruszono szereg istotnych dla małych i średnich przedsiębiorstw kwestii. O głównych zagrożeniach, jakie występują w działalności przedsiębiorstw i sposobach radzenia sobie z podejmowanym ryzykiem, a więc jak zarządzać ryzykiem – w imieniu CPBiI wykład poprowadził Tomasz Sobieraj.

O roli banku jako partnera w rozwoju przedsiębiorstw mówił Aleksander Puła – Dyrektor Regionalnego Oddziału Korporacyjnego PKO BP S.A. Wskazał on, jakiej pomocy bank może udzielić firmie, która popadła w problemy z powodu niskiej płynności finansowej. Podkreślał, że bardzo istotna jest komunikacja na linii klient – bank i wzajemna współpraca przy rozwiązywaniu problemów finansowych firmy, a także przy doborze instrumentów finansowania działalności.

Ewa Wcisło z Centrum Informacji Gospodarczej zapoznała obecnych z możliwościami, jakie dają bazy danych biur informacji gospodarczej do pozyskania nowych klientów oraz w bieżącym zarządzaniu najważniejszymi rodzajami ryzyka. W szczególności zwróciła uwagę na to, jak budować wizerunek firmy i zaufanie u partnerów dzięki certyfikatowi „Firma Wiarogodna Finansowo”.

Wystąpienie Anny Bakalarczyk dotyczyło nowych szans, jakie daje działalność eksportowa. Zainteresowanie zgromadzonych wzbudziły informacje o tym, skąd pozyskiwać dane o potencjalnych partnerach i rynkach zagranicznych, jakie cechy powinna mieć dobra oferta współpracy z partnerami zagranicznymi oraz jakie są bezkosztowe sposoby poszukiwania partnerów biznesowych za granicą.

Anna Korzeniowska

KONFERENCJA „BIBLIOTEKA, KSIĄŻKA, INFORMACJA I INTERNET 2012”

W dniach 9–10 października 2012 r. odbyła się konferencja naukowa „Biblioteka, Książka, Informacja i Internet 2012”, zorganizowana przez Instytut Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UMCS.

Podczas obrad dokonano przeglądu stanu badań naukowych i rozwiązań praktycznych w wielu obszarach tematycznych. Referaty traktowały o budowaniu i funkcjonowaniu bibliotek cyfrowych, repozytoriów wiedzy oraz innych otwartych zasobów naukowych i edukacyjnych oraz wykorzystaniu elektronicznych źródeł informacji w pracy naukowej, badawczej i dydaktycznej. W wystąpieniach i towarzyszących im dyskusjach podkreślano rolę, jaką ruch Open Access pełni w społeczeństwie informacyjnym i gospodarce opartej na wiedzy. Prelegenci poruszali problematykę kształcenia w zakresie bibliotekoznawstwa i informacji naukowej, zestawiając programy nauczania z wymogami rynku pracy i oczekiwaniami stawianymi absolwentom tego kierunku. Szczególną uwagę zwrócono na wzrost zainteresowania infobrokeringiem, specyfikę tego zawodu i rosnące zapotrzebowanie na usługi infobrokerskie. Przedmiotem konferencyjnych rozważań były też księgarnie i antykwariaty internetowe, serwisy społecznościowe, blogi bibliotekarskie, zjawisko nauki 2.0 oraz wspomaganie pracy dydaktycznej nowymi technologiami. Podkreślano znaczenie Web 2.0 w promocji bibliotek i czytelnictwa, wiele słów poświęcono przyszłości zawodu bibliotekarza oraz jego wizerunkowi, konieczności i korzyściach płynących z udziału pracowników bibliotek w szkoleniach i kursach podnoszących ich kwalifikacje. Omówiono też ważki temat udostępniania drukowanych i cy-

Projekt wykonanie L. M. Jarska

frowych zasobów bibliotecznych czytelnikom niepełnosprawnym. Program konferencji obejmował 30 referatów, wygłoszonych przez przedstawicieli ośrodków naukowych i bibliotek w Polsce oraz gości z zagranicy: z Narodowego Uniwersytetu „Politechnika Lwowska” (Ukraina) i Narodowej Biblioteki Technicznej w Pradze (Czechy). Swoją obecnością zaszczylicili nas pracownicy Instytutów Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych Uniwersytetu Warszawskiego, Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Śląskiego oraz doktoranci Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Referaty zaprezentowali też goście z bibliotek naukowych: uniwersyteckich w Poznaniu, Toruniu i Warszawie, Cyfrowej Biblioteki Narodowej Polona, Biblioteki Głównej

Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, Biblioteki Głównej Akademii Jana Długosza w Częstochowie, Centralnej Biblioteki Statystycznej, Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Łodzi i Biblioteki Państwowej Szkoły Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej, a także pracownicy Instytutu organizującego konferencję.

Z naukowymi konstatacjami i rozmyślaniami korespondowały dwie prezentacje: firmy Aleph Polska, dystrybutora zintegrowanego systemu bibliotecznego Aleph, oraz firmy Sokrates-software, która zademonstrowała portal w.bibliotece.pl, oferujący e-usługi biblioteczne i integrujący biblioteki i ich użytkowników.

Konferencja cieszyła się dużym zainteresowaniem lubelskiego środowiska bibliotekarskiego. Na obrady licznie przybyli pracownicy bibliotek naukowych i publicznych Lublina i Lubelszczyzny. W poszczególnych sesjach uczestniczyli też studenci informacji naukowej i bibliotekoznawstwa oraz nowoutworzonego kierunku informacja w e-społeczeństwie.

Zaprezentowane wystąpienia ukażą się w recenzowanej monografii. Wysłuchanie interesujących referatów przedstawiających najnowsze wyniki badań oraz rozwój bibliologii i informatologii z pewnością stanowić będzie inspirację do kolejnych dociekań i refleksji naukowych. Instytut Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UMCS wyraża nadzieję równie owocnego spotkania za dwa lata, na kolejnej konferencji z cyklu „Biblioteka, Książka, Informacja i Internet”.

Lidia M. Jarska

Fot. Jacek Wojaszk

Otwarcie obrad.
Przemawia
prorektor Barbara
Hlibowicka-
Węglarz

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA GLOTTODYDAKTYCZNA

Pod honorowym patronatem JM Rektora UMCS prof. Stanisława Michałowskiego, Marszałka Województwa Lubelskiego Krzysztofa Hetmana, Prezydenta Miasta Lublin dr. Krzysztofa Żuka oraz Lubelskiego Kuratora Oświaty Krzysztofa Babisza, w dniach 17–18 września 2012 r. na Wydziale Humanistycznym odbyła się międzynarodowa konferencja glottodydaktyczna, której mottem przewodnim było „Nauczanie języka rosyjskiego na neofilologii i innych kierunkach”.

To cykliczne, bo już XIV spotkanie teoretyków i praktyków w sferze nauczania języka rosyjskiego jako obcego, medialnym patronatem objęły: Telewizja Lublin, Radio Lublin, „Dziennik Wschodni” oraz „Kurier Lubelski”. Jego organizatorami były jednostki organizacyjne UMCS – Instytut Filologii Słowiańskiej (Pracownia Glottodydaktyki Języków Słowiańskich) oraz Centrum Języka i Kultury Rosyjskiej.

W konferencji wzięło udział ponad 50 osób. Oprócz gości z różnych polskich ośrodków naukowych i dydaktycznych, przyjechali także prelegenci z Federacji Rosyjskiej, Republiki Białorusi, Ukrainy, Słowacji, a nawet z odległego Kazachstanu. Uroczystego otwarcia obrad dokonała Prorektor UMCS ds. Kształcenia – prof. Barbara Hlibowicka-Węglarz. Zebranych powitał również w imieniu władz Wydziału Humanistycznego Dziekan prof. Robert Litwiński, a w imieniu dyrektora Instytutu Filologii Słowiańskiej – Wicedyrektor dr Alina Orłowska. W trakcie oficjalnego otwarcia konferencji głos zabrali także: Kierownik Pracowni Glottodydaktyki Języków

Słowiańskich IFS UMCS – dr Halina Rycyk oraz Dyrektor Centrum Języka i Kultury Rosyjskiej UMCS – dr Swietłana Szaszkowa. W imieniu uczestników za zaproszenie na obrady podziękował Anatolij Ustinow z Anapy w Kraju Krasnodarskim nad Morzem Czarnym (Rosja).

Obrady plenarne, odbywające się w Sali Rady Wydziału Humanistycznego UMCS, zainaugurował prof. Wasilij Sienkiewicz (Siedlce), prezentując rozważania na temat tekstu i dyskursu w nauczaniu języka rosyjskiego jako obcego. W tej części obrad wystąpiła z referatem również prof. Marał Nurtazina (Astana, Kazachstan), prezentując na bazie wzajemnych związków kompetencji językowej, komunikatywnej i międzykulturowej problematykę metod i modeli nauczania języka rosyjskiego. Dalsza część obrad odbywała się w dwóch sekcjach.

Dwudniowe spotkanie zakończył uroczysty obiad, podczas którego odczytane zostało skierowane do uczestników konferencji przesłanie Prezydenta Miasta Lublin dr. Krzysztofa Żuka. Obrady podsumowali przewodniczący poszczególnych sekcji, zwracając uwagę na

Fot. Leszek Mikrut

Prof. Marał
Nurtazina
z Kazachstanu

wysoki poziom wszystkich referatów, interesujące dyskusje oraz niezwykle owocną wymianę doświadczeń specjalistów. W imieniu organizatorów gości pożegnał Dyrektor IFS – prof. Feliks Czyżewski. Dla chętnych zorganizowano wycieczkę po najbardziej reprezentatywnych miejscach historycznych Koziego Grodu.

W niedalekiej przyszłości organizatorzy planują publikację materiałów pokonferencyjnych, które, jak i w przypadku poprzednich edycji lubelskiej konferencji glottodydaktycznej, z pewnością będą cieszyły się popularnością i uznaniem nie tylko wśród rusycystów.

Dr Leszek Mikrut
Instytut Filologii
Słowiańskiej UMCS

XXVI LETNIA SZKOŁA MŁODYCH PEDAGOGÓW

W dniach 17–22 września 2012 r. w Supraślu Komitet Nauk Pedagogicznych PAN zorganizował XXVI Letnią Szkołę Młodych Pedagogów. Hasło przewodnie tegorocznego spotkania to: *Światy życia codziennego uczestników interakcji wychowawczych. Eksploracje, analizy, interpretacje*. Kierownictwo naukowe nad całością sprawowała niezastąpiona prof. Maria Dudzikowa, a gospodarzem był prof. Mirosław Sobiecki, Dziekan Wydziału Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu w Białymstoku. Sekretarzem naukowym XXVI LSMP, jednocześnie Prezydentem Forum Młodych Pedagogów przy KNP PAN w kadencji 2011/2012 była dr Alicja Korzeniecka-Bondar.

Nadrzędnym celem LSMP jest nie tylko tworzenie warunków rozwoju naukowego młodych badaczy, ale także integracja środowisk akademickich. Niezwykle istotna dla początkujących naukowców jest możliwość bezpośredniego kontaktu i dialogu z wybitnymi przedstawicielami nauk społecznych oraz czerpania inspiracji, nawiązywania międzypokoleniowych więzi i bogacenia swojego dorobku.

W XXVI spotkaniu uczestniczyło ponad 80 młodych pedagogów (magistrów, doktorantów i doktorów) z polskich ośrodków akademickich, reprezentujących Białystok, Bydgoszcz, Cieszyń, Częstochowę, Gdańsk, Katowice, Kielce, Kraków, Lublin, Łódź, Olsztyn, Opole, Poznań, Sosnowiec, Szczecin, Tarnobrzeg, Toruń, Warszawę, Wrocław, Zieloną Górę.

Uroczystego otwarcia XXVI LSMP i powitania uczestników dokonali: Kierownik Naukowy Szkoły prof. Maria Dudzikowa i Przewodniczący Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN prof. Bogusław Śliwerski. Profesor Dudzikowa wprowadziła w problematykę szkoły, przywołała garść refleksji i wspomnień z poprzednich edycji, szczególnie dziękując gospodarzowi zeszłorocznej edycji Dziekanowi Wydziału Pedagogiki i Psychologii UMCS, dr. hab. Ryszardowi Berze, prof. nadzw., za zorganizowanie jubileuszowej XXV LSMP w Kazimierzu Dolnym. Rezultatem dobrej organizacji i współpracy z ww. Wydziałem jest publikacja specjalnego numeru „Rocznika Pedagogicznego” wydanego z okazji 25-lecia LSMP pod redakcją Marii Dudzikowej (UAM) i Ryszarda Bery (UMCS) pt. *Dążenie do*

mistrzostwa... Publikację honorowym patronatem objął Komitet Nauk Pedagogicznych PAN.

Stałym elementem towarzyszącym LSMP jest publikowanie „Zeszytu Naukowego Forum Młodych Pedagogów”. Dostępny jest już 15. tom pt. *Orientacje jakościowe w badaniach pedagogicznych*, pod redakcją Anny Gajdzicy, Aleksandry Minczanowskiej i Małgorzaty Stokłosy.

Zgodnie z tradycją, pierwszego dnia szkoły „insygnia władzy” zostały przekazane kolejnemu organizatorowi – gospodarzom XXVII LSMP w 2013 r. – Dolnośląskiej Szkole Wyższej reprezentowanej przez: Prorektora ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą – prof. Bogusławę Dorotę Gołębiak oraz Dziekana Wydziału Nauk Pedagogicznych – prof. Mirosławę Nowak-Dziemianowicz.

Kolejnym punktem programu było spotkanie z prof. Dudzikową oraz Samorządem LSMP i stojącą na jego czele dr Małgorzatą Makiewicz. Profesor Maria Dudzikowa odniosła się krótko do przesłanych przez uczestników wystąpień i wskazała najczęściej pojawiające się błędy, jednocześnie podkreślając wysoki poziom nadesłanych tekstów. Podkreśliła rolę dwóch nieocenionych osób – prof. Marii Czerepaniak-Walczak i prof. Elżbiety Tarkowskiej, które nieustrudzenie od lat służą jej wsparciem poprzez sprawdzanie, nanoszenie uwag i selekcję tekstów. Druga część spotkania dotyczyła kwestii związanych z życiem organizacyjnym i społecznym szkoły. Samorząd przedstawił zagadnienia, które miały być podejmowane w trakcie XXVI LSMP.

Zróznicowana forma zajęć jest tym, co wyróżnia LSMP na tle innych spotkań naukowych. Wykłady, dyskusje panelowe, prezentacje naukowe oraz to, na co liczą najbardziej młodzi uczestnicy – rozmowy i konsultacje z Mistrzami, problemowe seminaria w małych grupach oraz Giełda (P)różności, czyli wystąpienia i prezentacje dorobku młodej kadry pedagogicznej, które wzbudzają wiele emocji zarówno wśród osób prezentujących się, jak i słuchaczy.

Ważnym punktem programu dnia pierwszego, na który wszyscy czekali, były wykłady dr. hab. Ireneusza Krzemińskiego, prof. UW, pt. *Solidarność w codzienności i wychowanie* oraz prof. dr hab. Marii Czerepaniak-Walczak (USz), pt. *Użyteczność świata życia jako kategorii badawczej w naukach o wychowaniu*.

Dzień pierwszy zakończył się uroczystą kolacją inauguracyjną, która odbyła się pod hasłem *Poznajmy się bliżej*.

Drugi dzień poświęcony był wybitnej postaci Janusza Korczaka. Organizatorzy uświetnili go wyjazdem do specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. J. Korczaka w Sokółce. Pracownicy placówki przygotowali specjalnie dla LSMP przedstawienie poświęcone patronowi, w którym wystąpili wychowankowie.

Niezwykle cenną formą spotkań w trakcie LSMP są seminaria, prowadzone w tym roku przez prof. Bogusława Śliwerskiego, pt. *Wokół zawirowań z reformą szkolnictwa wyższego*. W cyklu wykładów zaproszonych gości, wybitnych osobistości polskiej nauki, wystąpili profesorowie: Maria Czerepaniak-Walczak (USz): *Użyteczność świata życia jako kategorii badawczej w naukach o wychowaniu*; Dorota Klus-Stańska (UG): *Chaotyczna codzienność lekcji szkolnych*; Henryka Kwiatkowska (UW): *Codziennosc i odświętnosc w relacji nauczyciel – uczeń. Z badań jakościowych*; Jerzy Nikitorowicz (Uniwersytet w Białymstoku): *Dylematy humanistycznego kapitału współczesnego uniwersytetu*; Elżbieta Tarkowska (Akademia Pedagogiki Specjalnej): *Codziennie strategie rodzin żyjących w ubóstwie*; Elwira Jolanta Kryńska (Uniwersytet w Białymstoku): *Dwa modele i wizje wychowania w rzeczywistości socjalistycznej*; Krystyna Ablewicz (UJ): *Fenomenologia sytuacji wychowawczych*; Hana Cerwinkowa (DSW): *Kulturowo-społeczne przestrzenie codziennego świata wychowania: perspektywa zaangażowanej antropologii edukacyjnej*; Mirosława Nowak-Dziemianowicz (DSW): *Światy życia i światy wychowania w narracjach instytucji i aktorów społecznego życia. Perspektywa krytyczna*; Ja-

dwiga Bińczycska (Wyższa Szkoła Społeczno-Ekonomiczna w Warszawie): *J. Korczak w środowisku akademickim pedagogów?*; Dorota Gołębiak (DSW): *Badania interwencyjne – badanie w codzienności i dla zmiany codzienności*.

Nie byłoby LSMP bez „Giełdy (P)różności”. Jest to czas na wystąpienia młodych pedagogów, w trakcie których mają możliwość zaprezentowania swoich przeżyć, zainteresowań oraz dorobku naukowego. Aby móc wystąpić, najpierw trzeba włożyć wiele wysiłku, by sprostać oczekiwaniom Mistrzów. Teksty wystąpień nadsyłano wcześniej. Znaczące grono profesorów czytało i nanosiło uwagi niezbędne do zachowania ich wysokiego poziomu. Najlepsze referaty otrzymują nagrodę audytorium, a ich autorzy mają możliwość publikacji tekstu w „Roczniku Pedagogicznym”. Wszystkie wystąpienia młodych brały udział w konkursie na najlepszą/najciekawszą prezentację w dwóch kategoriach: magistrów i doktorów.

W Dzień Gospodarzy uczestnicy LSMP wyruszyli autokarami do Białegostoku na Wydział Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Białostockiego, gdzie zostali powitani przez Dziekana, następnie prof. Andrzej Sadowski wygłosił interesujący wykład pt. *Kapitał ludzki społeczny i kulturowy. Kwestie terminologiczne*. Niezwykle wzbogacającym i poruszającym wystąpieniem był wykład Rzecznika Praw Dziecka Ministra Marka Michalaka pod znaczącym tytułem: *Codziennosc dzieci i młodzieży z perspektywy Rzecznika Praw Dziecka*. Następnie uczestnicy zwiedzali Białystok pod opieką dr. Artura Konopackiego. Wyjątkowy dzień zakończyło niezwykle spotkanie z miejscowym Teatrem „Wierszalin” w Supraślu.

Tydzień intensywnej pracy zamykała uroczysta kolacja uświetniona występem Kabaretu. Tradycją LSMP jest wręczenie w ostatni wieczór dyplomów ukończenia szkoły, a także rozstrzygnięcie konkursu na najlepsze wystąpienia. W kategorii doktorów I miejsce zajęła dr Małgorzata Makiewicz, II miejsce – dr Urszula Markowska-Manista oraz dr Marzena Rusaczyk, natomiast w kategorii magistrów I miejsce zajął mgr Karol Motyl, a II – mgr Karolina Starego.

W sobotę, po śniadaniu uczestnicy XXVI LSMP zaczęli opuszczać Supraśl. Kolejne – XXVII – spotkanie odbędzie się we Wrocławiu. Temat szkoły: *Sfera publiczna*. Sekretarzem w kadencji 2012/2013 jest dr Piotr Mikiiewicz.

mgr Ewa Sosnowska-Bielicz
mgr Joanna Wrótniak

Fot. Michał Józefiak

ARCHIWA PRZEŁOMU 1989-1991

15 października 2012 r., w ramach projektu realizowanego przez Kancelarię Prezydenta RP oraz Kancelarię Senatu, zorganizowano drugie już seminarium ogólnopolskie pod hasłem „Archiwa Przełomu 1989–1991 w czasach przełomu. Przegląd źródeł, ocena stanu zachowania i mapa rozmieszczenia”. Miejszem spotkania była Sala Kolumnowa w Pałacu Prezydenckim, a nasz Uniwersytet, który uczestniczy w projekcie od 2011 r., reprezentowała tym razem dr Anna Łosowska, kierownik Archiwum i Muzeum.

Pomysł zabezpieczenia dziedzictwa wydarzeń oznaczonych umowną datą 4 czerwca 1989 r. narodził się w 2009 r. w Kancelarii Senatu. Zadano sobie wówczas pytania: Co pozostało z tamtych lat? Co zostało utrwalone w dokumentach, fotografiach, plakatach i afiszach wyborczych, kartach do głosowania, pamiątkach zebranych w nowo utworzonych biurach poselskich i prywatnych zbiorach senatorów I kadencji? Jak ułatwić dostęp do tych dokumentów? Chęć szybkiego i prostego wyszukiwania informacji oraz edukacja młodych pokoleń była źródłem pomysłu. Wkrótce do projektu dołączyła Kancelaria Prezydenta RP, organizując 9 czerwca 2011 r. konferen-

cję prasową, podczas której oficjalnie zaprezentowano cele i zadania projektu „e-Archiwa Przełomu”. Celem podstawowym projektu stało się zgromadzenie na jednym portalu, a następnie udostępnienie w Internecie kopii cyfrowych jak największej liczby oryginalnych dokumentów i materiałów ikonograficznych z pierwszych lat transformacji ustrojowej w Polsce. Wówczas to szefowie obu Kancelarii: Ewa Polkowska i Jacek Michałowski wystosowali wspólne zaproszenie do udziału w projekcie, skierowane do instytucji archiwalnych i ośrodków dokumentacji historycznej w kraju i za granicą.

22 listopada 2011 r. odbyło się pierwsze ogólnopolskie seminarium pt. „Archiwa Przełomu jako przed-

miot badań naukowych”. Omawiano wówczas kwestie archiwizacji dokumentów z przełomu lat 80. i 90. XX w. oraz problemy wynikające z utworzenia cyfrowego archiwum polskiej transformacji ustrojowej. W ciągu roku udało się pozyskać materiały źródłowe z 38 instytucji państwowych oraz przygotować wstępny Katalog zasobów *on-line*.

Drugie seminarium dotyczące tego zagadnienia zorganizowano 15 października 2012 r. pod Honorowym Patronatem Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego. Zgodnie z hasłem wiodącym poświęcono je prezentacji stanu zachowania i rozmieszczenia źródeł. Referaty wprowadzające wygłosili: Ewa Polkowska, Szef Kancelarii Senatu oraz Jacek Michałowski, Szef

Kancelarii Prezydenta RP („Archiwa Przełomu” – dziś i jutro projektu społecznego), dr Wojciech Kulisiewicz, Dyrektor Biblioteki Sejmowej (Archiwa Okrągłego Stołu – z zapisu obrad i tajemnic kuluarów), dr Irena Słodkowska z Instytutu Studiów Politycznych PAN (Ruch Komitetów Obywatelskich w procesie tworzenia się współczesnej sceny politycznej w demokratycznej Polsce. Znaczenie archiwaliów z perspektywy 25 lat) oraz dr Paulina Codogni z Collegium Civitas (Po raz pierwszy wybieraliśmy samodzielnie – kogo i jak? Dokumentacja archiwalna Wyborów Czerwcowych do Sejmu i Senatu w 1989 roku). Tę część zamknęła multimedialna prezentacja wyników prac i dalszych zamierzeń dotyczących projektu „e-Archiwa Przełomu”, przedstawiona przez dyrektorów Archiwum Senatu i Archiwum Prezydenta – Roberta Kubasia i Janusza Kuligowskiego.

Druga część obrad miała charakter panelu dyskusyjnego. W debacie *Archiwa NSZZ „Solidarność” – co nam zostało z tych lat*, moderowanej przez prof. Andrzeja Friszke, dyskutowali m.in. Stanisław Flis (KK NSZZ „Solidarność”), Zbigniew Gluza (Fundacja Ośrodek KARTA), Mirosław Chojecki (Stowarzyszenie Wolnego Słowa), Rafał Leśkiewicz (Biuro Udostępniania i Archi-

wizacji Dokumentów IPN), Tadeusz Krawczak (Archiwum Akt Nowych w Warszawie). W panelu *Demokracja parlamentarna w praktyce pierwszych lat transformacji ustrojowej. Archiwa klubów parlamentarnych, biur poselskich i partii politycznych*, moderowanym przez prof. Władysława Stępińskiego, Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych, uczestniczyli m.in.: prof. Tomasz Nałęcz i Henryk Wujec (Doradcy Prezydenta RP), Agata Karwowska-Sokołowska (Biuro Analiz i Dokumentacji w Kancelarii Senatu), Bożena Żmuda (Archiwum Sejmu).

Z dyskusji wyłonił się obraz niezbyt optymistyczny. Z czasów obfitych w wydarzenia polityczne i społeczne pozostało stosunkowo niewiele źródeł, niektóre zostały bezpowrotnie zniszczone, a duża część uległa rozproszeniu. Wiele cennych dokumentów pozostaje w rękach prywatnych, a ich posiadacze nie bardzo wiedzą, co z tym dalej zrobić. W zamyśle autorów projektu jest nie tylko zabezpieczenie istniejących źródeł, ale także rozpowszechnienie wiedzy o okresie transformacji i dotarcie do szerokich kręgów młodzieży, dla której jest to już tylko historia. Dlatego przedstawiony projekt jest tak ważny, a lista współuczestników ciągle otwarta.

Anna Łosowska

Fot. Michał Józefiak

Powitanie dr. Hupperta na Wydziale Politologii przez prof. Marię Marczewską-Rytko, Prodziekana ds. Badań Naukowych i Współpracy z Zagranicą

IZRAEL W CIENIU RELIGII. SPRAWOZDANIE Z WIZYTY W LUBLINIE DR. URI HUPPERTA

„Czy nie-żyd może być Żydem?” Od tak zaskakującego pytania rozpoczął swoje wystąpienie w Lublinie dr Uri Huppert, polsko-izraelski prawnik i naukowiec, specjalizujący się w tematyce stosunków państwa z religiami, który w dniach 16–18 października 2012 r. na zaproszenie prof. Marii Marczewskiej-Rytko był gościem Zakładu Ruchów Politycznych Wydziału Politologii UMCS.

Postawione pytanie, będące skądinąd prowokującym mrugnięciem oka wobec zgromadzonych w wydziałowej Auli im. I. Daszyńskiego słuchaczy, miało na celu skierowanie ich uwagi na najważniejsze polityczne problemy współczesnego państwa żydowskiego. Zdaniem zaproszonego gościa wszystkie one mają jedno źródło – publicznie usankcjonowaną religię judaistyczną, która jest nie tylko najważniejszym elementem determinującym współczesną izraelską politykę wewnętrzną i zagraniczną, ale rów-

Dr Huppert z grupą studentów z UMCS

niez „kulturowym zwornikiem”, w oparciu o który dokonuje się ciągła ewolucja Izraela w stronę państwa wyznaniowego.

Warto podkreślić, że sam dr Uri Huppert jest szczególnie wartościowym świadkiem tych procesów. Choć urodzony w Polsce, od lat 50. XX w. mieszka w Izraelu, gdzie zajmuje się problemem relacji państwa z religią zarówno z teoretycznego, jak i praktycznego punktu widzenia. Jako wieloletni wykładowca amerykańskich uczelni i autor szeregu książek, w tym *Izrael w cieniu fundamentalizmów* (2007), *Podróż do źródeł pamięci* (2004), *Izrael. Rabin i heretycy* (1992), stał się znanym i poważanym specjalistą z dziedziny współczesnych stosunków religijno-politycznych na Bliskim Wschodzie. Jako były radny Jerozolimy i ostatni przewodniczący Krajowej Ligii do Walki z przymusem religijnym w Izraelu był jednocześnie bezpośrednim obserwatorem zmian, jakie zachodziły w izraelskim społeczeństwie przez ostatnie pół wieku.

W trakcie swojego pobytu w Lublinie dr Uri Huppert spotkał się z pracownikami Zakładu Ruchów Politycznych oraz wygłosił dwa referaty, poświęcone kolejno wpływowi judaizmu na politykę wewnętrzną i zagraniczną współczesnego Izra-

ela. W pierwszym z nich skoncentrował się na praktycznym funkcjonowaniu ustawowej w państwie żydowskim już w latach 40. XX w. neutralności światopoglądowej. Jego zdaniem od kilku dekad idea ta jest jedynie martwym zapisem prawnym, a działalność przedstawicieli prawicowych rządów, podejmowana w odpowiedzi na społeczną presję ortodoksyjnych gmin żydowskich, świadczy o świadomej rezygnacji z zasady świeckości państwa. W konsekwencji, we współczesnym Izraelu funkcjonują *de facto* dwa porządki polityczno-prawne: jeden przeznaczony dla „prawdziwych Żydów”, którzy spełniają kryteria politycznej i religijnej przynależności do narodu Izraela, a drugi dla tej części społeczeństwa, której ortodoksyjni rabini odmawiają prawa do miana potomków „narodu wybranego”. Ci ostatni coraz częściej pozbawiani są nawet prawa do izraelskiego obywatelstwa, otrzymując w to miejsce jedynie status rezydencjalny.

Zdaniem dr. Hupperta sytuacja taka prowadzi do całego szeregu kuriozalnych rozwiązań prawnych, które nigdy nie powinny mieć miejsca w państwie demokratycznym. Wśród konkretnych przykładów takiego stanu rzeczy wymienia on chociażby: 1) zmianę przepisów

ustawy zasadniczej z 1984 r., na podstawie której obok zapisów o pluralistycznym charakterze wspólnoty politycznej, wprowadzono zapis definiujący Izrael jako „demokratyczne państwo Żydów”, a także 2) współczesną przebudowę systemu izraelskiego sądownictwa, w ramy którego włączono wyznaniowe sądy rabinackie, nadając im tym samym publiczny i powszechnie obowiązujący charakter.

W drugim wystąpieniu dr Huppert podjął problem wpływu, jaki na przyszłość Izraela będzie miał wybór prezydenta w Stanach Zjednoczonych. Autor zwrócił uwagę na zaskakującą zbieżność interesów nacjonalistycznego rządu Beniamina Netanjahu i amerykańskiej Partii Republikańskiej. Zarówno jedni, jak i drudzy patrzą na tereny Bliskiego Wschodu przez pryzmat Starego Testamentu, upatrując w nich nie tylko święte ziemie przyznane narodowi wybranemu, ale jednocześnie miejsce pojawienia się Mesjasza (z tą różnicą, że dla wyznawców judaizmu będzie to pierwsze przyjście Zbawiciela, a dla protestantów już kolejne). Owa eschatologiczna zbieżność w obydwu grupach determinuje bardziej zdecydowaną postawę wobec państw arabskich, zakładając moralny imperatyw „obrony Ziemi Świętej przed niewiernymi”. W kontekście takiego fundamentalistycznego nastawienia izraelskiego rządu i amerykańskiej prawicy, dr Huppert zaryzykował stwierdzenie, że wygrana Mitta Romney’a w wyścigu o fotel prezydencki w USA będzie zapowiedzią nieuchronnej interwencji zbrojnej w Iranie, jako najpoważniejszym zagrożeniu dla terenów Ziemi Świętej.

Uczestnicy spotkania z dr. Uri Huppertem zgodnie podkreślali wysoki poziom merytoryczny i elokwencję zaproszonego gościa, jak również przyjemną atmosferę towarzyszącą toczonym dyskusjom. Po spotkaniach wszyscy zainteresowani mieli okazję porozmawiać z gościem w cztery oczy oraz uzyskać podpisy w książkach jego autorstwa.

Marcin Pomarański

Uczestnicy konferencji

KONFERENCJA „STATYSTYKA PUBLICZNA ŹRÓDŁEM WIEDZY O REGIONIE”

Podstawą rozwoju nowoczesnego, opartego na wiedzy społeczeństwa jest wiarygodna, rzetelna i kompleksowa informacja. Rolą statystyki publicznej jest dostarczanie zbiorczych, zagregowanych danych statystycznych niezbędnych do podejmowania decyzji społeczno-gospodarczych na poziomie państwowym, regionalnym czy lokalnym.

Obchodzony w 2012 r. Jubileusz 50-lecia Urzędu Statystycznego w Lublinie, w roku 100-lecia Polskiego Towarzystwa Statystycznego, stał się okazją do zorganizowania międzynarodowej konferencji pt. „Statystyka publiczna źródłem wiedzy o regionie”. Seminarium odbyło się 19 października 2012 r. na Wydziale Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS w Lublinie. Organizatorami byli: Urząd Statystyczny w Lublinie, Zakład Geografii Społeczno-Ekonomicznej Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS oraz Polskie Towarzystwo Statystyczne. Patronat honorowy nad wydarzeniem objęli: prof. dr hab. Janusz Witkowski, Prezes GUS, Krzysztof Hetman, Marszałek Województwa Lubelskiego, prof. dr hab. Jolanta Szołno-Koguc, Wojewoda Lubelski oraz dr Krzysztof Żuk, Prezydent Miasta Lublin.

Konferencja miała na celu ukazanie roli i znaczenia statystyki publicznej

w działaniach związanych z diagnozą, obserwacją i oceną bieżących procesów społecznych i gospodarczych w regionie, realizowanych zarówno przez organy administracji publicznej i jednostki samorządu terytorialnego, jak również przedstawicieli środowiska naukowo-badawczego. Program konferencji obejmował cztery panele dyskusyjne: *Statystyka w administracji publicznej*, *Statystyka w nauce*, *Statystyka w biznesie* oraz *Statystyka w regionie*. Wygłoszono również dwa wykłady okolicznościowe, tj. *Statystyczne funkcje Narodowego Banku Polskiego* zaprezentowany przez prof. dr hab. Małgorzatę Zaleską, Członka Zarządu Narodowego Banku Polskiego oraz *Statystyczne instrumenty opisu m.st. Warszawy w publikacjach i opracowaniach UŚ w Warszawie*. *Oferta informacyjna statystyki publicznej dla administracji publicznej m.st. Warszawy* autorstwa Władysława Wiesława Łagodzińskiego, Wiceprezesa Polskiego Towarzystwa Statystycznego.

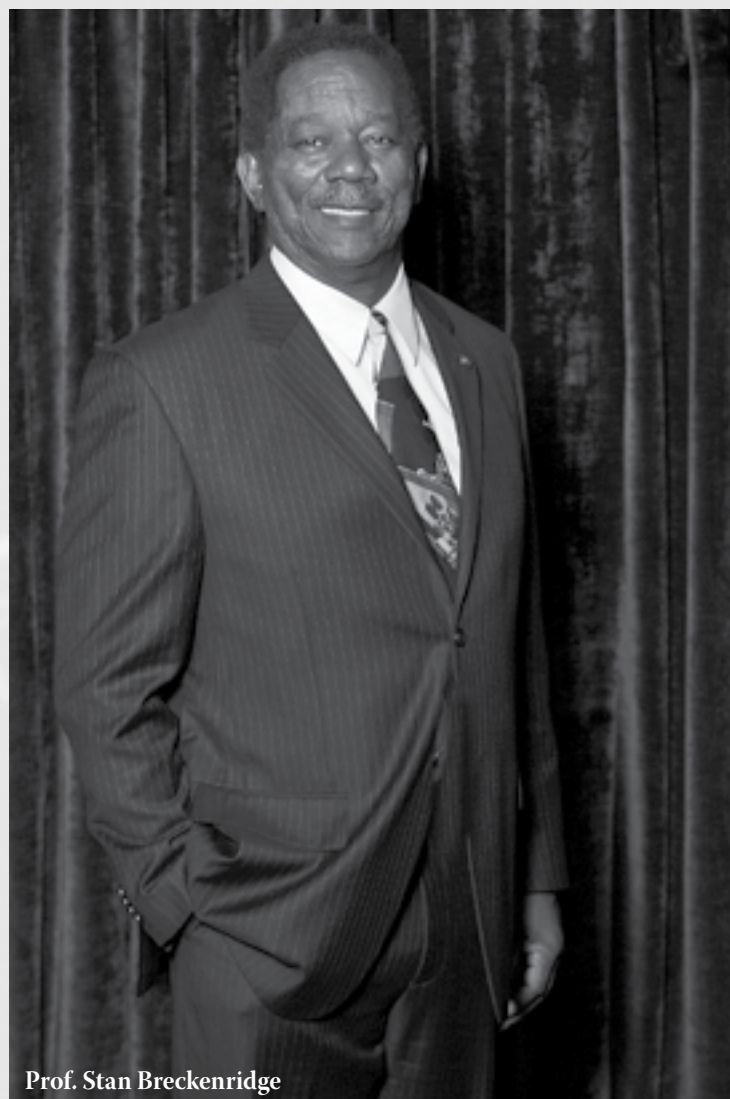
W konferencji uczestniczyło ponad 150 osób z Lublina, Warszawy, Białegostoku, Kielc oraz Rzeszowa. Ze względu na interdyscyplinarny charakter konferencji, wzięli w niej udział reprezentanci instytucji administracji publicznej rządowej i samorządowej, Narodowego Banku Polskiego, ośrodków naukowo-badawczych, organizacji pozarządowych oraz sfery biznesu. Swoją obecnością konferencję uświetnili m.in. dr Grażyna Marciniak, Wiceprezes Głównego Urzędu Statystycznego, prof. dr hab. Jolanta Szołno-Koguc, Wojewoda Lubelski, prof. dr hab. Stanisław Michałowski, Rektor UMCS, prof. dr hab. Małgorzata Zaleska, Członek Zarządu Narodowego Banku Polskiego oraz delegacja Głównego Urzędu Statystycznego Obwodu Brzeskiego.

Konferencja zainicjowała debatę poświęconą kierunkom rozwoju statystyki publicznej w świetle potrzeb odbiorców, stała się forum wymiany doświadczeń oraz poglądów uczestników – przedstawicieli środowiska administracji rządowej i samorządowej, biznesu i nauki. W wystąpieniach dyskutowano nt. przydatności i użyteczności danych statystycznych dla regionalnych i lokalnych ośrodków decyzyjnych, a także analizowano współczesne wyzwania stojące przed statystyką. Zwrócono uwagę, iż zarówno wiedza na temat dostępnych zasobów informacyjnych, jak i roli statystyki publicznej nie jest dostatecznie rozpowszechniona wśród potencjalnych użytkowników. Podkreślono znaczenie organizowanej konferencji dla zwiększenia obecności statystyki w świadomości publicznej. Jako główne zadanie na przyszłość wskazywano konieczność edukacji potencjalnych odbiorców, dostarczanie przetworzonej sprofilowanej informacji statystycznej oraz większą współpracę przedstawicieli sfery nauki, biznesu i administracji publicznej.

dr Urszula Bronisz
Zakład Geografii
Społeczno-Ekonomicznej
WNiZiGP UMCS
Urząd Statystyczny w Lublinie

Profesor Stan Breckenridge jest naukowcem, profesjonalnym muzykiem i autorem książek. Uzyskał stopień doktora z zakresu muzykologii i na co dzień wykłada na Wydziale Studiów Afroamerykańskich na Kalifornijskim Uniwersytecie Stanowym w Fullerton. W tym roku akademickim, jako laureat prestiżowego wyróżnienia Fulbright Distinguished Chair, nadanego przez Polsko-Amerykańską Komisję Fulbrighta, gości w Lublinie i prowadzi zajęcia ze studentami amerykanistyki w Instytucie Anglistyki UMCS. Łącząc wykłady, prezentacje multimedialne i muzykę na żywo, chce przybliżyć polskim studentom zagadnienia związane z afroamerykańską muzyką i kulturą oraz jej wpływem na amerykańską tożsamość i społeczeństwo.

Prof. Stan Breckenridge

Fot. Archiwum prywatne Profesora

MUZYK I MUZYKOLOG – PROF. BRECKENRIDGE

Beata Marczyńska-Fedorowicz, Zakład Literatury i Kultury Amerykańskiej: Panie Profesorze, jest Pan zarówno muzykiem, jak i muzykologiem. Która z tych pasji była pierwsza? **Profesor Stan Breckenridge:** Na początku byłem muzykiem – już w gimnazjum występowałem razem ze znajomymi w grupie The Semantics. W szkole średniej byliśmy już całkiem popularni, szczególnie po tym, jak wygraliśmy konkurs Super Pepsi Battle of the Bands – program podobny do dzisiejszego „Idola”. Ra-

zem z tą grupą oraz z innymi, z którymi współpracowałem jako piosenkarz i pianista, rozwijałem się jako muzyk. Napotkałem na swojej drodze wiele osobistości takich jak Bill Cosby, John Travolta, Quincy Jones, Nancy Sinatra, Mahalia Jackson, John Wayne – dało mi to poczucie sukcesu, jednak czegoś mi brakowało. Czułem potrzebę dowiedzenia się czegoś więcej o tym, czym się zajmowałem, i dlatego właśnie zdecydowałem się pogłębić moją wiedzę na temat muzyki. W ten sposób muzykologia stała się moją drugą pasją. Obie są dla mnie tak samo ważne.

B.M.F.: Co jest dla Pana bardziej wymagające – komponowanie i występowanie na scenie czy pisanie o muzyce i analizowanie jej? **Prof. S.B.:** Obie te rzeczy są wymagające na swój własny sposób. Jeśli chodzi o komponowanie, to potrzebne jest przede wszystkim natężenie. Gdy zrozumieć już częściowo inspirację, próbuję uchwycić ją za pomocą odpowiedniego zarysu melodycznego, harmonicznego konstrukcji oraz towarzyszącego im rytmu. Po tym zastanawiam się nad instrumentacją – sam fortepian, fortepian i śpiew czy jakakol-

wiek inna kombinacja instrumentów. Stworzenie jednego utworu może potrwać jeden dzień, ale może też zająć cały rok. Występowanie na scenie może być także bardzo wymagające. Dla przykładu, przygotowanie do występu zajmuje często trzy do sześciu tygodni, podczas których prawie codziennie odbywają się próby. W zależności od różnych czynników, takie próby mogą trwać od jednej do siedmiu czy ośmiu godzin dziennie.

Jeśli chodzi o pisanie o muzyce, to także pochłania sporo czasu. Najpierw muszę upewnić się, czy moja analiza jest tak dokładna i precyzyjna, jak tylko możliwe. Następnie dobieram odpowiednią terminologię muzyczną oraz słowa, nie wspominając o składni, tak, aby poprowadzić czytelnika po ścieżce mojego rozumowania, co samo z siebie potrafi być nie lada wyzwaniem. Poza tym, jako że muzyka jest dziedziną interdyscyplinarną, zazwyczaj piszę o jej znaczeniu w kontekście społeczeństwa, ludzi itp.

B.M.F.: Jest Pan autorem nie tylko podręczników akademickich, ale również ośmiu płyt muzycznych. Jeśli ktoś chciałby zapoznać się z Pana muzyką, od czego radziłby Pan zacząć?

Prof. S.B.: Prawdopodobnie najlepszym miejscem, aby zacząć, jest moja strona, www.stanbreckenridge.com. Tam znaleźć można informacje o mojej pracy akademickiej, książkach i muzyce. Jako naukowiec i pisarz, staram się wyrazić moje oddanie muzyce poprzez książki: *Popular Music in America: Forging the American Spirit*; *Music Taste or Waste: Critical Listening Skills for Students, Teacher, and Parents* oraz *African American Music For Everyone* (której trzecia edycja ukaże się na wiosnę 2013). Jeśli ktoś chciałby poznać moją muzykę, serwisy internetowe takie jak iTunes, Rhapsody czy CDBaby dysponują moimi płytami.

B.M.F.: Jako Stypendysta Programu Fulbright, mógł Pan wybrać jaki-

kolwiek kraj – dlaczego w 2005 r. postanowił Pan odwiedzić Polskę?

Prof. S.B.: Wybrałem Polskę głównie ze względu na to, że w 2004 r. mój kolega, prof. Michael Steiner, który pracował wtedy na UMCS w ramach Programu Fulbright, zaprosił mnie tutaj. Po wygłoszeniu wykładów w Toruniu i Lublinie byłem pod takim wrażeniem, jeśli chodzi o studentów i ogólnie wszystkich ludzi, że musiałem zgłosić się do programu Fulbright, aby móc bliżej poznać Polskę i jej kulturę.

B.M.F.: Co skłoniło Pana do powrotu do Polski w tym roku?

Prof. S.B.: Jako że czas, który spędziłem w Polsce w 2005 r., był tak pouczającym i satysfakcjonującym doświadczeniem, czułem, że muszę powrócić do, jak to mawia moja żona Glennis, „naszego domu z dala od domu”. Bardzo ważnym czynnikiem, który także zadecydował o naszym powrocie do Polski, byli wspaniali ludzie, którzy wykazali się niezwykłą serdecznością i pozwolili nam stać się częścią ich życia. W szczególności byli to Jurek Durczak, Joanna Durczak, Jurek Kutnik, Paweł Frelik, Edyta Frelik, Ewa Antoszek, Mirella Czerwiec-Dykiel (z Instytutu Anglistyki UMCS) oraz Krzysztof Łuczak, Ewa Łuczak i Gosia Ziółek-Sowińska (z UW). Z akademickiego punktu widzenia były to dyskusje z polskimi studentami, którzy wykazywali autentyczne zainteresowanie dziedziną, którą się zajmuję, czyli studiami nad afroamerykańską muzyką i kulturą. Czułem, że muszę powrócić, aby dalej propagować wiedzę na temat tych i podobnych im zagadnień wśród studentów w Polsce.

B.M.F.: Czy polscy studenci różnią się od studentów w Stanach Zjednoczonych?

Prof. S.B.: Naturalnym jest, że ze względu na historycznie różne struktury społeczne, kulturowe i polityczne w Polsce i USA, procedury oraz wyniki uczenia się są trochę inne. Jednak potrzeba zdobywania wiedzy oraz wykorzystywanie jej do osiągnięcia sukcesu są takie same

u polskich i amerykańskich studentów. Dla mnie, jako wykładowcy, studenci się nie różnią – bardziej różni się moje podejście do nauczania.

B.M.F.: Jakim był Pan studentem?

Prof. S.B.: Na studiach licencjackich czułem, że muszę nauczyć się tak dużo, jak to tylko możliwe, na temat historii muzyki. Studiowanie europejskiej muzyki oraz jej teoretycznych, historycznych i filozoficznych zagadnień pozwoliło mi pełniej zrozumieć różne gatunki i style muzyczne. Pomimo tego, historia wcale nie była moim ulubionym przedmiotem, jednak wiedziałem, jak ważna jest wiedza o historii w życiu muzyka.

B.M.F.: Studenci bardzo cenią sobie Pana wykłady. Czy mógłby Pan podzielić się jakimiś radami na temat tego, jak prowadzić ciekawą, angażującą zajęcia?

Prof. S.B.: Myślę, że większość z nas pamięta jakieś zajęcia, które wywarły na nas niezapomniane wrażenie i poruszyły nas w niezwykły, niespodziewany sposób. U podstaw takich zajęć, według mnie, leży entuzjazm prowadzącej je osoby. Wydaje mi się, że słuchacze generalnie chcą wierzyć w to, o czym się uczą, jednak jest to niemożliwe, jeśli wykładowca nie wykazuje entuzjazmu w stosunku do tego, co mówi. Parafrazując słowa znanego kompozytora, producenta i muzyka, Quincy’ego Jones, jeśli Ty to lubisz, ktoś inny też to polubi. Tak więc podstawa to nie tylko wiedzieć, o czym się mówi, ale też wierzyć w to i okazywać entuzjazm i zaangażowanie.

B.M.F.: Czy ma Pan jakiś sekret na temat tego, jak osiągnąć sukces w nauczaniu?

Prof. S.B.: Najpierw powiedz coś zabawnego i zaangażuj wszystkich w jakąś aktywność. Zazwyczaj zachęcam studentów lub słuchaczy, aby dołączyli do mnie i zaczęli śpiewać lub klaskać do rytmu. To prawie zawsze pozwala wszystkim trochę się rozluźnić i zainteresować wykładem.

Dziękuję za rozmowę.

Michał Kuśnierz

Rafał Kozłowicz

INFOBROKERZY Z UMCS

Wywiad z Rafałem Kozłowiczem i Michałem Kuśnierzem, tegorocznymi absolwentami Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej, obecnie właścicielami firmy infobrokerskiej Net-Brokers (<http://net-brokers.pl/>).

Piotr Tańkowski, Zakład Informacji Naukowej UMCS: Powiedźcie na początek coś o sobie.

Rafał Kozłowicz: Rafał, rocznik 1987, absolwent filologii polskiej na UMCS, prawie absolwent IBIIN na tej samej Uczelni. Współwłaściciel, copywriter i broker informacji w firmie Net-Brokers. Kiedy nie pracuje, czyta, pisze i komponuje. Basista w kapeli rockowej No Problem.

Michał Kuśnierz: Michał, absolwent Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UMCS. Współwłaściciel Net-Brokers. Urodził się w 1988 r. w Zamościu. Pasjonuję się infobrokeringiem, wywiadem gospodarczym, technologiami, marketingiem i muzyką. W wolnych chwilach piszę recenzje

płyt i czytam. Gdy tylko mogę, pojawia się na różnych koncertach.

Skąd pomysł na założenie własnej firmy infobrokerskiej?

RK: W moim przypadku było tak – któryś raz z kolei byłem w trakcie realizacji zlecenia dla firmy, w której nadal jeszcze pracuję. Pomyślałem, że przecież nadal mogę robić to samo za dwa razy większe pieniądze w swojej własnej firmie, w dodatku zajmującej się infobrokeringiem i jeszcze paroma innymi rzeczami. Mogę zrobić to z kumplem, on zna się na tym bardzo dobrze, firmę możemy założyć w Akademickich Inkubatorach Przedsiębiorczości, dzięki którym w razie problemów mamy do kogo zwrócić się o pomoc oraz dostajemy kilka pomocnych narzędzi. Poza tym

wszyscy dzisiaj koncentrują swoje działania marketingowe na środowisku internetowym, dlatego więc nie pomóc zewnętrznym firmom poprzez na przykład sprzedaż baz danych teleadresowych?

MK: Pracując w wywiadzie gospodarczym, zrozumiałem, że wielu ludzi nadal nie docenia wartości informacji. Sam pomysł siedział gdzieś głęboko w mojej głowie. Poza tym inspirowała mnie biografia S. Jobsa, założyciela firmy Apple. Bardzo pociąga mnie możliwość kreowania własnej marki, pracy nad sobą czy wykorzystywanie własnej kreatywności. Reżim w stosunku do mojej pracy wykreowało we mnie Studenckie Koło Naukowe „Palimpsest”. Pomagałem aktywnie przy jego założeniu, później byłem jego aktywnym członkiem. Potrafiłem poświęcić się dla czegoś, co sam tworzę. Zestawiłem to ze zdobytym doświadczeniem moim i Rafała, żeby wypracować własną markę. Cieszę się, że na studiach miałem przyjemność poznać

wiele ważnych osób. Mieliśmy możliwość zdobyć dodatkowe doświadczenie podczas praktyk infobrokerskich. Przydatne okazały się także inne doświadczenia zdobyte w ciągu tych pięciu lat.

Czym się konkretnie zajmujecie?

RK: Aktualnie nasze działania skupiają się głównie na dwóch usługach – copywritingowych oraz tworzeniu i sprzedaży baz danych. W pierwszym przypadku zajmujemy się głównie pisanie tekstów SEO, czyli pod wyszukiwarki internetowe – chodzi przede wszystkim o to, żeby wpłynąć na *page rank* danej strony www, dla której tworzymy takie teksty. Poza tym przygotowujemy jeszcze treści na strony internetowe, w zależności od potrzeb klientów mogą to być zwyczajne newsy czy też treści ofert. Obecnie jesteśmy również w trakcie realizacji kampanii marketingu szeptanego dla jednej z firm. Nasza praca polega głównie na siedzeniu przed ekranem komputera, często po kilkanaście godzin dziennie, ponieważ niektóre bazy danych wymagają uzupełnienia o takie pozycje, jak chociażby liczba zatrudnionych osób. Ręczne wprowadzanie do bazy danych takich informacji w dodatkowych trzech czy czterech katalogach zajmuje wiele czasu. Ponadto ciągle staramy się dotrzeć do potencjalnych klientów, więc do-

dajemy ogłoszenia oraz wysyłamy oferty, oczywiście z różnym skutkiem, ale ogólnie zawsze jest jakiś odzew.

MK: Zajmujemy się szeroko pojętym e-marketingiem oraz infobrokeringiem. Co kryje się pod tymi ogólnymi stwierdzeniami? Tworzenie baz danych, copywriting, marketing szeptany, social media marketing czy tworzenie kampanii SEO, mających na celu kreowanie wizerunku firmy w wyszukiwarkach. Pomysłów na rozszerzanie działalności jest wiele, ale póki co staramy się rozwinąć obecnie oferowane usługi na jak najwyższym poziomie.

Czy macie dużą konkurencję na rynku?

RK: Konkurencja jest raczej duża, ciężko jest nam na przykład pozyskać klientów, którymi byłyby bardziej rozpoznawalne czy cenione firmy. Póki co nasze działania ukierowane są na małe przedsiębiorstwa, nie żądamy również zbyt wysokich stawek za nasze usługi, co pozwala nam na zadowalającą stabilizację finansową.

MK: Dokładnie, zgadzam się z opinią Rafała. Konkurencja jest duża, ale możemy pozwolić sobie na oferowanie usług po przystępnych cenach i powolne zdobywanie kawałka rynku dla siebie. Reklama, rekomendacje, nasza działalność poza Internetem przyczyniają się do ciągłego

rozwoju. Wiem, że możemy sporo uszczknąć większym od nas. A sam rynek jest ogromny. Praktycznie każda firma sprzedająca jakikolwiek produkt może być naszym klientem. Ciągłe szukamy niszy.

To opłacalny biznes? Da się z tego żyć?

RK: Póki co nie dokładamy do interesu, firma funkcjonuje dopiero od dwóch miesięcy, teraz zaczął się trzeci miesiąc działalności i powoli nabieramy rozpędu – mamy coraz więcej zapytań oraz zleceń, ciągle zresztą się uczymy, jak prowadzić firmę, więc nie do końca jesteśmy nastawieni tylko na zysk. Ciągłe szukamy sposobu na odkrycie żyły złota, ale mam wrażenie, że powoli zbliżamy się do celu. Jestem dobrej myśli i mam nadzieję, że niedługo będziemy świętować pierwsze poważne zyski.

MK: Powiem krótko, po miesiącu działalności wychodziliśmy na zero. Aktualnie mamy początek października, a już teraz notujemy rekordowe zainteresowanie i zyski. Pierwsze dwa miesiące to okres, w którym musieliśmy wiele zrozumieć, nauczyć się i zaobserwować pewne rynkowe prawidłowości. Zapraszam do zakładania własnej działalności za pośrednictwem AIP. Czy da się z tego żyć? Jasne, musisz tylko być najlepszy.

Dziękuję za rozmowę.

REGIONALISTYKA W PRAKTYCE

Studentki z Panią Marianną Burzec

W dniach 3–7 września 2012 r. odbyły się praktyki wyjazdowe studentek, które uczestniczą w zajęciach specjalności regionalistyka, realizowanej w ramach projektu „UMCS dla rynku pracy i gospodarki opartej na wiedzy” przez Instytut Filologii Polskiej na Wydziale Humanistycznym. Ośmioosobowa grupa, do której miałyśmy przyjemność należeć, wraz z opiekunem – mgr Iloną Gumowską, udała się do Ośrodka Edukacji Regionalnej w Hołownie, prowadzonego przez Gabrię Bilkiewicz, prezes Stowarzyszenia na Rzecz Aktywizacji Polesia Lubelskiego. Czas, który tam spędziłyśmy, był dla nas szansą na zapoznanie się z dziedzictwem kulturowym regionu północno-wschodniej Lubelszczyzny. ▶

Podczas zajęć, które złożyły się na bardzo ciekawy program, miałyśmy okazję zobaczyć z bliska wiele czynności i prac wykonywanych dawniej na wsi. Dzięki spotkaniom z najstarszymi mieszkańcami Hołowna miałyśmy także szansę usłyszeć nieużywaną już dziś i niestety odchodzącą w zapomnienie gwarę chachłacką. Ludzie, z którymi rozmawialiśmy, opowiadali nam historie swojego życia, wzbogacając je o wiersze, pieśni i przyspiewki oraz bajki i legendy ludowe. Dzięki mieszkankom Hołowna zdobyłyśmy również wiele interesujących i praktycznych umiejętności, m.in. przygotowanie chleba na zakwasie, pracę na kole garncarskim oraz wytwarzanie naczyń i ozdób z gliny. Poznałyśmy także w praktyce poszczególne etapy uprawy i obróbki lnu, od zasiania aż do końcowego efektu, jakim jest tzw. soroczka, czyli lniana koszula. W pobliskiej Kożanówce mogłyśmy obserwować panie pracujące na tradycyjnych warsztatach tkackich. Gospodynie zaprezentowały nam wykonane na krosnach chodniki, narzuty oraz poszewki i obrusy, zdobione pięknymi ręcznymi haftami. Podczas warsztatów zielarskich dowiedziałyśmy się wiele o właściwościach leczniczych poszczególnych ziół oraz poznałyśmy ich znaczenie i zastosowanie w kuchni, medycynie ludowej i kosmetyce. Pod czujnym okiem zielarki wykonałyśmy domowe kosmetyki, m.in. maść z gorczycy białej i krem z nagietka.

Po każdym dniu inspirujących i absorbujących zajęć mogłyśmy wybrać się na przejażdżkę rowerową po niezwykle pięknej okolicy, a dzięki uprzejmości gospodarzy Ośrodka Edukacji Regionalnej mogłyśmy zrelaksować się w prawdziwym wiejskim spa, w któ-

Fot. Andrzej Korniluk

Wypiek chleba pod okiem Pani Marianny Burzec

rzym, korzystając z sauny, regenerowałyśmy siły. Zostałyśmy bardzo ciepło przyjęte przez pracowników Ośrodka oraz mieszkańców Hołowna i Kożanówki. Wieczorami, wspólnie z nimi, spędzałyśmy czas przy ognisku, śpiewając ludowe pieśni.

Praktyki były dla nas nie tylko okazją, by z bliska zobaczyć i dotknąć ginącej już kultury tradycyjnej czy usłyszeć gwarę chachłacką, ale także, by dowiedzieć się, w jaki sposób można promować dziedzictwo regionu, aby chronić je przed zaginięciem, a także, by aktywizować lokalne środowiska.

Ewelina Dworak, Paulina Mazuruk, Aleksandra Młodożeniec

SEKCJA GEOLOGICZNA SKN GEOGRAFÓW W RAMACH IX LFN

Łukasz Tkaczyk podczas prelekcji na Pikniku Naukowym IX LFN

W dniach 15–21 września 2012 r. odbywał się w naszym mieście IX Lubelski Festiwal Nauki. Członkowie Sekcji Geologicznej Studenckiego Koła Naukowego Geografów UMCS aktywnie w nim uczestniczyli, przedstawiając dwa własne projekty. Koordynatorem obu inicjatyw był Łukasz Tkaczyk – student geografii na Wydziale Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej.

16 września na Placu Litewskim zorganizowano Piknik Naukowy, podczas którego Łukasz Tkaczyk i Ewelina Jaworska prezentowali walory przyrodnicze okolic Szczepieszyna. Na ich stoisku, cieszącym się sporym zainteresowaniem wśród odwiedzających Piknik, można było

obejrzeć m.in. pokaz multimedialny oraz wystawę autorskich fotografii, wykonanych głównie na obszarze gminy Szczepieszyn.

17 września w auli Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej przy al. Kraśnickiej przedstawiono drugi projekt pt. „Krajobrazy Lubelszczyzny i ich niepowtarzalność

piękno”. Prelegentami byli: Łukasz Tkaczyk, Monika Władyczuk, Katarzyna Kamińska, Kamil Kap, Damian Sławek i Łukasz Jasiocha. W swoich referatach zaprezentowali najciekawsze zakątki Lubelszczyzny: Padół Zamojski, Zakłęśność Łomaską, Równinę Bełżycką, Pradolinę Wieprza, Wyniosłość Gielczewską, a także Małopolski Przełom Wisły. Sesji referatowej towarzyszyły konkursy dla publiczności, w których do wygrania były atrakcyjne broszury i książki o regionach Lubelszczyzny. Projekt skierowany był przede wszystkim do szkół z terenu Lublina i okolic, co spotkało się z dużym zainteresowaniem – przybyło kilkuset uczniów wraz z nauczycielami.

Dzięki obu projektom nawiązano współpracę ze Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym nr 1 w Lublinie. Pierwszym jej owocem była wizyta członków Sekcji Geologicznej SKNG podczas spotkania działającego w tym Ośrodku „Kółka Ekologicznego”. 18 października 2012 r. Łukasz Tkaczyk, Monika Władyczuk i Katarzyna Kamińska opowiedzieli podopiecznym placówki o najciekawszych rejonach naszego województwa. Prezentację uatrakcyjniły przyniesione przez studentów okazy skał i skamieniałości, głównie z obszaru Lubelszczyzny oraz meteoryty z Afryki Północnej.

Prawdopodobnie również podczas przyszłorocznego – X Lubelskiego Festiwalu Nauki studenci zrzeszeni w Sekcji Geologicznej SKNG przedstawią kolejne projekty, na które już dziś serdecznie zapraszamy. Zachęcamy także do odwiedzenia strony internetowej Sekcji w portalu: www.skng.pl.

Łukasz Tkaczyk

Spotkanie w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 1 w Lublinie

I LUBELSKA JESIEŃ HISTORYCZNA

W dniach 26–28 października 2012 r. na Wydziale Humanistycznym UMCS odbyła się „I Lubelska Jesień Historyczna”, czyli Międzynarodowa Studencko-Doktorancka Konferencja Naukowa. Organizacja wspólnego przedsięwzięcia połączyła najprężniej działające koła naukowe Instytutu Historii UMCS: Koło Naukowe Historyków Studentów UMCS, Koło Naukowe Historii Krajów Europy Wschodniej oraz Studenckie Koło Naukowe Archiwistów.

Konferencję zainaugurował wykład dr. hab. Mariusza Korzeniowskiego, dotyczący działalności społecznej, politycznej i kulturalnej Polaków w Kijowie przed pierwszą wojną światową oraz występ pt. „Wyjazd Królowej Bony”, przygotowany przez członków Studenckiego Koła Historyków Satyryków UMCS.

Właściwe obrady zostały podzielone na trzy równoległe sekcje: *Czarne charaktery – historyczni antybohaterowie*, *Wielokulturowość Europy Środkowo-Wschodniej* oraz *Archiwistyka i zarządzanie dokumentacją*. Liczba chętnych przerosła wszelkie oczekiwania organizatorów. Ostatecznie referaty w Lublinie wygłosiło ponad 130 młodych historyków, reprezentujących 21 polskich ośrodków naukowych oraz ukraiński Narodowy Uniwersytet Lwowski im. Iwana Franki. Po wystąpieniach referentów wywiązywały się ciekawe dyskusje, które nie milkły również w kuluarach.

Uczestnicy opuszczali Lublin bardzo zadowoleni, chwając miłą atmosferę konferencji oraz gratulując wspaniałej organizacji. Również Komitet Organizacyjny I Lubelskiej Jesieni Historycznej, będącej największą studencką konferencją o tematyce historycznej, jaka miała miejsce

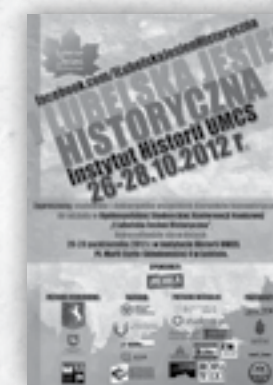
Fot. Archiwum Organizatorów

Organizatorzy I Lubelskiej Jesieni Historycznej

na UMCS w ostatnich latach, zachęcony sukcesem imprezy, zapowiedział organizację kolejnej edycji lubelskiej konferencji w przyszłym roku. Bezpośrednio po zakończeniu wydarzenia rozpoczęły się prace nad wydaniem tomu pokonferencyjnego, który zawierałby w sobie najlepsze spośród ponad 100 wygłoszonych referatów.

W skład Komitetu Organizacyjnego weszli: Jagoda Pajda (przewodnicząca), Magdalena Dolecka, Katarzyna Świogoń, Edyta Rybak, Łukasz Kosiński, Kamil Jakimowicz, Kamil Michalak, Konrad Tracz vel Bednarczyk oraz Jan Gawron.

Kamil Michalak

Fot. Kamil Lbik

Uczestnicy wyjazdu

RADAR 2012 WYJAZD INTEGRACYJNO- -MOTYWACYJNY SSWE UMCS

25–27 października 2012 r. – w tych dniach w Lasach Janowskich odbył się tegoroczny wyjazd integracyjno-motywacyjny Radar. Jest on organizowany z myślą o studentach pierwszego roku, a całe przedsięwzięcie przygotowuje Samorząd Studentów Wydziału Ekonomicznego wraz z wydziałowymi kołami naukowymi (Kołem Naukowym Ekonomistów, Kołem Naukowym Zarządzania i Marketingu, Studenckim Kołem Naukowym Finansistów i Studenckim Kołem Zarządzania Jakością i Wiedzą). Głównym założeniem wyjazdu jest zaszczepienie w nowych żakach zapału do szeroko pojętej działalności studenckiej. Dodatkowo Radar to również integracja i możliwość dostania w pigułce wielu wskazówek ułatwiających studencką egzystencję.

Promocja wyjazdu rozpoczęła się już podczas pierwszego kontaktu młodzieży z Uczelnią, tj. w dniu składania dokumentów rekrutacyjnych. Przedstawiciele Samorządu Studentów wręczali ulotki i osobiście zachęcali do wzięcia udziału w przedsięwzięciu. Kolejną okazją

do rozpropagowania wyjazdu była uroczysta immatrykulacja oraz prezentacje multimedialne z poprzednich Radarów. Wszystkie miejsca zostały szybko zajęte, a pozostali ochotnicy z przykrością dowiadawali się o zamknięciu zapisów.

Tegoroczny wyjazd był wyjątkowy z kilku powodów. Organizatorzy mieli zaszczyt zaprosić na wycieczkę przedstawicieli studentów z Politechniki Lwowskiej (Ukraina). Ośmioosobowy zespół wprowadził w integrację wspaniałą atmosferę, a możliwość wymiany spostrzeżeń i myśli dodała całości niesamowitą wartość.

25 października o poranku uczestnicy wraz z kadrą, która odpowiadała za przebieg i bezpieczeństwo, stawili się do odprawy, by z niespożytą energią i dobrym humorem udać się do Lasów Janowskich. Nikt nie krył entuzjazmu, ale widoczne było lekkie skrzepowanie wśród żaków, wywołane zapewne stycznością z nowymi osobami. By zlikwidować wszelkie bariery i wprowadzić atmosferę otwartości i wzajemnej sympatii, Kacper Chmielowiec – szkoleniowiec, zaproponował szereg

zabaw integracyjnych. Na rezultaty nie trzeba było długo czekać. Każdy został wprowadzony w pozytywny nastrój, który nie opuszczał już nikogo do samego końca wyjazdu.

Pierwszy dzień wycieczki przyniósł najwięcej wrażeń. Wszystko za sprawą dwóch niezwykle spotkań. Pierwsze – z władzami Wydziału Ekonomicznego: Dziekanem dr. hab. Zbigniewem Pastusakiem, prof. nadzw. UMCS oraz Prodziekan ds. Studentów dr Małgorzatą Kamieniecką. Taki nieformalny kontakt pozwolił poznać funkcjonowanie Uczelni z nieco innego punktu widzenia, a studenci mieli niezwykle okazję zadania nurtujących ich pytań. Co ważne, Dziekani z nieukrywaną przyjemnością rozmawiali z podopiecznymi, dzięki czemu wzbudzili dużą sympatię. Dziekan Z. Pastuszek z przykrością opuszczał ośrodek, ale Pani Prodziekan pozostała ze studentami przez dwa dni.

Drugim niezwykle interesującym punktem pierwszego dnia wyjazdu było spotkanie z charyzmatycznym zespołem, zwycięzcą plebiscytu na hymn Euro 2012 – z „Jarzębinami”. Każdy na długo zapamięta wykonanie nowej wersji utworu „Koko Koko Euro Spoko” oraz opowieści na temat pierwszych lat działalności, życia członków zespołu po wygranej, a nade wszystko zabawne anegdoty opowiedziane z niesamowitym przejęciem i radością. Studenci z żalem pożegnali się z zespo-

łem, ale pamiątkowe zdjęcie oraz koszulki z dedykacjami dla Dziekanów pozostaną na długo w albumach oraz gablotach.

Zwieńczeniem pierwszej fazy wyjazdu było ognisko. Każdy szukał okazji, aby porozmawiać z Panią Prodziekan na mniej oficjalnym gruncie, co okazało się niezwykle proste dzięki otwartości i pozytywnemu nastawieniu dr Małgorzaty Kamienieckiej.

Kolejny dzień rozpoczął się od trudnej pobudki. Wszystko za sprawą niekończącej się imprezy integracyjnej, trwającej niemal do świtu. Jednakże gotowi i chętni do działania żacy stawili się na szkoleniach, które zostały świetnie przygotowane przez Aleksandrę Wasilewską oraz Kacpra Chmielowca – studentów WE UMCS. Dotyczyły aspektów miękkich – pracy w grupie oraz komunikacji. W każdym ze szkoleń aktywnie uczestniczyła Prodziekan, która dzięki doświadczeniu w pracy z młodzieżą udzielała cennych i praktycznych wskazówek. Szkolenia zostały ocenione bardzo wysoko przez uczestników, a zdobyta wiedza i umiejętności na pewno zaprocentują w przyszłości. Tuż po szkoleniach Pani dr Małgorzata Kamieniecka pożegnała uczestników, ale energia, którą zostawiła, udzielała się nam do ostatniego dnia.

Zgodnie z tradycją, „pierwszacy” musieli przejść chrzest. Organizatorzy zadbałi także i o ten element. Podchody wydały się idealnym rozwiązaniem. Skomplikowana trasa, trudne zadania, jedzenie pozbawione smaku – w pełni wprowadziły młodszych kolegów w szeregi studen-

tów. Impreza integracyjna, a przede wszystkim pierwszy śnieg i zabawa pod gołym niebem pozwoliły zapomnieć o nieprzyjemnościach z trasy podchodów. Mimo negatywnych skutków w postaci przeziębienia, nikt nie zapomni wspólnie odśpiewanego utworu „Last Christmas”.

Rozkład trzeciego dnia został nieco zmieniony ze względu na pogodę. Wypad do parku linowego musiał pozostać jedynie w sferze planów. Jednak zagospodarowanie czasu nie stanowiło żadnego problemu. Szkolenie przygotowane przez Przewodniczącą SSWE UMCS Tobiasza Kwita pt. „Zarządzanie projektem” miało na celu teoretyczne przygotowanie studentów do realizacji pierwszych poważniejszych zadań. „Pierwszacy” połączeni w grupy będą przez najbliższe tygodnie opracowywać projekty, których koordynatorami zostali członkowie Samorządu oraz kół naukowych.

Wyjazd chylił się ku końcowi, każdy z nieskrywanym smutkiem pakował rzeczy, by następnie udać się do autokaru i zachować w pamięci wspomnienia jednych z najwspanialszych dni podczas studiów.

Ankiety wypełnione przez uczestników wyjazdu dały jednoznaczną odpowiedź co do jego zasadności. Spotkanie zostało ocenione ze wszech miar pozytywnie. Pozwoliło młodym studentom bezboleśnie wkroczyć w nowe środowisko, pozyskać informację od bardziej doświadczonych kolegów, zawiązać nowe przyjaźnie oraz spotkać się z Władzami Uczelni. Było warto!

Ewelina Berlińska
I rok zarządzania, II st.

Fot. Kamil Lbik

Wspólne zdjęcie z Jarzębinami

AKADEMIA FINANSÓW OPEN FINANCE NA WYDZIALE EKONOMICZNYM UMCS

Począwszy od listopada 2012 r. została uruchomiona na Wydziale Ekonomicznym UMCS Akademia Finansów Open Finance. Przedsięwzięcie to ma charakter ścieżki edukacyjnej dla studentów wszystkich Wydziałów UMCS. Absolwenci Akademii otrzymają certyfikaty Open Finance, a najlepszym z nich zostanie zaproponowana praca.

Inicjatywa ta ma charakter pionierski i UMCS jest jednym z dwóch partnerów Open Finance w Polsce w zakresie tego typu współpracy. Więcej szczegółów na ten temat znajdą Państwo na stronie: www.kariera.open.pl.

Akademia Finansów Open Finance została utworzona w wyniku współpracy z otoczeniem Uniwersytetu, jaka jest prowadzona w ramach projektu pn. „Synergia – kształtowanie kompetencji studentów Wydziału Ekonomicznego UMCS poprzez zdobywanie wiedzy praktycznej”.

Bartłomiej Twarowski

INTENSYWNY KURS JĘZYKA POLSKIEGO (EILC) DLA STUDENTÓW PROGRAMU ERASMUS – LUBLIN 2012

W dniach 1–28 września 2012 r. w Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców UMCS odbyła się 7. edycja Intensywnego Kursu Języka Polskiego dla studentów programu Erasmus EILC 2012.

Przedsięwzięcie, dofinansowane ze środków unijnych w ramach programu „Uczenie się przez całe życie”, ma na celu przygotowanie studentów uczestniczących w wymianie międzynarodowej Erasmus do pobytu i studiów w różnych uczelniach polskich. W lubelskim EILC uczestniczyło 28 słuchaczy z 9 krajów (Turcji, Hiszpanii, Francji, Niemiec, Czech, Włoch, Węgier, Słowacji i Portugalii). Prawie połowa z nich pozostanie na semestr lub rok w Lublinie, w tym pięć osób na UMCS. Uczestnicy Kursu zostali przyjęci przez władze UMCS w osobie rektora Stanisława Michałowskiego i prorektora Barbary Hlibowickiej-Węglarz. Na spotkaniu rozmawiano m.in. na temat możliwości studiowania cudzoziemców na UMCS. Ze studentami spotkał się także dyrektor CJKP UMCS Jan Mazur, który opowiedział o działalności Centrum i gorąco zachęcał naszych gości do nauki języka polskiego i poznawania polskiej kultury. Studenci byli zachwyceni gorącym przyjęciem i życzliwością, z jaką spotkali się na naszym Uniwersytecie i w naszym mieście.

Program Kursu obejmował lektorat języka polskiego (80 godzin),

wykłady z historii Polski i kultury polskiej oraz liczne imprezy kulturalno-turystyczne. Zajęcia dydaktyczne odbywały się w dwóch grupach dla początkujących, a wykłady prowadzone były dla wszystkich studentów jednocześnie w języku angielskim. Słuchacze nabyli umiejętność posługiwania się językiem polskim w podstawowych sytuacjach komunikacyjnych: w sklepie, w kiosku, restauracji, u lekarza, w szkole i na uniwersytecie, na ulicy, w autobusie czy w urzędzie. Zapoznali się z najważniejszymi zagadnieniami z najnowszej historii Polski, przemianami polityczno-ekonomicznymi i kulturowymi po 1989 r., najważniejszymi postaciami z historii literatury i kultury polskiej oraz z polską kulturą popularną. Uczestniczyli także w zajęciach dodatkowych, obejmujących kulturę żywego słowa (naukę piosenek, wierszy i wybranych tańców polskich) oraz ćwiczenia fonetyczne. Dodatkowym elementem programu były prezentacje 10 filmów polskich, poprzedzone prelekcją na temat ich kontekstu historycznego, literackiego i artystycznego.

Program kulturalno-turystyczny kursu obejmował: zwiedzanie miasteczka akademickiego, centrum Lublina i Starego Miasta, wycieczki do Kozłówki, Kazimierza, Sandomierza, Zamościa i Zwierzyńca, koncert

Zespołu Tańca Ludowego UMCS i cztery koncerty w Filharmonii Lubelskiej, zwiedzanie muzeum na terenie byłego obozu koncentracyjnego na Majdanku oraz wizytę w Muzeum Wsi Lubelskiej i Ogrodzie Botanicznym UMCS.

Na zakończenie uczestnicy otrzymali zaświadczenia o ukończeniu kursu, certyfikaty ECTS i dyplomy. Ci, którzy wyjeżdżali z Lublina, z zalem żegnali się z niedawno poznanymi, a już tak bliskimi nauczycielami i kolegami. Obiecali, że będą nas odwiedzać w przyszłości. Ci, którzy zostali w UMCS, już uczestniczą w zajęciach na Wydziałach, a do CJKP przychodzą na kontynuację kursu języka polskiego. Mamy nadzieję, że ich pozytywne doświadczenia w Lublinie sprawią, iż zyskamy nowych ambasadorów języka i kultury polskiej, ale także naszego miasta i Uczelni.

A oto, co o Kursie powiedzieli sami studenci:

Christian (Czechy): Staying at Maria Curie-Skłodowska University in Lublin has been a worthwhile experience to me. It has really opened my mind to learning more about the Polish cultural background. The places visited myself forever remain worthwhile in my memory likewise the group of students I came in contact with. I am grateful to all the lecturers and other personnel who made the group stay at UMCS an exquisite success. Kisses to you all!!! Long live UMCS, Lublin!

Daniel (Hiszpania): The course was great and really intensive, but great! Our teachers were so patient with us! Thanks a lot!

Rita (Węgry): The course was absolutely great! So many different activities! We did not have even one day free! Thank you very much!

Wszystkim studentom Erasmus, a szczególnie gościom naszego Uniwersytetu, życzymy wielu sukcesów w życiu akademickim, naukowym i osobistym! Mamy nadzieję, że wywozisz z pobytu w CJKP UMCS w Lublinie dobre wspomnienia i będą w przyszłości wracać do naszego miasta.

Anna Dunin-Dudkowska

Uczestnicy konferencji

Fot. Agnieszka Kister

RACHUNKOWOŚĆ W TEORII I PRAKTYCE

W dniach 22–23 października 2012 r. w Sali Klubowej DS Femina odbyła się I Międzynarodowa Studencka Konferencja Naukowa „Rachunkowość w teorii i praktyce”. Wydarzenie to zostało przygotowane przez współpracujące ze sobą organizacje: grupę Rewident Koła Naukowego Ekonomistów oraz Studenckie Koło Naukowe Finansistów. W Konferencji udział wzięło ponad 50 studentów z wielu ośrodków akademickich z Polski i Ukrainy, w tym m.in.: z Politechniki Lwowskiej, Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, Wyższej Szkoły Bankowej w Gdańsku, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytetu Rzeszowskiego, Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Konferencję otworzyło wystąpienie dr. Mirosława Łobody, Prodziekana ds. Jakości Kształcenia Wydziału Ekonomicznego UMCS, w którym podkreślił ogromne znaczenie dodatkowych inicjatyw podejmowanych przez studentów, szczególnie w kontekście ich przyszłej kariery zawodowej. Słowa pochwały popłynęły również z ust Kierownika Zakładu Rachunkowości UMCS, dr. hab. Henryka Ronka, prof. nadzw.

Podczas konferencji przedstawiono 21 referatów prezentujących problemy współczesnej rachunkowości oraz problemy rodzące się na styku teorii i praktyki. Nagrodzono trzy najlepsze opracowania: pierwsze miejsce zajęło wystąpienie pt. „Bilansowe i po-

datkowe ujęcie kosztów reprezentacji i reklamy” Marty Jacak i Natalii Janisz z Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, drugie miejsce zajęła praca Katarzyny Kasperskiej i Beaty Lewickiej z UMCS „Usługi księgowe w Polsce – analiza rynku oraz ocena rozwiązań dostępnych dla MSP”, trzecim wyróżnionym referatem był „Benchmarking zewnętrzny jako narzędzie rachunkowości zarządczej” Dominiki Smoleń z Uniwersytetu Rzeszowskiego. Oceny referatów dokonały dr Małgorzata Kamieniecka oraz dr Agnieszka Kister, będące opiekunkami merytorycznymi wydarzenia. Konferencja została objęta patronatem honorowym Prezydenta Miasta Lublin oraz Wojewody Lubelskiego. Nagrody dla uczestników przekazały: redakcja miesięcznika „Rachunkowość”, Wydawnictwa Ekspert, PWE i Difin, szkoła językowa Profi-Lingua oraz Fantasy Park.

Podjęta inicjatywa stanowiła kontynuację zrealizowanej w ubiegłym roku ogólnopolskiej konferencji „Wybrane aspekty rachunkowości w praktyce”. Dzięki współpracy Zakładu Rachunkowości WE UMCS z Katedrą Rachunkowości i Analizy Politechniki Lwowskiej udało się podnieść rangę tego wydarzenia poprzez nadanie konferencji statusu międzynarodowej. Uwieńczeniem wysiłków prelegentów, tj. polskich i ukraińskich studentów, będzie publikacja monografii obejmującej przygotowane referaty.

Beata Lewicka

Fot. Piotr Katalski

Instalacja pierwszej stacji pomiarowej „Komanówka”

NAUKOWY OBÓZ SKNG UMCS W ROZTOCZAŃSKIM PARKU NARODOWYM

Pierwszym miejscem, do którego udaliśmy się po przyjeździe do Zwierzynicy, był Ośrodek Edukacyjno-Muzealny RPN. Dzięki uprzejmości Dyrekcji mogliśmy korzystać z rowerów, przy pomocy których dostaliśmy się do osady Komanówka – naszej bazy wypadowej w teren badań. Niedzielę zaczęliśmy od udziału w 7. Gwiaździstym Rajdzie Rowerowym – Wzgórze Polak, które było miejscem jednej z niewielu zwycięskich bitew powstania styczniowego. Wyjazd ten miał wymiar zarówno rekreacyjny, jak i zapoznawczy z roztoczańską przyrodą i pięknymi krajobrazami Roztocza Środkowego. Po powrocie z rajdu założyliśmy trzy punkty pomiarowe. W lesie jodłowym, bukowym oraz na polanie znalazły się urządzenia do pomiaru temperatury i wilgotności powietrza oraz temperatury gruntu. W poniedziałek rano odwiedziliśmy Stację Bazową Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego „Biały Słup” i zapoznaliśmy się z technikami pomiarowymi oraz z badaniami prowadzonymi przez pracowników stacji. Po krótkiej prezentacji wzięliśmy udział

Fot. Andrzej Gluza

Studenci przy Ośrodku Edukacyjno-Muzealnym RPN

w badaniach terenowych. Wtorek był dniem pomiarów patrolowych, przeprowadzanych na trasie Florianka – Zwierzyniec, które koncentrowały się na właściwościach fizycznych oraz jakości powietrza (temperatura, wilgotność, zawartość CO₂, wiatr etc.). Natomiast w środę obiektem naszych badań były warunki topoklimatyczne Bukowej Góry. Kolejny dzień wypełniły nam pomiary natężenia hałasu w pobliżu linii kolejowej oraz dróg różnej rangi w okolicach Zwierzynicy. W piątek wybraliśmy dość długą leśną trasę do Stawu Florianieckiego, by w różnych ciekach dopływających do stawu, mokradłach oraz w samym stawie zbadać właści-

wości fizykochemiczne wody. Natomiast po południu przeprowadziliśmy wstępne badania zmienności temperatury i wilgotności powietrza na pobliskim wzniesieniu, w zależności od wysokości n.p.m. i odległości od ściany lasu. Ostatniego dnia wstaliśmy bardzo wcześnie, by przed wyjazdem zdążyć jeszcze przeprowadzić dalszą część badań kartowania topoklimatycznego i posprzątać „Komanówkę”. Mimo, iż żał nam było opuszczać Roztocze i kończyć ten przyjemny oraz obfity w pomiary obóz, udaliśmy się do Zwierzynicy, pożegnać się z panem Dyrektorem RPN Tadeuszem Grabowskim.

Wstępne wyniki badań prowadzonych przez nas zostały zaprezentowane na VII Sympozjum Naukowym Meteorologia i Klimatologia w służbie rolnictwa i turystyki, Zamość – Łuck, 27–29 września 2012. Uczestnicy obozu serdecznie dziękują Dyrekcji i Pracownikom Roztoczańskiego Parku Narodowego za możliwość organizacji obozu naukowego oraz wszelką pomoc podczas naszego pobytu w Parku.

Joanna Lalak, Grzegorz Siwek,
Katarzyna Wróbel

Fot. Tomasz Tarczyński

Koło Amatorów Antyku w strojach z epoki

Fot. Tomasz Tarczyński

Elementy uzbrojenia żołnierzy starożytności zrekonstruowane przez studentów historii

Fot. Tomasz Tarczyński

Występ „Wyjazd królowej Bony”, przygotowany przez Studenckie Koło Historyków Satyryków UMCS

V DZIEŃ HISTORYKA

23 października 2012 r. odbyła się V edycja Dnia Historyka, imprezy przeznaczonej dla młodzieży Lubelszczyzny, celem zainteresowania jej historią i naszą Uczelnią.

Koordinatorem akcji był dr Marek Sioma. Chęć uczestnictwa zgłosiły 24 szkoły (organizatorzy spodziewali się ok. 500 uczniów). W tym roku zajęcia koncentrowały się wokół problematyki XX-wiecznej, szczególnie tej dotyczącej II wojny światowej. W zajęciach laboratoryjnych uczestniczyli pracownicy lubelskiego oddziału IPN, Fundacji Polsko-Niemieckie Pojednanie oraz Ośrodka Brama Grodzka – Teatr NN. Specjalną dyskusję interaktywną pod tytułem „Po co historia?” poprowadził dyrektor Instytutu Historii. Poprzednie edycje programu cieszyły się dużym zainteresowaniem, wiele szkół zamieściło na swoich stronach internetowych prezentacje poświęcone Dniowi Historyka. Aby to zainteresowanie podtrzymać, formuła imprezy zmienia się co roku.

Młodzieży zaoferowano na początek udział w trzech warsztatach tematycznych: „Rekonstrukcja przestrzeni historycznych na przykładzie dziejów Lublina”, „Straty osobowe w czasie I wojny światowej”, „Relacje świadków wydarzeń

jako metoda personifikacji historii na przykładzie wysiedleń Zamojszczyzny w latach 1942–1943”. Następnie można było uczestniczyć w pokazach studenckich kół naukowych działających w naszym Instytucie. Studenci pasjonaci prezentowali własnoręcznie zrobione repliki starożytnych ubrań, uzbrojenia, przedmiotów codziennego użytku. W największej auli Wydziału pokazywano multimedialną prezentację oferty programowej Instytutu Historii, urozmaiconą o występy „żołnierzy” armii fińskiej, przedstawienie satyryczne pt. „Wyjazd królowej Bony, czyli o historii niekonwencjonalnie” oraz konkurs wiedzy historycznej z nagrodami.

Wystarczyło spróbować przecisnąć się przez tłumy na korytarzach Wydziału Humanistycznego, by zrozumieć, że V edycja Dnia Historyka zakończyła się sukcesem. Relacje na ten temat można było zobaczyć i usłyszeć w lubelskiej telewizji i radiu. Organizatorom pogratulował inicjatywy Prezydent RP Bronisław Komorowski.

Dyrektor IH dr hab. Dariusz Słapek podziękował historykom tymi słowami:

„Organizowany przez IH UMCS w dniu 23 października Dzień Historyka stał się z pewnością nie tylko probierzem i miarą zainteresowania przeszłością ze strony zwłaszcza młodzieży szkolnej z całej niemal Lubelszczyzny. Kolejną, piątą edycję tej wpisanej już w pewną tradycję Instytutu Historii imprezę traktować należy również jako swego rodzaju papierak lakmusowy skali zaangażowania i aktywności naszych studentów.

Miriady młodzieży w gmachu Nowej Humanistyki naocznie dowiodły, że żacy historycy (szczególnie członkowie wielu kół naukowych, prawdziwi pasjonaci i amatorzy muzyki Klio) chwalebnie zdali egzamin z empatii i synergii. Pozostaje mi jedynie z ogromną przyjemnością i szczerą wiarą w powodzenie innych, podobnych w charakterze przedsięwzięć w przyszłości, złożyć wszystkim studentom historii, wspomagającym ideę otwarcia Instytutu na zewnątrz, serdeczne podziękowania!”.

A. K.

DZIEJE INSTYTUTU GEOGRAFICZNEGO W UNIWERSYTECIE LWOWSKIM W LATACH 1883–1939

Kilka ostatnich lat poświęciłem między innymi na studiowanie literatury związanej z Kresami Wschodnimi, a szczególnie ze Lwowem. Były to pozycje dawne i współczesne o charakterze naukowym, literackim i pamiątkarskim. Ta wiedza, pasjonująca sama w sobie, była mi niezbędna podczas pisania dwu powieści związanych z Wołyniem, Podolem i Lwowem, tj. „Dwunaste skrzypce” (2011) i „Oczy ikony” (2012). Dlatego trudno się dziwić, że gdy natrafiłem na bardzo interesującą monografię naukową, powstałą w środowisku naszego Uniwersytetu, natychmiast zagłębiłem się w studiach tam zawartych, mimo że jest to dzieło związane z historią geografii.

Nie jestem przyrodnikiem, a humanistą-psychologiem, tym niemniej zawartość treściowa pracy, styl przekazu informacji, dojrzała forma języka sprawiły, że dzieło dr Krystyny Harasimiuk „Dzieje Instytutu Geograficznego w Uniwersytecie Lwowskim w latach 1883–1939” (Wyd. UJ) czytałem z wielkim zainteresowaniem.

Każdy czytelnik traktujący poważnie zapoznanie się z książką, a więc taki, co to nie kartkuje jej po bieżnie, a studiuje, wchłania i wartościuje poszczególne jej warstwy, pyta na wstępie, a głównie gdy przeczyta ostatnią stronę: „O czym jest ta książka? Czy zapowiadane treści w spisie, w subiektywnym odbiorze czytelnika zostały wyczerpane? O czym jest ta monografia?”. Autorka oparła dzieje Instytutu Geograficznego we Lwowie (czyli 56 lat jego działalności) na szerokiej i pogłębionej płaszczyźnie kul-

turowej wschodniej Galicji. Rozdział pierwszy to „Lwów w dziejach kultury i nauki polskiej”. Jest to synteza rozwoju myśli intelektualnych od czasu renesansu, w tym szczególnym miejscu Europy, jakim był polski Lwów, rozwijający się na pograniczu kilku kultur, Lwów traktowany jako społeczność ludzka kreatywna i tolerancyjna. W tym miejscu Autorka ukazuje specyfikę lwowskiej szkoły filozoficznej, swoistość kulturową środowisk naukowych i artystycznych, mentalność Lwowiaków z ich otwartością, poczuciem realizmu i komizmu. Na takim podłożu zrodziła się lwowska szkoła nauk przyrodniczych, a w tym Instytut Geograficzny kierowany przez prof. Antoniego Rehmana, a następnie przez prof. Eugeniusza Romera (Instytut Kartograficzny w symbiozie z Instytutem Geograficznym Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie).

Autorka przyjmuje bardzo konsekwentny klucz przekazu wiedzy –

są to idee i wartości (w tym wartości patriotyczne jako siły sprawcze), podejmowane problemy naukowe, mistrzowie, uczniowie i następcy, struktura organizacyjna ośrodków, dorobek naukowy, działalność wydawnicza, nowe problemy i nowatorstwo o cechach generatywnych promieniujące ideami twórczymi nie tylko po likwidacji środowiska, ale po roku 1944 i do okresu obecnego.

Niezmiernie ważną cechą tego opracowania jest ukazanie głównych mistrzów (w szczególności A. Rehmana i E. Romera) jako ludzi z krwi i kości, stymulowanych w twórczości naukowej i działalności organizacyjnej właściwościami swojej osobowości i tożsamości, systemem wartości, zdolnościami do przełamywania trudności, w czasie zaboru austriackiego i trudnych materialnie latach międzywojennych.

Podsumowaniem dorobku Instytutu Geograficznego są główne problemy badawcze, metodologia badań, a w szczególności potencjał ludzki, ludzie, którzy zasilili po opuszczeniu Lwowa geograficzne ośrodki we Wrocławiu, Krakowie i Poznaniu. Mimo dziejowej tragedii polskiego Lwowa, ten dorobek stał się nicią przewodnią i ciągłością myśli przewodniej przyrodników w czasach, gdy Lwów przestał być tamtym Lwowem, bo zmienili się jego mieszkańcy z całym bogactwem kulturowym, kształtowanym przez wieki.

Na koniec muszę dodać, że cała monografia pisana jest pięknym, dojrzałym poznawczo językiem, stylem zwartym i syntetycznym. Oparta jest na bardzo bogatym piśmiennictwie naukowym (nie tylko geograficznym). Przyjęta metodologia rozważań, generalizacji i konkretyzacji myśli jest bardzo konsekwentna, daje czytelnikowi okazję do refleksji. Autorka nie narzuca swojego zdania nawet w końcowym podsumowaniu. Jest to także dzieło o wartościach patriotycznych, ale zobiektywizowane i pozbawione jednostronności ocen.

**Prof. dr hab.
Stanisław Leon Popek**

JOSEPH CONRAD AND THE ORIENT

Joseph Conrad and the Orient to 21. już tom serii wydawniczej *Conrad: Eastern and Western Perspectives*, wydawanej pod redakcją naukową prof. dr. hab. Wiesława Krajki, kierownika Zakładu Studiów Conradoznawczych UMCS. Zredagowana przez Amara Acheraïou i Nursel İçöz monografia jest zbiorem artykułów omawiających twórczość Josepha Conrada w kontekście jej związków z kulturą Wschodu. Krytycznej analizie poddany został tu szereg „egzotycznych” tekstów pisarza, poczynając od jego piśarskiego debiutu, *Szaleństwa Alamyera*, poprzez tzw. trylogię malajską, *Jądra ciemności*, *Lorda Jima*, *Zwycięstwo*, skończywszy zaś na *Ocaleniu*.

Większość zawartych w zbiorze artykułów jest osadzona w teorii postkolonialnej. Problemem geopolityki Wschodu w odniesieniu do ideologii imperializmu zajmuje się Amar Acheraïou („Joseph Conrad’s Eastern Geopolitics: Trade and Imperialism”). Omawiając społeczność chińskich emigrantów w prozie Conrada, Terry Collins i Ira Raja rozstrzygają na korzyść pisarza kontrowersyjną kwestię jego rzekomego eurocentryzmu i rasizmu („Conrad’s Chinese: Orientalism, Eurocentrism, Racism”). Postkolonialne pojęcie inności (ang. *alterity*) to przedmiot rozważań Harry’ego Sewlalla („A Story of a Magnificent Savage”: Interrogating Alterity in »Karain: A Memory«”) oraz Davida Tenenbauma („The Continental Divide: Ethics and Alterity in Conrad’s Lingard Trilogy”). Mowie i milczeniu mieszkańców Orientu poświęcony jest artykuł Margaret J-M Sönmez („The Speech and Silences of Orientals In Conrad’s Malay Novels”). Do koncepcji pragnienia okcydentalnego odwołują się prace Tamary Wagner („The Ends of Occidental Desire in Conrad’s »Malay« Novels...”) oraz Alexii Hannis („Orienting Desire in

Joseph Conrad’s *Almayer’s Folly* and *An Outcast of the Islands*”). Z kolei problem konfrontacji kultur Zachodu i Wschodu w utworze *Ocalenie* porusza Yannick Le Boulicaut („Crossing Cultural Lines in *The Rescue*”).

Niemniej jednak we wspomnianym tomie znaleźć można również prace korzystające z metodologii wpływoologicznej i komparatystycznej, a także jeden artykuł zawierający refleksje na temat reakcji na dzieła Conrada wśród studentów uniwersytetu. Ted Billy wskazuje na związki twórczości pisarza z filozofią Orientu, zwłaszcza z buddyzmem i hinduizmem („*Almayer’s Folly* and *Victory*: Conrad’s Affinity with Asian Religions”). Russell Ford przeprowadza porównawczą analizę *Jądra ciemności* i powieści Tayeba Saliha *A Season of Migration to the North* („Migratory Rhetorics: Conrad, Salih and the Limits of Culture”). Filmowa adaptacja powieści *Lord Jim* w reżyserii Richarda Brooksa jest tematem artykułu Laëtiti Crémoney „Screening Decolonization: Richard Brook’s *Lord Jim*”. Zbiór zamyka esej Lawrence’a Ware’a „To the Coverted”, w którym autor zauważa, iż akademicka dyskusja o Conradzie, jaką prowadzi z pochodzącymi z różnych kręgów kulturowych studentami nie tylko przybliżyła im twórczość autora *Lorda Jima*, lecz jest także inspiracją do „głębokich rozważań natury etycznej”.

Jak pisze we wstępie Amar Acheraïou, „*Joseph Conrad and the Orient* to pierwsze obszerne studium, które w dogłębny sposób zajmuje się conradowską percepcją i przedstawieniem Orientu w jego prozie malajskiej”. Jako kolejna cenna pozycja w dorobku światowej conradystyki, książka ta powinna również zainteresować polskich czytelników, zaznajomionych głównie z polskimi i wschodnioeuropejskimi kontekstami prozy pisarza.

Wojciech Kozak

KOMUNIKACJA NIEWERBALNA. PŁEĆ I KULTURA

W październiku bieżącego roku w Wydawnictwie UMCS ukazała się książka „Komunikacja niewerbalna. Płeć i kultura. Wybór zagadnień” autorstwa pracowników dwóch zaprzyjaźnionych Instytutów: dr Ewy Gałążewskiej (Zakład Kultury Polskiej, Instytut Kulturoznawstwa) i dr Urszuli Kusio (Zakład Socjologii Kultury i Wychowania, Instytut Socjologii). Najlepszą rekomendacją książki są słowa recenzenta – prof. dr. hab. Wojciecha Józefa Burszty:

„To wzorcowa książka porządkująca stan wiedzy na temat komunikacji niewerbalnej, uwzględniająca różnice wiążące się ze statusem płci (biologicznej i kulturowej w równej mierze) z jednej strony, a z drugiej pokazująca niejako codzienność interakcyjną naszych spotkań z odmiennością kulturową, codzienność, w ramach której zwykle nie zdajemy sobie sprawy z konsekwencji własnych zachowań, uważanych spontanicznie za zrozumiałe i oczywiste. Książkę można polecić jako opracowanie o wyjątkowych walorach poznawczych i edukacyjnych – jasne, napisane precyzyjnym językiem (i także skonstruowane), zachęcające do refleksji nad niejawnymi aspektami codzienności kontaktów międzyludzkich, kompetentne i otwierające perspektywę dalszych badań. Będzie to podstawowa lektura na wszystkich kierunkach studiów humanistycznych i społecznych, a ma szansę stać się książką czytaną przez tych wszystkich, którzy mają świadomość, że różnica kulturowa nie jest jedynie pustym hasłem”.

Książka składa się z dwóch zasadniczych części: „Komunikacja niewerbalna w aspekcie płci” (dr Ewa Gałążewska) i „Komunikacja niewerbalna w aspekcie międzykulturowym” (dr Urszula Kusio). Jak we Wprowadzeniu piszą autorki książki, część pierwsza ma charakter teoretyczny, przedstawia charakterystykę poszczególnych dziedzin komunikacji niewerbalnej oraz różnice w komunikacji niewerbalnej między kobietami i mężczyznami. Część druga poświęcona jest komunikacji niewerbalnej w kontekście kontaktów międzykulturowych. Książka jest ważną pozycją w kanonie lektur kulturoznawców, socjologów, językoznawców.

MW

REPRINT KSIĄŻKI MAJERA BAŁABANA „ŻYDOWSKIE MIASTO W LUBLINIE”

Majer Bałaban, polski historyk żydowskiego pochodzenia, zawitał do Lublina w 1915 r. Jako rabin wojskowy w armii austriackiej miał pośredniczyć między zaborcą a ludnością żydowską. Owocem pobytu Bałabana w Lublinie był wydany w 1919 r. w Jüdischer Verlag w Berlinie niezwykle przewodnik *Die Judenstadt von Lublin*. Pięknie ozdobiony rysunkami architekta Karla Richarda Henkera oprowadzał nie tylko po konkretnej dzielnicy żydowskiej miasta, ale też po historii Żydów w Rzeczypospolitej Polskiej.

Zniszczenie przez Niemców dzielnicy żydowskiej i eksterminacja ludności żydowskiej nadały książce charakter niepowtarzalnego dokumentu, pozwalającego na rekonstrukcję „umarłego miasta” i na przywrócenie pamięci o żydowskim Lublinie oraz

wielowiekowym sąsiedztwie. Polski przekład książki ukazał się dopiero w 1991 r., co wiele mówi o polityce przemilczania żydowskiej obecności i tradycji w PRL. Autorem przekładu jest Jan Doktor, obecnie pracownik Żydowskiego Instytutu Historycznego w Warszawie.

25 września 2012 r. w Ośrodku Brama Grodzka – Teatr NN odbyła się uroczysta promocja reprintu wydawnego w dwóch językach: niemieckim i polskim.

Książkę zredagowali prof. Hartmut Eggert, emerytowany pracownik Wolnego Uniwersytetu w Berlinie i prof. Janusz Golec, dyrektor Instytutu Germanistyki i Lingwistyki Stosowanej UMCS. Prof. Eggert, autor posłowa do książki, opowiedział

o jej losach. Możliwość wydania tej właśnie książki była dla wzruszonego profesora honorowego UMCS ukoronowaniem współpracy nawiązanej między uczelniami na początku lat 90. i przyjaźni między Instytutami Germanistyki.

Opublikowany w 70. rocznicę likwidacji lubelskiego getta przewodnik historyczny pozwala odtworzyć dawną topografię miasta. Wiele z opisanych miejsc istnieje już tylko na łamach książki.

Wydawcy traktują reprint jako ważny element służący przywracaniu pamięci kulturowej i ożywianiu historii miejsca.

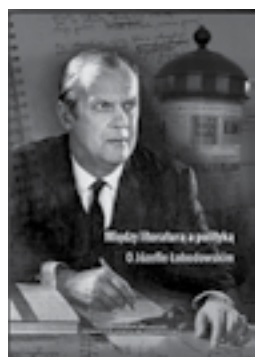
Wydanie książki było dofinansowane ze środków Wydziału Humanistycznego UMCS.

Anna Pastuszka

PROMOCJA KSIĄŻKI „MIĘDZY LITERATURĄ A POLITYKĄ. O JÓZEFIE ŁOBODOWSKIM”

W czwartek 25 października 2012 r. w siedzibie Muzeum Literackiego im. J. Czechowicza w Lublinie odbyła się promocja książki „Między literaturą a polityką. O Józefie Łobodowskim” pod redakcją Ludmiły Siryk i Ewy Łoś. Tom studiów wydany przez Wydawnictwo UMCS jest pokłosiem sesji naukowej, która odbyła się w dniach 22–23 października 2009 r. w setną rocznicę urodzin pisarza.

W promocji udział wzięli m.in. Dyrektor Instytutu Filologii Słowiańskiej Feliks Czyżewski, Dyrektor Muzeum Lubelskiego Zygmunt Nasalski, Andrzej Paluchowski, były Dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej KUL, Anna Nasalska z Instytut Filologii

Polskiej UMCS oraz Ewa Tomanek, przedstawicielka rodziny pisarza.

Prezentowana praca ma charakter interdyscyplinarny i międzynarodowy. Wśród autorów znaleźli się literaturoznawcy, historycy, bibliotekarze, muzealnicy, tłumacze z Polski, Ukrainy, Hiszpanii i Kanady.

Książka przedstawia rozmaite aspekty i nowe interpretacje twórczości pisarza. Część badań dotyczy źródeł archiwalnych, niepublikowanych notatek i korespondencji autora od niedawna dostępnych w lubelskich zbiorach muzealnych.

Józef Łobodowski, uważany za jednego z twórców awangardy lubelskiej, ponad 80 lat temu rozpoczął swoją działalność literacką

i publicystyczną w Lublinie. W świadomości czytelnika istnieje jako autor zbiorów poezji, m.in. „Rozmowy z ojczyzną”, „Modlitwa na wojnę”, „Złota Hramota”, „Rachunek sumienia”, „Dwie książki”, „Pamięci Sulamity”. W jego dorobku literackim ogromne znaczenie miały wówki Lublina i Lubelszczyzny oraz przekłady utworów ukraińskich i rosyjskich na język polski. Kojarzy się przede wszystkim, jako piewca Ukrainy, oddany sprawie dialogu polsko-ukraińskiego.

Publikacja jest próbą scalenia spuścizny Łobodowskiego, ukazania jej wielowymiarowości i określenia roli pisarza w budowaniu porozumienia między narodami. Dzięki temu doskonale wpisuje się w obchodzony w tym roku jubileusz 20-lecia Zakładu Filologii Ukraińskiej UMCS.

Anna Choma-Suwała

POWRÓT „SREBRNEGO KONIA”

Organizatorzy wystaw podsumowujących znaczącą część lubelskiego projektu o polskich i niemieckich zainteresowaniach archeologią południowej Rosji i terenów Kaukazu¹ ogłosili, że tyle efektowna, co kosztowna prezentacja skarbów znad Morza Czarnego kończy swój żywot wraz z zamknięciem ekspozycji w Muzeum im ks. St. Staszica w Hrubieszowie. Zredagowana i wydrukowana w Lublinie monografia zrobiła swoimi 550 stronami ogromne wrażenie², a środowiska naukowe uznały ten tom za jedno z najważniejszych wydarzeń na naukowym rynku ostatnich lat. Na tyle znaczące, że dwie lubelskie autorki tego tomu uzyskały od prestiżowego „Acta Praehistorica et Archaeologica” prośby o zamieszczenie na jego łamach poszerzonych studiów na opracowywane przez siebie tematy³. Zabytki wróciły do macierzystych kolekcji, pięknie odrestaurowane, z nadzieją na kolejne prezentacje przy innych okazjach.

Wtedy to pojawiła się prośba Muzeum Archeologicznego w Poznaniu, placówki niezwykle ważnej nie tylko na muzealnej mapie Polski, ale również z racji działalności naukowej. No i z jego powstaniem oraz długimi latami funkcjonowania związana jest postać ojca nowoczesnej polskiej archeologii – prof. Józefa Kostrzewskiego, współtwórcy Uniwersytetu Poznańskiego.

Takim prośbom się po prostu nie odmawia. Zarówno Kulturzentrum Weserrenaissance Schloss Bevern (miejsce pierwszej prezentacji projektu), jak i Museum für Vor- und Frühgeschichte z Berlina oraz Muzeum im ks. Stanisława Staszica z Hrubieszowa nie trzeba było do tego pomysłu długo namawiać, a ostatnia z placówek zaoferowała również polski etalaz ekspozycji, przechowywany tam z dumą, na pamiętkę

nieziemskiego wprost wydarzenia.

Zmobilizowały się również muzea użyczające swoich kolekcji: Muzeum Archeologiczne w Krakowie i przede wszystkim Państwowe Muzeum Archeologiczne w Warszawie. Na zaproszenie innych nie starczyło po prostu środków.

Tym oto sposobem „Srebrny koń” z przepięknej srebrno-złotej falery, będącej symbolem wystaw, jeszcze raz przygalał do Polski. W dniu 18 października 2012 r. otwarto w Poznaniu czwartą wersję wystawy – najskromniejszą, ale zaprojektowaną z niezwykłą starannością i pietyzmem. Jej nowa formuła była tak odmienna od poprzednich wersji, że „stare” zabytki oglądało się jak „nowe”. Nie było tłumów, jak na poprzednich inauguracjach, ale około setki zebranych osób zgodnie stwierdziło, że pomysł zrodzony w Lublinie jest rzeczywiście świetny, natomiast

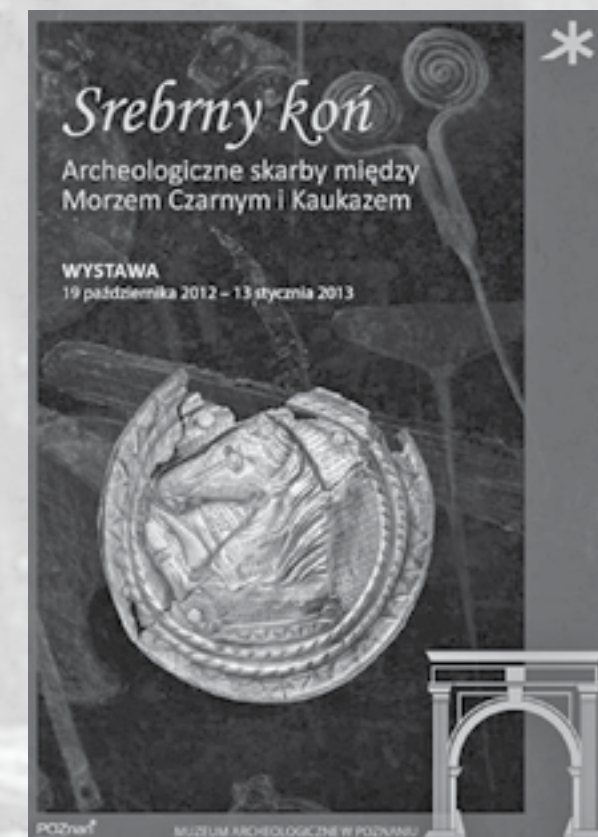
stare, „zakurzone”, często zapomniane kolekcje działają na naukową wyobraźnię z niemiecką siłą, jak te najnowsze odkrycia wykopaliskowe.

Dla mnie poznańska prezentacja projektu ma jeszcze jeden walor, sentymentalny. Moja historia zatoczyła koło i oto w mateczniku, z którego wyjechałem przed dziesiątkami lat do Lublina, mogłem osobiście zademonstrować, że nie zapominałem o tradycji naukowej szkoły poznańskiej.

Mam nadzieję, że wartość polsko-niemieckiego projektu poznaniacy docenią, odwiedzając licznie prezentację wydobytych z zapomnienia skarbów i historie życia wspaniałych archeologów i kolekcjonerów przełomu XIX i XX w.

Swoją drogą – cieszy niezmiernie żywotność owoców międzynarodowych projektów realizowanych przez Instytut Archeologii UMCS.

Andrzej Kokowski

1. A. Kokowski, „Na srebrnym koniu” do Hrubieszowa!, „Archeologia Żywa”, Nr 2 (54):2011, s. 3, 60–63; tenże – „Srebrny koń” galopuje do Hrubieszowa, „Wiadomości Uniwersyteckie”, Nr 3–4 (172–173), s. 35.

2. A. Kokowski, M. Wemhoff (red.) *Na srebrnym koniu – Das silberne Pferd. Archeologische Schätze znad Morza czarnego i z Kaukazu – Archäologische Schätze zwischen Schwarzem Meer und Kaukasus*, Lublin 2011.

3. E. Kokowska-Guz, *Der Gagat – das schwarze Gold der Antike. Zu einigen Perlenfunden im Berliner Museum für Vor- und Frühgeschichte*, „Acta Praehistorica et Archaeologica”, Bd. 44:2012; M. Gładysz-Juścińska, *Zwei „magische Funde“ aus Kerč auf der Krim*, „Acta Praehistorica et Archaeologica”, Bd. 44:2012.

WYSTAWA MALARSTWA „ABSOLWENCI” W GALERII ZAJEJDNIA

Jakub Ciężki,
Rusztowanie III
(emalia akrylowa – akryl –
olej na płótnie,
150 × 200 cm, 2010)

Wydział Artystyczny zainicjował obchody 40-lecia istnienia kierunków artystycznych na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej, otwierając podwoje Galerii Zajejdnia dla wystawy malarstwa zatytułowanej „Absolwenci”. Jest to pierwsza spośród siedmiu, zaplanowanych na cały rok akademicki 2012/2013, odsłon ukazujących dyscypliny kształcenia artystycznego prowadzone obecnie w Instytucie Sztuk Pięknych. Podczas kolejnych spotkań będzie można oglądać: grafikę warsztatową i grafikę projektową, rzeźbę i ceramikę, prace z obszaru sztuki intermedialnej i fotografii artystycznej oraz tzw.

sztukę mediów cyfrowych. W ten sposób zaprezentowane zostanie spektrum artystycznego kształcenia, a zarazem bogactwo form współczesnych sztuk wizualnych.

Podczas pierwszej prezentacji oglądać można prace malarskie 14 absolwentów ISP, spośród których czterech jest zatrudnionych w macierzystej Uczelni. Zamysłem kuratora wystawy dr. hab. Sławomira Tomana było przedstawienie osiągnięć artystycznych adeptów Uczelni po 2000 r. oraz efektów dydaktycznych kadry nauczającej malarstwa przez pryzmat dokonań ich uczniów. Trzeba przyznać, że przedsięwzięcie to w pełni się udało. Wystawa okazała się cenną sposobnością do spotkania nauczycieli i uczniów, absolwentów i studentów wokół zagadnień, jakie niesie ze sobą dzisiejsze malarstwo, oraz postawiła ważne pytania nie tylko o kondycję współczesnego malarstwa, ale także o ścieżki kariery zawodowej absolwentów.

Ukazując różnorodne formy malarstwa, wystawa dowiodła niedogmatycznego, otwartego podejścia do tej dyscypliny artystycznej wśród

przedstawicieli młodego pokolenia. Obok obrazów, które można określić jako figuratywne (Marcin Łukasiewicz, Wioletta Głowacka), pojawiły się prace z nurtu sztuki zaangażowanej oraz obiekty malarskie odsyłające do tradycji unizmu Strzebińskiego i medytacyjnego charakteru pracy malarza (Piotr Korol). Obok pojedynczych obrazów danego twórcy (np. Jakub Ciężki, Anna Barańska), wystawa zgromadziła cykle kilku prac, układające się w narracyjną lub kompozycyjną całość (np. Kamil Stańczak, Robert Miedziocha). Zaskoczył natomiast brak rozwiązań przywodzących na myśl czyste formuły abstrakcyjne, chyba że za takowe uznać zespół prac operujących estetyką

gier z telefonów komórkowych Pawła Pogorzelskiego – obiektów o zróżnicowanych kształtach i intensywnych kolorach, które tworzą na powierzchni „obrazu” sekwencje powiększonych pikseli, czyli swoiste układy skomponowane z figur geometrycznych. W niektórych pracach dostrzegalna jest inspiracja fotografią prasową (Paulina Sadowska), w innych – raczej skupiony, plasujący się w nurcie „zmęczonych rzeczywistością”, styl tajemniczej figuracji (Anna Barańska).

Generalnie, z ekspozycji wynika, że młodzi artyści wolą dziś posługiwać się formułą przedstawiającą. Jednak często treść obrazów jest zakamuflowana, ukryta za zasłoną wygłądów w postaci autokomentarza albo własnych, bardzo subiektywnych przemyśleń, które stanowią dopełnienie warstwy wizualnej. Znając je i patrząc na obrazy, widz dostrzega pewną nutę krytyczną wobec świata, innym razem – ironiczną niezgodę na zastany porządek.

W zaprezentowanych pracach malarzskich widać dobrze opanowany warsztat rysunkowy – tradycyjne podłoże sztuki pędzla, stanowiące fundament malarskiego *métier*. Ale

jest też praca Flory Nastaj, przyciągająca oko kaskadą intensywnych barw. Na swój sposób wyróżnia się monochromatyczna precyzyjna kompozycja Jakuba Ciężkiego, absolwenta i zarazem nauczyciela w ISP. Jego konsekwentne, wystudiowane malarstwo detali (metalowych krat, rusztowań czy drabinek) zostało dostrzeżone ostatnio w kraju przyznaniem Grand Prix w prestiżowym konkursie 40. Biennale Malarstwa Bielska Jesień 2011. Inny uczestnik wystawy, Maksymilian Cieślak, absolwent ISP z 2007 r., jest z kolei laureatem cennej nagrody w konkursie o zasięgu międzynarodowym – Henkel Art Award za rok 2010. Artysta uprawia malarstwo i film artystyczny, a jego obecność w gronie uczestników wystawy „Absolwenci” potwierdza, że młodzi twórcy z lubelskiej uczelni z powodzeniem konkurują z adeptami innych szkół artystycznych.

Malarstwo jest samodzielnym kierunkiem artystycznym prowadzonym na UMCS od 2001 r. Początki jego nauczania sięgają jednak lat 70. XX w. Wśród profesorów prowadzących zajęcia z malarstwa w przeszłości byli artyści z Krakowa i Warszawy, m.in. Jerzy Wroński, Ryszard Winiarski i Bronisław Kierzkowski. Obecnie zajęcia prowadzone są w dwóch Zakładach Malarstwa, których kierownikami są prof. Walenty Wróblewski i prof. Tomasz Zawadzki, oraz w dwóch Zakładach Malarstwa i Rysunku. Kierują nimi: prof. Stanisław Żukowski i prof. Jacek Wojciechowski.

Galeria Zajejdnia (ulokowana nieopodal WA, na terenie MPK, brama wejściowa od ul. Nałęczowskiej) została założona w grudniu 2010 r. z inicjatywy ówczesnego dyrektora ISP, a obecnie Dziekana Wydziału Artystycznego, prof. Artura Popka. Dotychczas odbyło się w niej kilkanaście wystaw prezentujących różnorodne formy sztuki współczesnej oraz liczne spotkania z artystami. Przestrzeń Galerii służy też studentom jako nieocenione miejsce nabywania praktyki wystawienniczej.

Piotr Majewski

KONCERT ZESPOŁU TAŃCA LUDOWEGO UMCS W CJKP

10 października 2012 r. w Auli Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców UMCS odbył się wyjątkowy koncert polskich pieśni ludowych i narodowych w wykonaniu Zespołu Tańca Ludowego UMCS pod dyktando Stanisława i Lecha Leszczyńskich. W murach CJKP zabrzmiał „Hymn Polonii”, a następnie polskie pieśni narodowe, wiązanka pieśni kresowych oraz pieśni ludowe z różnych regionów naszego kraju, a wśród nich „Biłgorajska ziemia”, dedykowana Dyrektorowi Centrum prof. Janowi Mazurowi. Obok utworów wykonanych przez chór i solistki przy akompaniamencie kapeli, wystąpili soliści – tancerze, którzy na scenie Auli CJKP zatańczyli m.in. ognistego mazura, krakowiaka, oberka i kujawiaka. Słuchacze podziwiali piękne stroje tancerzy, pochodzące z różnych epok i regionów naszego kraju. Na koniec wszyscy odśpiewali hymn Unii Europejskiej „Oda do radości”.

Koncert adresowany był do zagranicznych studentów CJKP, którzy w ramach swoich studiów w Polsce zapoznają się z polską kulturą, zwyczajami i tradycjami. Występ okazał się ogromnym sukcesem i spotkał się z wielkim aplauzem

widowni. Wielu z naszych studentów po raz pierwszy zetknęło się z polską kulturą na żywo i było to dla nich wyjątkowo wzruszające przeżycie. Należy dodać, że Zespół Tańca Ludowego UMCS od lat współpracuje z CJKP UMCS i już wielokrotnie przygotowywał koncerty dla naszych studentów, głównie uczestników kursów Lata Polonijnego. Mamy nadzieję, że to nie ostatni koncert dla naszych słuchaczy. Cieszymy się, że organizując to spotkanie, mogliśmy dostarczyć tak głębokich przeżyć i sprawić tak wiele radości zarówno pracownikom CJKP, jak też młodzieży polskiej ze Wschodu i cudzoziemcom z Zachodu.

Anna Dunin-Dudkowska

Wystawa na Wydziale Politologii

„MARIA SKŁODOWSKA-CURIE W SŁUŻBIE NAUKI WCZORAJ I DZIŚ”

– WYSTAWA NA WYDZIALE POLITOLOGII

3 października 2012 r. na Wydziale Politologii została otwarta wystawa poświęcona najwybitniejszej polskiej uczzonej – Marii Curie-Skłodowskiej. Ekspozycję otworzył prof. dr hab. Grzegorz Janusz, dziekan Wydziału Politologii. Towarzyszyły mu panie prodziekan Wydziału – prof. dr hab. Maria Marczevska-Rytka oraz prof. dr hab. Iwona Hofman, inicjatorka zaprezentowania ekspozycji w Lublinie.

Wystawa pt. „Maria Skłodowska-Curie w służbie nauki wczoraj i dziś” była wcześniej prezentowana w siedzibie Parlamentu Europejskiego w Brukseli w stulecie przyznania naszej uczzonej Nagrody Nobla. Inicjatywa jest hołdem złożonym tej niezwyklej Polce oraz okazją do zaprezentowania na forum europejskim jej biografii oraz wkładu w naukę w dziedzinach fizyki, chemii i medycyny na przestrzeni ostatnich 100 lat. Wydarzenie było wynikiem współpracy pomiędzy eurodeputowaną Jolantą Hibner i Komisją Europejską. W organizację ekspozycji włączył się unit Komisji – Marie Curie Actions.

Ekspozycja składa się z części biograficznej i naukowej, które mają formę tradycyjnych plansz w oryginalnej oprawie prac znanego rysownika Rafała Roskowińskiego,

oraz z multimedialnych prezentacji w technologii rozszerzonej rzeczywistości (*augmented reality*). Część biograficzna to przede wszystkim cytaty z listów i notatek samej Noblistki oraz z biografii autorstwa jej córki, Ewy Curie. Część naukowa to plany ukazujące współczesne zastosowania odkryć Marii Skłodowskiej-Curie w fizyce, chemii i medycynie.

Wystawę można było oglądać w siedzibie Parlamentu Europejskiego w Brukseli w dniach 4–6 października 2011 r. Następnie była prezentowana w budynku Rady Europy w Luksemburgu (8–28.10.2011), po czym wróciła do kraju. Gościła na Politechnice Warszawskiej (28.11 – 18.12.2011), Warszawskim Uniwersytecie Medycznym (22.12.2011 – 27.01.2012), Uniwersytecie Zielonogórskim (5.03 – 5.04.2012), w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Oświęcimiu (21.05 – 16.06.2012) oraz w Miejskim Ośrodku Kultury w Siedlcach (20.06 – 30.08.2012).

Otwarta na początku października wystawa spotkała się z dużym zainteresowaniem studentów oraz pracowników naszego Uniwersytetu. Była także okazją do przywitania studentów pierwszego roku. Prof. dr hab. Iwona Hofman, prodziekan ds. studenckich Wydziału Politologii, podczas inauguracji ekspozycji mówiła, dlaczego warto przypomnieć sylwetkę Patronki Uczelni: „Wystawa poświęcona najwybitniejszej polskiej uczzonej była prezentowana w siedzibie Parlamentu Europejskiego w Brukseli w ubiegłym roku, w stulecie przyznania jej Nagrody Nobla. Ekspozycja pokazuje życie zawodowe i prywatne noblistki. Najciekawsze są jej listy i pamiętniki, dzięki którym widzimy kobietę, która wychowuje dzieci, ale też ciągle pracuje naukowo”.

Dodać należy, że prowadzone są rozmowy dotyczące stałej ekspozycji wystawy w gmachu Biblioteki Głównej UMCS.

Wojciech Maguś

Wystawa na Wydziale Politologii

Warsztaty, projekcje filmowe, wystawa fotograficzna, pokaz tańca i mody afrykańskiej oraz koncerty to tylko niektóre z atrakcji, które miały miejsce w ACK UMCS Chatka Żaka w ramach III Festiwalu Artystycznych Warsztatów Umiejętności w dniach 17–18 listopada 2012 r.

Ideą festiwalu jest podsumowanie i zaprezentowanie całorocznej pracy uczestników cyklu Artystycznych Warsztatów Umiejętności, które odbywają się w Chatce Żaka od 2009 r. z inicjatywy Agnieszki Kołczewskiej – muzyka i animatorki kultury, która obchodziła 20-lecie pracy artystycznej.

Podczas trzeciej edycji Festiwalu swoje umiejętności zaprezentowali uczestnicy warsztatów z różnych dziedzin sztuki. Spojrzenia widzów przykuwała zarówno wystawa Grupy Lubelskich Fotografów, jak i pokazy tańca: Zespołu Tańca Towarzyskiego UMCS Impetus oraz breakdance.

Na scenie zagrali m.in.: zespół Foliba z Wrocławia, Młode Djembe z Lublina, Black Velvet Band (z Lublina), Zbyszek Kowalczyk z zespołem i warsztatowiczami, Jacek Giszczak z zespołem Maitres Queux. Festiwal zakończyły pokazy kina i potańcówka afrykańska.

Kolejny FAWU już za rok, tymczasem zapraszamy do udziału w cyklicznych warsztatach. Więcej informacji na stronie: www.chatkazaka.lublin.pl.

Aga Góra

Fot. Maciej Bielec, Grupa Fotografów Lubelskich

GŁOWA DO GÓRY!

6.00-9.00

RADIO

98.2FM CENTRUM

BLIŻEJ MUZYKI

WWW • CENTRUM • FM

MIASTO PO TRZECIEJ

15.00-18.00